

TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTTAK ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA HELYI TANTERVE

1-4. évfolyam

BEVEZETŐ

Kötelező tantárgyak és óraszámok

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
	Heti óraszám			
Magyar nyelv és irodalom	7 (+1)	7 (+1)	6 (+1)	7 (+1)
Matematika	4	4	3 (+1)	4
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1(+1)
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1(+1)	1(+1)	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatóak.

Tartalomjegyzék

1. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM	2
2. MATEMATIKA	27
3. TECHNIKA ÉS TERVEZÉS	55
4. KÖRNYEZETISMERET	66
5. VIZUÁLIS KULTÚRA	76
6. TESTNEVELÉS	90
7. ÉNEK ZENE.....	111
8. ERKÖLCSTAN	127
9. DIGITÁLIS KULTÚRA.....	148

1 – 4. OSZTÁLY

JAVASOLT ÓRAKERET

Tematikai egység – évfolyam	1.	2.	3.	4.
I. BESZÉDKÉSZSÉG, SZÓBELI SZÖVEGEK MEGÉRTÉSE, ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKOTÁSA	57	57	48	55
II. OLVASÁS, AZ ÍROTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE	100	100	68	80
III. ÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS	75	75	50	55
IV. ANYANYELVI KULTÚRA, ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL	22	22	50	60
V. IRODALMI KULTÚRA, IRODALMI MŰVEK ÉRTELMEZÉSE	22	22	23	26
VI. SZABADON FELHASZNÁLHTÓ ÓRAKERT	20	20	20	20

1 – 4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Azoknak a készségeknek és képességeknek a kialakítása, amely hozzásegíti a tanulókat az anyanyelvi kultúra megalapozásához, a társas – társadalmi együttműködéshez, a kultúrált nyelvi magatartáshoz.
- Az anyanyelvi ismeretek bővülése szélesedő lehetőségeket ad az információk megszerzéséhez, a problémák megértéséhez, a kommunikációhoz, valamint ahhoz, hogy ápolják és hagyományozzák a tanulók az anyanyelvi örökséget.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A tantárgy fejlessze a beszédpercepciós képességet és a beszédértést.
- Gazdagítsa a tanulók által aktívan használt szókincset.
- Sajátíttassa el a kommunikációs helyzeteknek megfelelő szövegalkotást, magatartási, társalgási, udvariassági formulákat.
- Gyakoroltassa az érthető, megközelítően természetes ritmusú hangos beszédet.
- Tegye gyakorlottá a tanulókat a szóbeli szövegértésben.
- Közelítse a tanulók beszédét a köznyelvi kiejtési normához.
- Sajátíttassa el a néma és a hangos olvasást.
- Fejlessze az íráskészséget, az összerendezett írásmozgások kialakulását, teremtsen meg az írásbeli nyelvhasználat lehetőségét.
- Csökkentse a meglévő nyelvhasználati zavarokat, tegye tudatosabbá a nyelvhasználatot.
- Ismertesse meg nemzeti kultúránk hagyományait, neveljen az anyanyelv megbecsülésére.
- Formálja a tanulók személyiségét, gazdagítsa érzelmvilágukat, a korrekciós szempontok érvényesítésével enyhítse a személyiségfejlődés zavarainak következményeit.
- Sajátítsa el az írásbeli szövegalkotás alapvető szabályait.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Napszaknak megfelelő köszönés.
- Saját személyi adatok elmondása.
- A hangok hosszúságát érzékeltetése. Megfelelő beszédtempó, hangerő, beszédtechnika, hangsúly.
- Négy-öt mondóka, vers ismerete.
- A megtanulandó memoriterek képességi szintnek megfelelő tolmácsolása.
- A környezet tárgyairól, eseményekről, élményekről három-négy összefüggő mondat megfogalmazása.
- Az olvasás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni sajátosságok figyelembevételével).
- Szóképesség, illetve folyamatos, szövegű olvasás, megfelelő hangsúlyozás.
- Olvasott szövegrészek, szövegek tartalmáról beszámolás segítségével.
- Szövegelemzés végzése segítségével.
- Összefüggések észrevétele a szövegben.
- Az írás teljes jelrendszerének ismerete (egyéni haladási ütemnek megfelelően).
- A kis- és nagybetűk szabályos alakítása és kapcsolása.
- Az írott nagybetűk. alkalmazása.
- Mondatok és rövid szövegek másolása írottól, nyomtatottól.
- 3-4 betűből álló szavak leírása tollbamondás után.
- Begyakorolt szavak leírása emlékezetből.
- Rendezett, olvasható íráskép.

FEJLESZTENDŐ KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK:

- Kommunikáció: Kommunikációs képesség.
- A köznyelvi ejtés tisztasága.
- A szituációnak megfelelő hangerőváltás képessége.
- Az információ felidézésének képessége.
- A tanult nyelvi fordulatok alkalmazásának képessége.
- Szóbeli és írásbeli szövegalkotási képessége.
- Képesség értelmes mondatokban történő közlésre.
- Olvasás, szövegértés:
- A hangos és a néma olvasás technikai jellegű készségei
- Szövegértő-, elemzőképesség.
- Az önálló ismeretszerzési tanulási képesség.
- Gondolkodási képességek.
- Nyelvi kifejezőképesség.
- Verbális emlékezet.
- Írás, íráshasználat:
- Az írás jelrendszerének elsajátításához szükséges képességek- síkban, térben való tájékozódás, a finommotorika, az összerendezett írásmozgás.
- A vizuális perцепciós figyelem, differenciálás képessége.
- Az íráskészség fejlesztése, eszközszintű használatának képessége.
- Önellenzés, hibajavítás képességének, szokásának kialakítása.
- Írásbeli szövegalkotás képessége.
- Nyelvi ismeretek:
- A tanult nyelvtani fogalmak, ismeretek felidézésének képessége konkrét példákön.
- Helyesírási készség. Szabályok alkalmazásának képessége.
- Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése:
- Kommunikációs készség, együttműködési készség kialakítása.
- Szövegértő képesség fejlesztése

KOMPETENCIATERÜLETEK:

- Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi)
- Matematika, gondolkodási kompetenciák
- Digitális kompetenciák
- Személyes és társas kapcsolati kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

1. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A tanulók átvezetése az óvodai játékközpontú tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Az emberi kommunikáció alapformáinak elsajátítása.
- Az olvasás, a szóbeli és írásbeli nyelvhasználat elemeinek kialakítása.
- Helyes önismeret, erkölcsi érzék, ítélőképesség kialakítása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

Beszédképesség fejlesztése, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása:

- Beszédszervek működésének tudatosítása, megfelelő légzési technika kialakítása.
- Hangok, hangkapcsolatok tiszta ejtésének gyakoroltatása.
- Törekvés az érthető, kifejező beszédre.
- Szókincs gazdagítása.
- Motiválás egyszerű közlésre, kérdésfeltevésre, válaszadásra.
- Összefüggő beszéd fejlesztése – egyszerű mondatalkotás gyakoroltatása.

Olvasás, az írott szöveg megértése:

- A hármas asszociáció kialakítása.
- Az olvasás jelrendszerének elsajátítása (az olvasástanítási módszer függvényében).
- Szótaghatárok, mondathatárok felismertetése.
- Mondatkezdés, személynevek kezdőbetűjének jelöltetése.
- Mondókák, versek interpretálása.

Írás, szövegalkotás:

- Az íráshoz szükséges mozgáskoordináció kialakítása és fejlesztése.
- Íráselemek, betűk vázolása, kicsinyítése, vonalközbe helyezése.
- Betűkapcsolatok, szótagok, szavak másolása írottól-írottra.
- Rövid szavak írása tollbamondás után.
- Megismert, elemzett rövid szavak íratása emlékezetből.
- Írásjelek megismertetése, alkalmaztatása gyakorlás során.

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről:

- Szavak betűsorának pontos másoltatása.
- Nagybetűk jelölése (nevek, mondatkezdés), írásjelek alkalmaztatása.

Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

- Mondókák, kiszámolók, népi játékok megismerése, eljátszása.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Törekedjen a hangok, hangkapcsolatok tiszta ejtésére.
- Értse meg az egyszerű közléseket, utasításokat, válaszoljon kérdésekre.
- Tudjon bekapcsolódni a beszélgetésbe, használja a napszaknak megfelelő köszönési formát, gyarapodjon szókincse.
- Sajátítsa el az olvasás jelrendszeréből a magánhangzókat és az egyjegyű mássalhangzókat.
- Tudjon gyakorolt rövid szöveget szótagolva olvasni, az olvasottak megértését kérdések segítségével bizonyítani.
- Segítséggel jelölje a magánhangzók időtartamát
- Szerezzen tapasztalatokat a szavak elválaszthatóságáról
- Ismerje fel a mondathatárokat, jelölje a mondatkezdést és a mondatzárást.
- Legyen képes szavakat, rövid mondatokat írott szövegről másolni, 2-3 betűből álló szavakat tollbamondás után leírni
- Tudjon 3-4 mondókát vagy kiszámolót elmondani. Kapcsolódjon be a népi gyermekjátékokba.
- Becsülje meg a könyveket.

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. BESZÉDKÉSZSÉG FEJLESZTÉSE, SZÓBELI SZÖVEGEK MEGÉRTÉSE, ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKOTÁSA Beszédhallás, hallás utáni értés Beszédfejlettség Memoriterek szöveghű tolmácsolása	Beszédkésztetés, motiválás hangadásra. Tiszta hangoztatás, helyes ejtés. Helyes beszédlégzés alakítása, tudatosítása légző gyakorlatokkal. Passzív szókincs aktivizálása, szókinccs gyarapítás., fejlesztés. Mondatszintre irányuló gyakorlatok. A társas érintkezés gyakran használt formái. Élethelyzetek megjelenítése. A nonverbális kommunikáció használata.	Hangfelismerési és hangutánzó gyakorlatok végzése. Beszédhangok időtartamának érzékelése. Artikulációs gyakorlatok. Légzési gyakorlatok. Tárgyak, képek megnevezése. Térbeli viszonyok (irányok, helyzet, idő). Mondatalkotás események és eseményképek felhasználásával. Mondatbővítés kérdések és képek segítségével. Illemszabályok tanulása: köszönés, bemutatkozás, megszólítás. (iskolában, otthon...) Szituációs játékok mindennapi élethelyzethez kapcsoltnak. Nonverbális csatornák gyakorlati alkalmazása: arcjáték, tekintet, mimika. Érzelmek kifejezése. Ritmikus tevékenységek végzése, szövegkisérettel. Nyelvtörők, kiszámolók tanulása.	Auditív taktilis kinezetikus integráció fejlesztése. Beszédszervi izmok fejlesztése. Helyes légzéstechnika. Verbális emlékezet. Tájékozódási gyakorlatok testen, térben, síkban. Térpercepció – térbeli viszonyok fejlesztése. Időbeli tájékozódási készség. Kifejezőkészség fejlesztése. Képesség értelmes mondatokkal való közlésre. Közvetlen megfigyelőképesség. Kapcsolatteremtési készség. Szocializációs, együttműködési készség. A nonverbális kommunikáció fejlesztése.	Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
II. OLVASÁS, AZ ÍROTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE Felkészülés az olvasásra Az olvasás jelrendszere	Egyenletes, balról jobbra haladó szemmozgás kialakítása. Képolvasás. Beszédhangok megkülönböztetése. A választott anyanyelv – tanítási módszernek megfelelően az olvasás jelrendszere, technikája.	Látószógnövelő és fixációs gyakorlatok. Képolvasási gyakorlatok végzése, szótagolás tapssal kísérvé. Akusztikus és vizuális beszédmotoros érzékelés, észlelés, differenciálás folyamatos gyakorlása. Hanganalízis, hangösszevonás. Betűfelismerés, hangoztatás.	Az olvasási folyamat háttérképességei (vizuális és akusztikus beszédmotoros figyelem, emlékezet, téri tájékozódási képesség, lateralitás, auditív és vizuális megkülönböztetés, vizuo-motoros koordináció).	Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
Az írott szöveg megértése	Azonos szócsoporthoz kialakítása. Értő olvasás a tanult betűkre szerkesztett szavakon, szövegeken.	Betűk, hangok válogatása, rendezése, csoportosítása adott szempontok alapján (pl. magánhangzók időtartama, mássalhangzók zöngésséggel).	A hangos olvasás technikai jellegű készségei. A belső hallás fejlesztése. Gondolkodási képesség.	

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Könyvtárhasználat	Ismerkedés gyermekkönyvekkel.	Szótagok, szavak, rövid mondatok (szövegek) hangos szótagoló olvasása. Szócsoporthoz szerinti olvasási gyakorlatok. Néma olvasás után a megértés bizonyítása segítséggel történő feladatmegoldással (jelöléssel, cselekvéssel, rajzzal, egyeztetéssel, kiegészítéssel, válaszadással).	Tájékozódási készség szövegben, adatok visszakeresése. Információk kiemelése.	
III. ÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS Az írás jelrendszere	Az írástanulás előkészítése: Testhelyzet. Íróeszközök használata. Vonalvezetési gyakorlatok.	Az íráshoz szükséges helyes testtartás kialakítása, begyakorlása. A kéz megfelelő izmainak erősítése. A helyes írószertartás elsajátítása.	Az írás jelrendszeréhez szükséges képességek – térben, síkban való tájékozódás, a taktilis érzékelés a finommotorika, az összerendezett írásmozgás.	Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Matematikai, gondolkodási kompetenciák
	Írás vonalközbe, Füzethasználat. Tájékozódás vonalközben. Sorkövetési, sorváltási tevékenység Betűelem – betűírás. Betűk, szavak, rövid mondatok írása.	Lendületes vonalvezetési technikák tanulása. Füzethasználat elsajátítása. Tanult betűelemek és betűk írása, kapcsolása. Szavak, rövid mondatok másolása írótróli. Betűk, rövid szavak írása tollbamondás után előkészítéssel.	Vizuális figyelem és emlékezet, megkülönböztető képesség. Transzformációs észlelés képességének fejlesztése. Helyesírási készség fejlesztése.	
IV. ANYANYELVI KULTÚRA, ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL Szavak jelentése, szókincs Hang, betű, szótag, szó Helyesírás	Szókincsbővítés. Hang, betű, szótag, szó, differenciálása. Szavak hangokra bontása. Magánhangzók és mássalhangzók időtartama, ejtésük, jelölésük írásban. Beszédhangok felismerése szavakban. Szavak elválasztásának alapozása, szótípusok szerint. Mondatkezdés-zárás, nevek kezdőbetűinek jelölése.	Szókincsbővítés tárgyakkal, képekkel. Válogatások, csoportosítások. A „hosszú” és „rövid” kifejezés játékos módon való megtanulása. Alkalmazása a tanult betűkre vonatkozóan. Helyes kiejtésük és írásbeli jelölésük folyamatos gyakorlása. Hangkihallási gyakorlatok. Szavak csoportosítása szótagszám szerint. Feladatok a mondatkezdő betű és mondatvégi írásjel segítséggel történő alkalmazására.	Gondolkodási képesség (elemzés, összehasonlítás). Auditív-vizuális integráció fejlesztése Transzformációs képesség. Hangzási analízis-szintézis. Beszédrítmus érzékelése. Helyesírási készség. Tanult szabályok felidézésének és alkalmazásának képessége.	Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Matematikai, gondolkodási kompetenciák

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
V. IRODALMI KULTÚRA, IRODALMI MŰVEK ÉRTELMEZÉSE Irodalmi ismeretek alapozása	Mesék Kiszámlók, altatók, mondókák, versek, népi Gyermekjátékok.	Mesehallgatás. Utánzó és dalos játékok tanulása. Memorítetek közös és egyéni mondogatása. A tanult mondókák ritmizálása.	Téri helyzet, téri viszonyok, testhelyzet pontos észlelése. Énekkészség fejlesztése. A mozgás ritmikus összehangolása a beszéd nonverbális és verbális elemeivel. Verbális emlékezet. Beszédkészség, nyelvi kifejezőképesség fejlesztése.	Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

2. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Az olvasás, a szóbeli és az írásbeli nyelvhasználat kialakításának befejezése és fejlesztése.
- A beszédtechnikai hiányosságok, hátrányok pótlása, korrekciója.
- A megfelelő beszédtempó kialakítása.
- Törekvés a mondatszintű beszédre.
- Erkölcsi, esztétikai értékrend formálása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

Beszédképesség fejlesztése szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása:

- Helyes artikuláció gyakoroltatása.
- Beszédszándék fokozása.
- Szókincsbővítés.
- A mindennapi érintkezés nyelvi formuláinak elsajátíttatása, alkalmaztatása.
- Összefüggő beszéd fejlesztése 2-3 mondat összekapcsolásával.
- Lényegkiemelés gyakoroltatása spontán beszéd során.

Olvasás, az írott szöveg megértése:

- Szavak hangsorának elemzése, vizsgálata.
- A magyar ábécé betűinek elsajátíttatása.
- Szavak, mondatok néma és hangos szótagoló olvasásának gyakoroltatása, a megértés ellenőrzése.
- Versek, mesék eljátsztatása, a játék, mozgás és önkifejezési szükséglet kielégítése.

Írás, szövegalkotás:

- A kis- és nagybetűk írott formáinak megismertetése, alakításának, kapcsolásának gyakoroltatása.
- Írás-másolás, tollbamondás és emlékezet után.
- Szövegértési technika megalapozása.
- Eszközszerű írás előkészítése.

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről:

- Személyi adatok lejegyztetése (családi és utónév, lakóhely neve, utca, házszám).
- Gyakorolt szavak betűsorának tollbamondás utáni íratása.

Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése

- Rövid gyermekversek, mesék megismerése.
- Cselekmény megfogalmazása segítségével.

A FEJLESZTÉS VÁRHATÓ EREDMÉNYEI:

- Tudja gondolatait egyszerűen kifejezni szóban. Gyarapodjon szókincse.
- Értse a szóbeli közléseket, utasításokat (tanórán és saját élethelyzetében).
- Értse meg a tanári közlést a nyelv egységeire vonatkozóan. Legyen képes egyszerű üzenetek átadására.
- Tudjon kérdésekre korának, és fejlettségének megfelelő választ adni.
- Tudja elmondani saját személyi adatait.
- Ismerje az olvasás teljes jelrendszerét, az egyéni sajátosságok figyelembevételével
- Tudjon ismert szöveget szótagolással, illetve lassú szóképes formában olvasni
- Tudjon olvasni szavakat, mondatokat, rövid szövegeket ütemes szótagoló, illetve lassú szóképes formában
- Tudja bizonyítani a szövegértést feladatok megoldásával előkészítés után, segítségével.
- Ismerje az írás teljes jelrendszerét (egyéni haladási ütemnek megfelelően).
- Kis és nagybetűket megfelelően alakítsa és kapcsolja.
- Legyen képes szavakat, rövid mondatokat írott és nyomtatott szövegről másolni, illetve 3-4 betűből álló előzetesen megbeszélt szavakat tollbamondás után leírni.
- Írása legyen olvasható, rendezett.
- Törekedjen a mondatkezdő nagybetű és a mondatvégi írásjelek használatára.
- Becsülje meg a könyveket.

- Legyen képes 3-4 mondókát vagy verset elmondani.
- Ismerje fel életkorának megfelelően az erkölcsi és esztétikai értéket.

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. BESZÉDKÉSZSÉG FEJLESZTÉSE, SZÓBELI SZÖVEGEK MEGÉRTÉSE, ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKOTÁSA Beszédhanghallás, hallás utáni értés Beszédfejlettség	Beszédtechnikai gyakorlatok. Helyes beszédlégzés alakítása. Artikuláció, időtartam hangsúly, hanglejtés, hangerő. Az aktív és passzív szókincs bővítése. Mondatok tartalmi bővítése, pontosítása kérdőszavak alapján. Mondatok befejezése. Kérdezés és válaszadás gyakorlása mindennapi élethelyzetekben. Szövegalkotás megalapozása. Időrend megállapítása. A társas érintkezés gyakran használt formái.	Szöveges légzési gyakorlatok. Artikulációs-, időtartam-, hangsúly-, hanglejtés- és hangerőváltási gyakorlatok. Tájékozódási gyakorlatok testen, térben, síkon. A megfelelő nyelvi kifejezések használata. A passzív szókincs aktivizálása szókiegészítési és hibajavítási gyakorlatokkal. Mondatbővítések kifejező képek és kérdések segítségével. Mondatok befejezése többféle módon kérdőszavak, kérdések segítségével. Meghallgatott mondathoz kérdések megfogalmazása. Képekről, eseményekről és élményekről mondatok alkotása. Eseményképek időrendbe állítása. Illemszabályok tanulása: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, kapcsolatfelvétel (iskolában, otthon, közlekedési eszközök...) Illemszabályok alkalmazása. Viselkedések értékelése.	Beszédmotorika fejlesztése. Helyes beszédlégzés kép. A köznyelvi kiejtés tisztasága Hangsúlyészlelés, beszéddallam- és tempóészlelés. A szituációnak megfelelő hangerőváltás képessége. Testsémafejlesztés. Térben, síkban való tájékozódási készség. Verbális memória. Auditív zártság. Rövid távú memória. Szeriális emlékezet. Gondolkodási képesség (logikus gondolkodás). Az információ felidézésének képessége. Megfigyelés. Emlékezet. Szóbeli szövegalkotási képesség. Vizuális időrendiség felismerése. Helyzetfelismerés, problémamegoldás, következtetés. Véleménynyilvánítás képessége.	Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
Memoriterek szöveghű tolmácsolása	Élethelyzetek megjelenítése. A nonverbális kommunikáció használata.	Kommunikációs helyzetgyakorlatok. Nonverbális csatornák gyakorlata, alkalmazása: tekintet, mimika, vokális kód. Megfelelő hangerő, hanglejtés, hangsúly kialakítása. Gyermekdalok, körjátékok éneklése, eljátszása.	Együttműködési készség. Játékbátorság. A nonverbális kommunikáció fejlesztése.	
II. OLVASÁS, AZ ÍROTT	Látómező szélesítése.	Látószögnevelő és fixációs gyakorlatok.	Az olvasási folyamat	Kommunikációs kompetenciák

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
SZÖVEG MEGÉRTÉSE Az olvasás jelrendszere Az írott szöveg megértése	Az olvasás jelrendszerének, technikájának elsajátítása. Értő olvasás a tanult betűkre szerkesztett szavak, szövegek, versek, mesék felhasználásával. Azonos szócsoporthoz tartozó szavak olvasása, felismerése. Néma olvasás után a megértés bizonyítása. Vers, versszak felismerése Versek, mesék, mondókák, nyelvtörők. Közmondások, szólások. Ismerkedés gyermekkönyvekkel, gyermek folyóiratokkal.	Akusztikus és vizuális beszédmotoros érzékelés, észlelés, differenciálás folyamatos gyakorlása. Hanganalízis, hangösszevonás. Betűfelismerés, hangoztatás. Betűk, hangok válogatása, rendezése, csoportosítása adott szempontok szerint. Szótagok, szavak, mondatok, rövid szövegek olvasása szótagoló, ill. szóképes formában. Szócsoporthoz tartozó szavak olvasási gyakorlatok. Olvasmányokhoz kapcsolódó feladatok megoldása (segítséggel, irányítással). Némán olvasott szövegek megértésének bizonyítása irányított feladatmegoldással (jelöléssel, kiegészítéssel, válaszadással, rajzzal). Cím, szereplők, események megbeszélése. Mondókák, versek ritmizálása. Mesék dramatizálása. Válogatás az osztálykönyvtár könyvei, folyóiratai közül. Könyvtárlátogatás.	háttérképességei: (vizuális és akusztikus beszédmotoros figyelem, emlékezet, téri tájékozódási képesség, lateralitás, auditív és vizuális megkülönböztetés, vizuomotoros koordináció) A hangos és néma olvasás technikai jellegű készségei. A belső hallás fejlesztése. Szövegértő képesség. Beszéddritmus észlelése. Megtartó emlékezet. Lényeglátás fejlesztése. Kreatív és spontán beszédképesség. Tájékozódási képesség fejlesztése. Konkrét élethelyzetekben meg tapasztalható elemi erkölcsi fogalmak helyes megítélésének. Szabálytudat megerősítése	(anyanyelvi)
III. ÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS Az írás jelrendszere.	Írott kis- és nagybetűk írása. Írott kis- és nagybetűk összekapcsolása Betűk írása tollbamondással Írásjelek írása, alkalmazása Szavak írása másolással, tollbamondással és emlékeztetből Magán- és mássalhangzók hosszúságának megfigyelése, jelölése Szó szerkezetek írása másolással, tollbamondással és emlékeztetből Mondatkezdő nagybetű használata Önellőrzés irányítással Hibajavítás segítségével Nagybetűk alkalmazása nevek írása	Gyakorlatok jelek, piktogramok felismerésére, értelmezésére, rajzos utasítások értelmezésére. Ritmikus sorok rajzolása, ábra, alak előállítás pontok összekötésével. Másolás írottól, nyomtatottól. Látási, hallási előkészítéssel szavak, rövid mondatok írása tollbamondással. Begyakorolt szavak írása emlékezet után.	Az írás jelrendszeréhez szükséges képességei: Térben, síkban való tájékozódás, finommotorika, az összerendezett írásmozgás. A vizuális figyelem. Forma-megkülönböztető képesség. Rövid idejű és hosszú távú vizuális, akusztikus emlékezet. Transzformációs észlelés. Grafomotoros fejlesztés. Önellőrzés, hibajavítás	Digitális kompetencia Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Matematikai, gondolkodási kompetenciák

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
	során		képessége.	
IV. ANYANYELVI KULTÚRA, ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL Alapvető kommunikációs helyzetek nyelvi és magatartási mintái Hang, betű, szótag, szó Alapvető nyelvhelyességi és helyesírási szabályok, írásjelek	Társas nyelvi magatartás kialakítása Saját élmények egyszerű megfogalmazása Helyzetfelismerés, alkalmazkodás a beszédhelyzethez A beszédhangok differenciálása és felismerése szavakban. Magánhangzók, mássalhangzók időtartama.	Nyelvi mintakövetés beszédben (bemutatkozás, köszönés, megszólítás, kérdés, megköszönés, kérdezés, válaszadás, búcsúzás) Válogatások, csoportosítások. Betűk felismerése, hangoztatása, differenciálása. Adott szempontok alapján történő rendezésük. Hangkihallási gyakorlatok. Szavak csoportosítása szótípusok szerint. Magánhangzók időtartamának jelölése előkészítés után másolásnál, tollbamondásnál. Hosszú mássalhangzók jelölése a szavakban másolással. Nagybetűk használata nevek írásakor és mondatkezdésnél. Mondatvégi írásjelek alkalmazása.	Emlékezés, összehasonlítás, absztrakció. Vizuális és auditív diszkrimináció. Analizáló, szintetizáló képesség. Tagolási képesség fejlesztése. Akusztikus és vizuális differenciálás. Helyesírási készség. Szabályok alkalmazásának képessége.	Digitális kompetencia Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Matematikai, gondolkodási kompetenciák
V. IRODALMI KULTÚRA, IRODALMI MŰVEK ÉRTELMEZÉSE Szerzők és művek Népköltészet	Rövid gyermekversek, mesék	Mesehallgatás. Szereplők, helyszín kiemelése irányítással. Cselekmény megfogalmazása segítséggel. Szereplők tulajdonságainak és cselekedeteinek megítélése – a jó, a rossz, a szép, a csúnya fogalmának ismerete. Bekapcsolódás mesék (részletek) megjelenítésében.	Szövegértő-, elemzőképesség. Gondolkodási képességek. Nyelvi kifejezőképesség. Verbális emlékezet.	Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

3. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A központi kommunikációs helyzetekben való eligazodás.
- Az olvasás, szóbeli és az írásbeli nyelvhasználat fejlesztése.
- Érzelmi és esztétikai érzék gazdagítása az irodalmi alkotáson keresztül.
- Az erkölcsi és esztétikai fogékonyság növelése., ítéliképesség alakítása

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása:

- Helyes hangerő, hangsúly, hanglejtés , hangszín, beszédritmus gyakoroltatása.
- Megfelelő beszédtempó, beszédritmus alkalmaztatása.
- Összefüggő beszéd továbbfejlesztése., beszédkedv, társalgási kedv növelése az életkornak megfelelő témákban.
- Magatartási formulák körének bővítése: szituációs beszéd és helyzetgyakorlatok eljátszatása.
- A beszélői szándék és az érzelmek kifejezése.

Olvasás, az írott szöveg megértése:

- A hangos olvasás továbbfejlesztése. Megfelelő olvasási tempó kialakítása.
- Mondatközi és mondatvégi írásjelek érzékelteése.
- Szövegrészek, szövegek néma olvasásának gyakoroltatása, a megértés bizonyítása.
- Versek kifejező olvasásának gyakoroltatása.

Írás, szövegalkotás:

- Másolás írott és nyomtatott szövegről
- Tulajdonnevek írásának gyakoroltatása.
- Írástempó fejlesztése.
- Egységes írásritmusra való törekvés.
- Emlékezet utáni írás gyakoroltatása. Javítás gyakoroltatása
- Szövegalkotás írásban.

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről:

- Szavak jelentéstartalmának felismerése, megkülönböztetése.
- Szó- és mondathatárok jelöltetése.
- Mondatfajták felismertetése a beszélő szándéka szerint.
- Tanult nyelvtani fogalmak alkalmazása.
- Az írásbeli szövegalkotás tagolásának megismerése

Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése:

- Auditív, vizuális figyelem fejlesztése.
- Ritmusérzék fejlesztése.
- Szövegértő képesség folyamatos fejlesztése.
- Erkölcsi érzék, ítélőképesség formálása.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Segítséggel tudjon képekről mondatot alkotni. Törekedjen a tiszta, érthető beszédre.
- Tudjon ismert szöveget kifejezően olvasni.
- Segítséggel tudja a szövegértést bizonyítani feladatok megoldásával, néma, értő olvasással is.
- Állapítsa meg eseményképek segítségével a mondatok időrendi sorrendjét.
- Legyen képes írott és nyomtatott szövegről másolni.
- Törekedjen a mondatkezdő nagybetű és a mondatvégi írásjelek használatára.
- Legyen képes a látó-halló tollbamondás után tömondatot leírni.
- Tudja leírni a személyi adatait (név, lakóhely, utca, szám)
- Ismerje és segítséggel alkalmazza a helyesírási szabályszerűségeket a tanult ismeretei körében.
- Segítséggel csoportosítson szavakat kérdések alapján jelentésük szerint.
- Ismerje fel a mondatfajtákat a beszélő szándéka szerint..
- Fogadja el és alkalmazza könyvtárban való viselkedés normáit.
- Legyenek ismeretei a mesék és versek köréből.
- Tudjon legalább 2 rövid verset szöveghűen elmondani.
- Segítséggel tudjon rövid mesét dramatizálni.

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. BESZÉDKÉSZSÉG, SZÓBELI SZÖVEGEK MEGÉRTÉSE, ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKOTÁSA Beszédhanghallás, hallás utáni értés	Beszédtechnikát fejlesztő gyakorlatok. Helyes beszédlégzés kialakítása. Hangsúly, hanglejtés, hangerő, beszédtempó. Kiejtési tréningek. Hangkapcsolatok (hosszú mássalhangzók, hasonulások). Szókincsgyarapítás. Mondatszintre irányuló gyakorlatok. Szövegalkotás megalapozása. Beszédhelyzetnek megfelelő szövegalkotási gyakorlatok. Időrend betartása. Lényegkiemelés, Művek által keltett élmények rövid megfogalmazása.	Gazdálkodás a levegővel. Szituációnak megfelelő hangsúly, hanglejtés találása. A hangerőváltás és helyes beszédtempó megválasztásának gyakorlása. Artikulációs- és hangkapcsolat-ejtési gyakorlatok. Szókincsbővítés szógyűjtéssel, szó kiegészítési és hibajavítási gyakorlatokkal, mondat és szövegszinten. Főfogalom alárendelése. Mondatalkotás, mondatszűkítés, mondatbővítés, mondat átalakítás. Mondatok befejezése többféle módon kérdések, kérdőszavak segítségével. Meghallgatott szöveghez kérdések megfogalmazása. Összefüggő szóbeli szövegalkotás megtörtént eseményekről, eseményképekről, élményekről az időrend betartásával. Beszámolás az olvasott élményekről.	Beszédmotorika fejlesztése. Helyes légzéstechnika. A beszéd nonverbális elemeinek (hanglejtés, hangszín, hangerő...) fejlesztése. A köznyelvi ejtés tisztasága. Szóemlékezet. Auditív zártság. Szelektálási képesség. Gondolkodási készség. Kifejezőképesség. Az információk felidézésének képessége. Szóbeli szövegalkotási képesség. Időrendiség követésének képessége. Lényegkiemelő képesség. A beszéd folytonosságának és a közlési váagnak a fejlesztése.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi Személyes és társas kapcsolati kompetencia
Beszédfejlettség	A társas érintkezés gyakran használt formái. Történetek és mesék feldolgozása a báb és a dráma eszközeivel. Ünnepekhez kapcsolódó népszokások. A nonverbális kommunikáció használata.	Illemszabályok tanulása: kapcsolatfelvétel, megszólítás, kérés (kiránduláson, telefonálás során, ajándékozáskor...) Illemszabályok alkalmazása. A viselkedések értékelése. Ismert történeteket, mesék reprodukálása. Népszokások eljátszása. Nonverbális csatornák gyakorlati alkalmazása: tekintet, mimika, vokális kód, gesztusok.	Helyzetfelismerés, kapcsolatteremtés, problémamegoldás. Gyors reagálóképesség. Tanult ismeretek alkalmazásának és véleménynyilvánításnak a képessége. Kreativitás fejlesztése. A tanult nyelvi fordulatok alkalmazásának képessége. Az információk felidézésének képessége.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Memoriterek szöveghű tolmácsolása:	Ünnepekhez, népszokásokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó rövid versek megtanulása	Nyelvtörők, kiszámolók tanulása. Verstanulás.	A nonverbális kommunikáció fejlesztése. Memoriterek szöveghű tolmácsolása. Empátia szociális készségek formálása.	
II.OLVASÁS, AZ ÍROTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE Olvasás jelrendszere	Látómező szélesítése. Olvasástechnikát fejlesztő gyakorlatok. Szóképes, hangos olvasás. Kifejező hangos olvasás. Megfelelő olvasási tempó kialakítása Mondatok hangos, és néma olvasása. Szövegek, szövegrészek néma olvasása.	Látószögnövelő gyakorlatok. Párbeszédés olvasás, válogató olvasás. Azonos szócsoporthoz tartozó olvasása, gyorsolvasó gyakorlatok. Hangsúly, hanglejtés, hangerő érzékeltetése. Olvasási gyakorlatok a frázikus struktúra alkalmazására. Mondatok, szövegek olvasása. Ismeretlen szavak értelmezése. Tartalom megértésének bizonyítása feladatmegoldással.	A szem fixációs működésének fejlesztése. A hangos és néma olvasás technikai jellegű készségei. Készség a kifejező olvasásra. A néma értő olvasás fejlesztése.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi Személyes és társas kapcsolati kompetencia
Az írott szöveg megértése:	Mondatok hangos, és néma olvasása. Rövid szöveg megismerése, tartalmának megértése. Cím, szereplők, helyszín, kiemelése, cselekmény követése. Szövegösszefüggések keresése.. Az olvasmányhoz kapcsolódó feladatok megoldása. Ismerkedés gyermeklexikonokkal. Ismerkedés gyermekújságokkal.	Az olvasmányhoz kapcsolódó személyes élmények felidézése és megfogalmazása szóban. Cím, szereplők, helyszín kiemelése, cselekmény követése. Tanulság megfogalmazása segítséggel. A megértés bizonyítása rajzzal, színezéssel. Mondatok és kép egyeztetése. Szereplők tulajdonságainak felismerése. Viselkedési szabályok alkalmazása a könyvtárban. Jártasság szerzése a gyermeklexikonok használatában.	Gondolkodási képesség (elemzés, összehasonlítás, lényegkiemelés, absztrakció). Tájékozódási készség. Az önálló ismeretszerzési képesség.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
III. ÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS Az írás jelrendszere Szövegalkotás írásban	Írás tempógyorsítása, terjedelem növelése. Az írástechnika fejlesztése. Írott és nyomtatott rövid szövegek másolása. Szavak, rövid mondatok-írása látási-hallási előkészítéssel, tollbamondással. Írás emlékezetből előkészítés után. Olvasmányokhoz kapcsolódó feladatok megoldása íráshasználattal. Szavak gyűjtése, írása, mondatok kiegészítése, bővítése, befejezése. Mondatalkotás, címadás. Önellenőrzés, hibajavítás.	Helyes arányok, távolságok megtartására szolgáló gyakorlatok. Írástechnikát fejlesztő gyakorlatok. Szövegírási technikák tanulása. Írás másolással, tollbamondás után és emlékezetből. Hiányos mondatok, mondat sorok kiegészítése. Mondatbővítések kérdések segítségével. Kérdésekre felelet megfogalmazása. Önellenőrzés a típushibák megbeszélése után tanári segítséggel.	Síkban való tájékozódás. Írásütem fokozása. Az íráskészség fejlesztése. Az íráskészség eszközszintű használatának képessége. Írásbeli szövegalkotási készség. Önellenőrzés, hibajavítás képessége.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi Matematikai gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia
IV. ANYANYELVI KULTÚRA, ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL Anyanyelvi ismeretek Helyesírás	Hangzók fajtái: magánhangzók, mássalhangzók. Az ábécé ismerete. Betűrend. Szófajok felismerése a kérdőszavuk alapján. (Ki? Mi? Milyen? Mennyi? Mit csinál?) Mondat szavakra tagolása. Mondatfajták felismerése, csoportosítása a beszélő szándéka szerint. Magán- és mássalhangzók időtartama. A „j” hang kétféle jelölése. A szavak szótagokra bontása. Szótagokból szavak alkotása. Tulajdonnevek kezdőbetűinek írása. A mondat helyesírása. Önellenőrzés, hibajavítás.	Magán- és mássalhangzók differenciálása időtartam szerint. Betűk csoportosítása különböző szempontok szerint. Szavak betűrendbe sorolása. Szócsopontosítás jelentés szerint, kérdések alapján Mondattagolási gyakorlatok Mondafajták megfigyelése, felismerése beszédben, olvasott szövegben. Időtartam-jelölési feladatok. „j” „ly”-s szavak begyakorlása a leggyakoribb szavakon. . Mondatkezdő nagybetű és írásjel alkalmazása. Önállóság szerzése javítási feladatokban.	Beszédhang-differenciálás. Azonosság, különbözőség felismerésének képessége. Szerialitás. A tanult nyelvtani fogalmak, ismeretek felidézésének képessége konkrét példákon, helyzetekben. A látási alaktagoló képesség fejlesztése. Beszédhanghallás transzformálásának képessége. A helyesírási készség. Szabályok alkalmazásának képessége. Önellenőrzés, hibajavítás képessége, szokása.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi Matematikai gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
V. IRODALMI KULTÚRA, IRODALMI MŰVEK ÉRTELMEZÉSE Epikai művek Lírai alkotások	Magyar és más népek meséinek olvasása. Versek hangos és néma olvasása. Mondókák, kiszámolók meghallgatása, olvasása.	Magyar és más népek meséinek olvasása. A történet helyszínének és idejének azonosítása. Történet főszereplőinek azonosítása. Versek ritmizálása, versek hangulatának átélése. A vers versszakokra bontása. A versszak felismerése, egyszerű jellemzése (sorok száma)	Gondolkodási képesség (elemzés, összehasonlítás, lényegkiemelés, absztrakció). Ritmikus, motoros tagolás fejlesztése.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A folyamatos olvasás jártasság szintű alkalmazása, törekvés a készség szintjének elérésére.
- Az önálló ismeretszerzés megalapozása olvasásában és írásban egyaránt.
- Alapvető kommunikációs helyzetek készség szintű alkalmazása.
- Az erkölcsi és esztétikai értékrend formálása, környezettudatos nevelés, nemzeti identitástudat megalapozása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

Beszéd-készség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása:

- Helyes beszéd-légzés továbbfejlesztése.
- Hangsúly, ritmus, beszédtempó összefüggéseinek megfigyeltetése.
- Szókincs-bővítés képzelet vagy valós szituációk eljátsztatásával.
- Összefüggő beszéd továbbfejlesztése.
- Szóbeli szövegalkotás fejlesztése

Olvasás, az írott szöveg megértése:

- A hangos olvasás gyakoroltatása, gyakorolt szövegrészek folyamatos olvasása.
- Írásjelek tartalmát és érzelmet jelölő szerepének észrevetése.
- A néma olvasás ütemének fejlesztése, szöveghez kapcsolódó feladatok megoldatása.
- Olvasottak cselekményének eljátsztatása, szerepek szerinti felolvasás gyakoroltatása.
- Versek hangulatának, ritmusának, rímeinek megfigyeltetése.

Írás, szövegalkotás:

- Írástempó fejlesztése tollbamondás, emlékezet utáni írás során.
- Tantárgyakhoz kapcsolódó írásbeli feladatok megoldása.
- Javítás elvégzése önellenőrzés.
- Írásbeli szövegalkotás alapjainak lerakása.

Anyanyelvi kultúra, ismeretek az anyanyelvről:

- Szavak szerkezetének vizsgálata.
- Szófaji ismeretek bővítése kérdőszó alapján.
- Mondatfajták felismeretése a beszélő szándéka szerint.
- Kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok jelöltetése.
- Tanult helyesírási szabályok alkalmaztatása.

Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése:

- Kommunikációs készség, együttműködési készség megerősítése.
- Empátia, kreativitás fejlesztése.
- Az olvasás örömeinek és a mű élvezetének megtapasztalása.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Tudjon a mindennapi érintkezés nyelvi formáinak megfelelően megnyilatkozni.
- Adjon a kérdésekre adekvát választ a szituációnak megfelelően
- Legyen képes összefüggő szóbeli szöveg alkotására kevés segítséggel
- Törekedjen a szóképes, illetve folyamatos olvasásra, megfelelő hangsúllyal.
- Tudja segítséggel az olvasmányok tartalmát röviden elmondani
- Rendelkezzen elemi szintű műfaji ismeretekkel: próza és vers
- Segítséggel legyen képes az olvasás és az írás eszközszerű használatára a feladatok megoldásában
- Legyen írásképe tiszta, rendezett, jól olvasható.
- Tudjon rövid szöveget pontosan másolni.
- Alkalmazza a tanult nyelvtani szabályokat tollbamondásnál és emlékezetből írásnál a begyakorolt szókészlet körében.
- Tudjon 4 – 5 mondókát, verset, vers részletet szöveghűen elmondani úgy, hogy közben törekedjen a vers hangulatának kifejezésére.
- Vegyen részt dramatikus játékokban, bábos megjelentésekben
- Legyen elemi ismerete a könyvtárról (viselkedés, könyvek helye, rendje, a könyvtárhasználat szabályai)
- Tudjon tájékozódni a Gyermeklexikonban.

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I.BESZÉDKÉSZSÉG, SZÓBELI SZÖVEGEK MEGÉRTÉSE, ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKOTÁSA Beszédhanghallás, hallás utáni értés Beszédfejlettség:	Kiejtési tréningek: artikuláció, hangsúly, hanglejtés, hangerő, beszédritmus Helyes estés: toldalékok, kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok. Szókincsbővítés. Mondatszintre irányuló gyakorlatok. Szavak, szövegkörnyezet vizsgálata, kapcsolata. Fogalmazási alapismeretek: anyaggyűjtés, szövegalkotás Címadás. Lényegkiemelés, tömörítés, témataartás. A társas érintkezés gyakran használt formái.	Gyakorlatok a hangok tiszta ejtésének fejlesztésére. Hangsúly-, hanglejtés-, hangerőváltási-, gyorsasági- és ritmusgyakorlatok. Kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok alkalmazása. Szókincs gazdagítása szógyűjtéssel, főfogalom alárendeléssel, szövegkörnyezet megfigyelésével. Mondatalkotás, mondatalkotás, mondatbővítés, mondat-átalakítás. Meghallgatott mondat és szöveg lényegkiemelése. A szövegkörnyezethez leginkább illő szavak kiválasztása, alkalmazása. Anyaggyűjtés szövegalkotáshoz a megfigyelés, olvasás, emlékezés módjainak felhasználásával. Címadási gyakorlatok. Események időrendbe állítása. Tartalom-, művek által keltett élmények elmondása. Üdvözlőlapon irányított megfogalmazása. Illemszabályok tanulása: megszólítás, kérdés, szándéknyilvánítás (könyvtárban, moziban...). Illemszabályok alkalmazása.	A köznyelvi ejtés tisztasága. Hangsúlyészlelés, beszéddallam, beszédritmus és tempóészlelés. Hangerőváltási képesség. Akusztikus észlelés fejlesztése. Szóemlékezet. A szövegösszefüggés megértésének képessége. A verbális kifejezőkészség fejlesztése. Az információk felidézésének képessége. Lényeglátás fejlesztése. Árnyalt kifejezés. A megfigyelés- és események felidézésének képessége. Lényegkiemelő képesség. Önkifejezési készség. Képesség rövid üdvözlés megírására.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi Személyes és társas kapcsolati kompetencia
Memoriterek szöveghű tolmácsolása:	Élethelyzetek megjelenítése. Ünnepek, népszokások. A nonverbális kommunikáció használata.	Életjátékok. Események megvitatása, vélemény megfogalmazása. Hagyományok megjelenítése. Nonverbális csatornák gyakorlati alkalmazása: tekintet, mimika, vokális kód, gesztusok.	Megfigyelés, kreativitás, önkifejezés. A társ meghallgatásának és véleménynyilvánításnak a képessége. Információk felidézésének képessége. A nonverbális kommunikáció fejlesztése.	
II. OLVASÁS, AZ ÍROTT SZÖVEG MEGÉRTÉSE Olvasási képesség	A hangos olvasás ütemének fejlesztése. Szóképes, illetve folyamatos ,	Gyorsolvasó gyakorlatok. Párbeszédes olvasás, válogató olvasás. Bemutató jellegű olvasás. Nonverbális beszédelemek alkalmazása begyakorolt szövegen. Szövegelemző feladatok. Címadási	A hangos és néma olvasás technikai jellegű készségei. A kifejező olvasási készség fejlesztése.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi Digitális kompetencia

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Olvasás jelrendszere	szövegű olvasás, megfelelő hangsúlyozás. Szövegek olvasása. Szövegek értelmezése. Tájékozódás a szövegben. Néma értő olvasás előkészítéssel. Népköltészet, népdalok, népmesék, közmondások, szólások, találós kérdések. Vers és próza jellemzői (versszak, verssor)	gyakorlatok. A szereplők, helyszín, időpont megnevezése. Lényegkiemelés, tömörítés. Szövegértés bizonyítása feladatvégzéssel, tények, adatok kiemelésével, tartalommondással. Főfogalmak megkülönböztetése. Vers és próza jellemző jegyeinek megfigyelése, felismerése. Rímek pótlása.	Szövegelemző képesség. Lényeglátás fejlesztése. A néma értő olvasás fejlesztése. Az önálló ismeretszerzési, tanulási képesség. Gondolkodási képesség (elemzés, összehasonlítás, lényeglátás, absztrakció)	
Az írott szöveg megértése:	Az olvasmányhoz kapcsolódó feladatok megoldása. Ismerettartalmú szövegek olvasása. A könyv, folyóirat és újság néhány jellegzetessége, tartalmi és formai jellemzője. Helyük a könyvtárban.	Vázlatkészítés rajzzal, szöveg kiegészítésével. Mondatok kiegészítése, tagmondatok összekapcsolása. Információkereső technikák alkalmazása: adatok visszakeresése, információk kiemelése. Információkereső technikák gyakorlása. Könyvkeresés szabadpolcon. A kölcsönzés módja.	A néma értő olvasás fejlesztése. Az önálló ismeretszerzési, tanulási képesség. Gondolkodási képesség (elemzés, összehasonlítás, lényeglátás, absztrakció). Tájékozódási készség. Az önálló ismeretszerzési képesség.	
III. ÍRÁS, SZÖVEGALKOTÁS Írás jelrendszere	Írástempó gyorsítása, terjedelem növelése. Az írás eszközként való használatának alapozása.	Írástechnikát fejlesztő gyakorlatok. Másolás; írás tollbamondással látási-hallási megfigyelés után, emlékezetből, írással. Feladatmegoldások íráshasználattal. Önellenőrzés a típushibák megbeszélése után.	Íráskészség fejlesztése, eszközszintű használatának képessége. Síkbeli helyzet és viszonyok pontos észlelése. Látási alaktagoló képesség fejlesztése. Lényegkiemelés. Írásbeli szövegalkotás képessége. Önellenőrzés, hibajavítás képessége, szokása.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi Matematikai gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia
Szövegalkotás írásban	Szövegalkotás mondatok összekapcsolásával. Meghívó, rövid szöveges üzenetek, SMS és e-mail írása. Rövid jellemzés megfogalmazása Gazdaságos szövegrendezés, Önellenőrzés, hibajavítás.	Önálló szövegalkotás.		

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
IV. ANYANYELVI KULTÚRA, ISMERETEK AZ ANYANYELVRŐL Anyanyelvi ismeretek Helyesírás	A szó szerkezete: szótő, toldalék A szavak elválasztása Ellentétes és rokon értelmű szavak. Mondatfajták a beszélő szándéka szerint Magán- és mássalhangzók időtartama. Szóvégi –ó, –ő, –ú, –ű jelölésének gyakorlása Kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok (nj, dj, tj, lj, dt, ts, ds...) „j” kétféle jelölése. Tulajdonnevek helyesírása, gyakori személy, állat, földrajzi név. A mondat helyesírása. Önellenőrzés, hibajavítás.	Szavak elemre bontásának, a toldalékok helyesírásának gyakorlása. Elválasztási szabályok alkalmazása. Témakörös szógyűjtés. Szófajok felismerése szócsoporthoz, szövegben. Mondatszűkítési, mondatbővítési feladatok. Mondatfajták megfigyelése beszédben, olvasott szövegben, és felismerésük. Időtartam-jelölési feladatok. Gyakorlatok a kiejtéstől eltérő hangkapcsolatok írására. „j” „ly”-s szavak írásának begyakoroltatása. Tulajdonnevek helyesírásának alkalmazása tollbamondás és emlékezet utáni írás során. Mondatkezdő nagybetű és írásjel alkalmazása. Önállóság szerzése javítási feladatokban.	A tanult nyelvtani fogalmak, ismeretek felidézésének képessége konkrét példák, helyzetekben. A gondolkodási képesség (elemzés, összehasonlítás, lényegkiemelés, absztrakció). Szabályok alkalmazásának képessége. Akusztikus figyelem és transzformálási képesség fejlesztése. A helyesírási készség. Szabályalkotási és alkalmazási képesség. Önellenőrzés, hibajavítás képessége, szokása.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi Matematikai gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia
V. IRODALMI KULTÚRA, IRODALMI MŰVEK ÉRTELMEZÉSE Epikai művek Lírai alkotások	Rövid epikai művek, népköltészeti alkotások, elbeszélések hangos és néma olvasása. Történet főszereplőinek azonosítása. A jó, a rossz, a szép és a csúnya fogalma. A lírai mű témájának és hangulatának, érzelmi tartalmának felismerése. A versszak felismerése, egyszerű jellemzés. Rím felismerése.	Tartalommondás. Címadás gyakorlása. Szereplő tulajdonságainak és cselekedeteinek megítélése. Versek hangos, néma olvasása. A vers versszakokra bontása.	Hosszú távú memória. Nyelvi kifejezőképesség. Önálló ismeretszerzési képesség.	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére:

- A tanuló tudja érzékeltetni a beszéd során a megfelelő hangerőt, hangsúlyt, beszédtempót.
- A tanuló legyen képes a mindennapi érintkezésben a kommunikációs helyzetnek megfelelő, néhány mondat alkotására, egyszerű közlésre.
- Tudjon kérdést feltenni, arra válaszolni.
- Ismerje saját személyi adatait.
- Legyen képes felkészülés után szóképesen, folyamatosan, szöveghűen, egyenletes tempóban olvasni. Tudjon az olvasottakról segítségével beszámolni.
- Legyen képes szövegértést bizonyító egyszerű feladatok megoldására.
- Legyen képes a környezet tárgyairól, eseményeiről három-négy összefüggő mondat megfogalmazására.
- Törekedjen arra, hogy írásképe rendezett, olvasható legyen.
- Tudjon mondatokat és rövid szövegeket másolni írottól és nyomtatotttól.
- Legyen képes az alapszókészlet szavainak leírására tollbamondással és emlékezetből való írással.
- Legyen képes előkészítés után tollbamondással 4-5 tömondat leírására.
- Legyen képes alkalmazni a gyakorolt helyesírási szabályokat - előkészítés mellett alkalmazza a mondatkezdő nagybetűt, mondatvégi írásjeleket.
- Írásos feladatokat egyre önállóbban oldjon meg.
- Ismerje a vers és a próza közötti különbséget.
- Legyen képes 3-4 mondóka vagy vers elmondására.
- Vegyen részt a dramatikus, szerep- és szituációs játékokban fejlettségi szintjének megfelelően.

Ajánlott magyar szerzők és művek:

- Arany János: Őszbe csavarodott
- Bartos Erika: Maci a Holdon, Budapest
- Csukás István: Hideg szél fúj, Sün Balázs
- Fazekas Anna: Ősz, Télapó, Tél, Szüret
- Gárdonyi Géza: Gólyák, Cifra mese, Macskánk
- Gryllus Vilmos: Füstí fecskek, Kémény tetején, Hallgatag erdő
- József Attila: Betlehemi királyok, Altató, Csoszogi, az öreg suszter
- Kányádi Sándor: Hófoltos még a határ, Kelj föl, nap
- Lázár Ervin: Öregapó madarai
- Móra Ferenc: Tükrös Kata, A pillangók királya, Vasgyúró Gyurka, Sose volt király bánata, A kis bicebóca, A didergő király
- Móricz Zsigmond: Iciri-piciri, Kevélykerek, Kuckókirály, A köszöntő, A nehéz kétgarasos, A török és a tehenek
- Nemes Nagy Ágnes: Cifra palota, Lila fecske, Madarak, Nyári rajz
- Petőfi Sándor: Itt van az ősz, itt van újra, Nemzeti dal (részlet)
- Szabó Lőrinc: A szél meg a nap, Esik a hó, Nyitnikék (részletek), Falusi hangverseny

- Tamkó Sirató Károly: Mondjam még?
- Varró Dániel: Buszvezetők
- Weöres Sándor: Vásár (részlet), Ha vihar jő a magasból, Újesztendő, Száncsengő, Galagonya, Birkaiskola, Szép a fenyő, Női a dér, álom jár
- Zelk Zoltán: A tölgyfa születésnapja, Kőd és fény, Télapó és a hóember, Alszik a szél, Október, Hova futsz, te kicsi őz?, Az állatok iskolája, Mikulás bácsi csizmája, Rajzpapír

Ajánlott európai szerzők és művek:

- Andersen: A két gyertya, Az ólomkatona, A három versenyugró
- Ezopus: Kincs a szőlőben, Az oroszlán és az egér, A róka és a gólya
- Grimm: A csillagruha
- La Fontaine: Tücsök és a hangya
- Richard Scarry: Mentenek a tűzoltók, Miből lesz a kenyér?
- Szutyjev: Az alma, Miau, A három kiscica, A sün, akit meg lehetett simogatni

Módszertani ajánlások:

- Az évi órakeret témakörönkénti megosztása ajánló jellegű.
- A pedagógus kisebb arányú eltérést megengedhet magának, az adott tanulócsoport tudásszintjétől függően.
- A kommunikációs készség fejlesztése a sérült gyermekek esetében különösen fontos feladat.
- Tudvalévő, hogy tanulónk többsége nyelviileg fejletlen, elmaradott, - ezért a fejlesztés minden témakörben jelenlévő feladat. (Az óraszám meghatározásával csupán az arányokat kívántuk érzékeltetni.)
- Az olvasástanítási módszerek közül a Meixner-féle diszlexia prevenciós reedukációs és a hagyományos elemző-összetevő módszert ajánljuk.
- Az anyanyelv tanítása során szem előtt kell tartani az aprólékosan felépített fokozatosság elvét, betűtanításnál a hármas asszociáció kialakítását.
- Fontos cél a homogén gátlás kialakításának megelőzése, illetve a már kialakult gátlás kiküszöbölése.
- Szükségszerű a gyakorlás sokoldalú módon való megvalósítása, hogy a fogyatékos gyermek gondolkodására jellemző merevséget, rigiditást oldjuk.
- A foglalkozások atmoszférája olyan legyen, amely oldja a gyermekek szorongását, s pozitívan befolyásolja a tantárgyhoz való viszonyulást.

Eszközök:

Tanári – tanulói:

- Játékház tankönyvcsalád
- betűkészlet
- hívóképek játéktárgyak,
- szó- és szótagkártyák
- bábok
- jelkártyák
- Meixner Ildikó – Csabay Katalin: Olvasólapok
Oktatási Minisztérium Országos Pedagógiai Intézet, Budapest 1978
- Marosits Istvánné: Készségfejlesztő feladatlapon az olvasástanulás előkészítéséhez
Fővárosi Pedagógia Intézet
- Adorján Katalin: Gyakorlóanyag dyslexiás gyermekek részére
- Dyslexiás Gyermekekért Egyesület, Budapest 1995
- Hornyákné Tarnai Klára: Betűsuli 1., Betűsuli 2. Logopédiai Kiadó, Budapest, 2006

Ajánlott irodalom:

- Meixner Ildikó: A diszlexia prevenció, redukáció módszerei
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest 1995
- Meixner Ildikó: Én is tudok olvasni – olvasó és feladatlapon használatához készült útmutató
Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1992
- Ványi Ágnes: Olvasástanítás diszlexia prevenció módszerrel
Országos Köznevelési Intézet, Budapest, 1994
- Kriska Györgyné: A Meixner-féle diszlexia prevenció módszer alkalmazása az első osztályban
Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1994

MATEMATIKA

1 – 4. évfolyam

JAVASOLT ÓRAKERET

Témakör	1.	2.	3.	4.
Gondolkodási módszerek, halmazok, matematikai logika, kombinatorika	15	12	6	8
Számelmélet, algebra	62	65	70	72
Geometria, mérések	34	38	34	32
Relációk, függvények, az analízis elemei, sorozatok	19	15	20	18
Statisztika, valószínűség	-	-	-	-
Szabadon felhasználható	18	18	18	18
Összesen	148	148	148	148

1 – 4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A tanulók számára lehetővé tenni a környező világ térformáinak, mennyiségi viszonyainak, összefüggéseinek felfedezését, megismerését. tapasztalati úton.
- A sérülésükből adódó gondolkodási merevség oldása a matematika segítségével.
- Differenciált fejlesztéssel megalapozni a matematikai gondolkodást.
- Önálló gondolkodásra neveléssel alkalmassá tenni a tanulókat, elemi matematikai ismeretek befogadására, gyakorlati matematikai problémák megoldására, mindezzel elősegítve a társadalmi életben való boldogulást.
- Törekvés a matematikai nyelv minél pontosabb használatára, a matematikatanulás szokásrendjének gyakorlásával a pontos, fegyelmezett munkavégzésre és az önellenőrzés igényének kialakítására.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Keltse fel a tanulók érdeklődését, segíteni a pozitív attitűd kialakulását a tantárgy tanulása iránt.
- Tapasztalati úton alapozza meg a tanulók matematikai ismereteit.
- Változatos tevékenységekkel segítse elő a matematikai fogalmak megértését, fejleszteni a matematikai készségeket és képességeket, és ezáltal elősegíteni a tanulók gondolkodásának fejlődését.
- Sokoldalúan és szemléletes módon tárja a tanulók elé, fedeztesse fel a matematika szerepét a mindennapi életben.
- Tegye képessé a tanulókat a mindennapi életben tapasztalható összefüggések felismerésére és ösztönözni őket ezek megoldására.
- A megszerzett matematikai készségek, képességek, ismeretek birtokában a tanulókat képessé tenni arra, hogy alkalmassá váljanak az önálló tanulásra, eszközként használják azokat más kompetenciaterületek elsajátításában.
- Váljanak képessé a matematikai kompetencia fejlesztése során különböző szervezeti keretek (egyéni, páros, csoportos és kooperatív formában) történő tevékenységek elsajátítására
- Váljanak jártassá a különböző matematikai eszközök, IKT-eszközök, digitális tananyagok gyakorlatias használatában
- Képessé tenni a tanulókat életkoruknak, sérülésüknek megfelelő matematikai problémák felismerésére, megoldások segítségével történő keresésére.

- Fejlessze változatos matematikai tevékenységek során a tanulók matematikai készségét a számlálás, számolás, mennyiségi következtetés, becslés, mérés, mértékegységváltás, szöveges feladatok megoldása terén.
- Segítse elő a gondolkodás fejlődését a matematikai képességek – rendszerezés, kombinativitás, egyszerű logikai következtetések - differenciált és specifikus fejlesztésével.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Legyen képes tárgyak, személyek, tulajdonságainak megfigyelésére, megnevezésére.
- Tudjon a megismert tulajdonságok alapján csoportosítani.
- Legyenek elemi tapasztalatai térbeli helyzetekről, nagyságbeli viszonyokról.
- Tudjon a tanult számkörben számjegyeket írni, olvasni.
- Legyen biztos számfogalma a tanult számkörben.
- Tudjon a tanult számkörben tízes átlépés nélkül készségszinten összeadni, kivonni.
- Legyen jártas a tanult számkörben a tízes átlépéses összeadásban és kivonásban.
- Gyakorlott legyen negyedik osztály végére a tanult szorzó – és bennfoglaló táblákban.
- Értse az egyszerű matematikai alapfogalmakat, jeleket és segítségével értelmezze a szóbeli feladatok tartalmát.
- Legyen jártas egyszerű relációk értelmezésében, kifejezésében, megfogalmazásában.
- Tudjon egyszerű szöveges feladatot eljátszani, kirakni, lerajzolni, művelettel megjeleníteni.
- Legyen jártas egyszerű sorozatok alkotásában megadott szabály alapján.
- Gyűjtsön elemi tapasztalatokat a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom méréséhez.
- Ismerje a szabvány mértékegységeket.
- Ismerje fel és használja a nevét a tanult síkidomoknak, testeknek, azokat tudja csoportosítani.
- Ismerje a tanult pénzürméket, azok használatát.

FEJLESZTENDŐ-KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK:

- Tudatos érzékelés, észlelés fejlesztése
- Megfigyelőképesség, figyelemfejlesztés
- Logikus, fogalmi gondolkodás fejlesztése
- Algoritmikus gondolkodás fejlesztése
- Absztraháló és konkretizáló képesség fejlesztése
- Ítézőképesség fejlesztése
- Összehasonlító, viszonyító, lényegkiemelő képesség fejlesztése
- Tér- és síkbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Analizáló-szintetizáló képesség fejlesztése
- Problémamegoldó képesség fejlesztése
- Lényegkiemelő képesség fejlesztése
- Becslés, mérés képességének fejlesztése
- Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése
- Alkotóképesség, ábrázolási képesség fejlesztése
- Emlékezet fejlesztése
- Vizuális memória fejlesztése
- Kreativitás fejlesztése
- Számolási készség fejlesztése
- Finommotorika, szem-kéz koordináció képességének fejlesztése
- Együttműködés, egymásra figyelem képességének fejlesztése

KOMPETENCIÁK:

- A tanulás kompetenciái
- Matematikai, gondolkodási kompetenciák
- Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi)
- Digitális kompetencia.

- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

1. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A tanulási képességek alapozása, a tantárgy iránti érdeklődés, tanulási kedv felkeltése, a tantárgy megszerettetése.
- A vizuális, auditív és taktilis percepció fejlesztése.
- A matematikai tevékenységek elvégzéséhez és az ismeretek befogadásához szükséges megfelelő szomatikus és pszichés állapot fejlesztése.
- Az elemi gondolkodási műveletek alapozása cselekvéssel, cselekvésre épülő tapasztalatok biztosításával, a matematikai alapfogalmak és jelek megismertetése.
- A mindennapi életben való mennyiségi és egyéb összefüggések felfedezése, alapvető viszonyfogalmak kialakítása, a számfogalom kialakítása 10-es számkörben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Folyamatos ösztönzés a matematikai tevékenykedésre, kitartó feladatmegoldásra.
- A tanulók sérült pszichikus funkcióinak, készségeinek, képességeinek és gondolkodásának javítása, kompenzálása differenciált módszerekkel.
- Elemi osztályozási összehasonlítási, csoportosítási képesség kialakítása.
- A mennyiségi és térbeli viszonyok felfedeztetése.
- Számfogalom kialakítása 10-es számkörben.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Legyen képes tárgyak, személyek, tulajdonságainak megfigyelésére, megnevezésére.
- Tudjon csoportosítani azonosság, azonos tulajdonság alapján.
- Legyenek elemi tapasztalatai térbeli helyzetekről, nagyságbeli viszonyokról.
- Tudja 10-es számkörben a számjegyeket írni, olvasni.
- Legyen biztos számfogalma 10-es számkörben.
- Legyen jártas az összeadás, kivonás elvégzésében eszközhasználattal.
- Értse az egyszerű matematikai alapfogalmakat, jeleket és segítséggel értelmezze a szóbeli feladatok tartalmát.
- Tudjon egyszerű szöveges feladatot eljátszani, kirakni, lerajzolni.
- Ismerje fel és nevezze meg a környező tárgyi világban előforduló alakzatokat, személyek és tárgyak egymás közötti kapcsolatait.

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
	Mennyiségfogalmak érzékeltetése: sok, kevés, semmi	elemszám szerint. Gyakorlati összehasonítások: - Becslésszerű összehasonlítással (ránézéssel) - Párosítással (egy-egyértelmű megfeleltetés) - Leképezéssel	fejlesztése. A számlálás ritmusának kialakítása. Mennyiségállandóság kialakítása. Gondolkodási műveletek gyakoroltatása.	Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
Halmazok számossága	Halmazok számosságának megállapítása – az elemek megszámlálása, egyeztetésük számnévvel, számképpel, számjeggyel.	Adott számosságú halmazok létrehozása. Halmazok számosságának megállapítása. Mennyiségek és számosságok egymáshoz rendelése. Mennyiségek kirakása tárgyakkal.	Mennyiségek megfigyelése, látottak értelmezése, tapasztalatok összefoglalása. Biztos számfogalom kialakítása. Emlékezet tartalmának bővítése.	A tanulás kompetenciái Matematikai,gondolkodási kompetenciák Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Digitális kompetencia. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái A személyes és társas kapcsolati kompetenciák Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.
Fejben számolás	Fejben számolás 10-es számkörben. A fejben számolás egyes lépéseinek megértése	A fejben számolás lépéseinek megértése, begyakorlása eszközökkel.	Gondolkodási művelet fejlesztése. Analógiák felismerése, követése Számolási készség fejlesztése.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Szóbeli összeadás, kivonás	Szóbeli, összeadás, kivonás 10-es számkörben. Számolási eljárások, a műveletek értelmezései alapján. Egyjegyű számokból egyjegyűek elvétele, hozzáadása.	Összeadások, kivonások elvégzése tárgyakkal, matematikai eszközökkel, ujjak segítségével.	Gondolkodási művelet fejlesztése. Analógiák felismerése, követése Számolási készség fejlesztése.	
Az összeadás tagjainak felcserélhetősége	Összeadás tagjainak megnevezése. A tagok felcserélhetőségének vizsgálata.	A tagok felcserélhetőségének érzékeltetése, kirakása matematikai eszközökkel, IKT eszközökkel, rajzzal. Műveletek lejegyzése kétféleképpen.	Analógiás gondolkodás fejlesztése. Megfigyelőképesség fejlesztése. Számolási készség fejlesztése.	A tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia. Kommunikációs kompetencia Digitális kompetencia. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
Egyszerű szöveges feladatok	szöveges feladatok értelmezése. Szöveges feladatok alkotása hétköznapi szituációkhoz, képekhez, számfeladathoz. A mennyiségi változások megfigyelése, megfogalmazása, lejegyzésük művelettel.	Beszélgetés, történetmesélés eseményképekről, ábrákról szabadon. Szöveges feladat megjelenítése dramatizálással, tárgyi tevékenységgel, rajzzal. „Elvette, eltört, elrepült, elfogyott” fogalmak értelmezése, cselekvéssel, képolvasással. Tevékenységek lejegyzése a tanult műveletekkel.	Matematikai fogalmak megértésének fejlesztése. Megfigyelő képesség fejlesztése konkrét tevékenység útján. Gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése.	A személyes és társas kapcsolati kompetenciák Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.
Számelméleti ismeretek Páros-páratlan számok	Halmaz elemeinek párosítása. Párosság és páratlanság fogalmának alapozása tevékenységgel.	A pár fogalmának kialakítása: a mindennapi életben is párosan használt tárgyak. (pl.: zokni, cipő, kesztyű, stb.) párosítása. Sorakozás – párok létrehozása. Számok párba állítása. Páros-páratlan számok elhelyezése a számegyenesen.	Absztraháló képesség fejlesztése. Lényegkiemelő és problémamegoldó képesség fejlesztése. Megfigyelőképesség fejlesztése konkrét tevékenység útján. Párba rendeződés képességének	A tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia. Kommunikációs kompetencia Digitális kompetencia. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
GEOMETRIA - MÉRÉS	Térbeli helyzetek megfigyelése, leolvasása, megfogalmazása. Tájékozódás a térben.	Térbeli helyzetek létrehozása: tárgyak, matematikai eszközök építésével. Szabadon és szóbeli utasítás után. Tárgyak térbeli helyzetének megfigyelése, megfogalmazása. Testek építése építőkockából, rudakból, gyurmából, szabadon, és modell alapján. Tárgyak kölcsönös helyzetének tudatosítása.	fejlesztése. Összehasonlító képesség fejlesztése. Összehasonlító, megkülönböztető képesség kialakítása mennyiségek tevékenységgel történő rendezése útján.	kompetenciái A személyes és társas kapcsolati kompetenciák Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.
	Térbeli helyzetek Térbeli alakzatok Síkbeli helyzetek Síkbeli alakzatok	Tárgyak térbeli helyzete. Írányok, viszonzszavak. Az alatt, fölött, mellett, előtt, mögött, jobbra, balra fogalmak helyes használata. Testek tulajdonságainak megfigyelése, összehasonlítása Síkbeli helyzetek létrehozása, leolvasása, megfogalmazása.	Síkidomok tulajdonságainak megfigyelése. Síkidomok összehasonlítása, azonosságok, különbségek megfogalmazása. Síkidomok előállítás tépéssel, vágással, hajtogatással. Csoportosításuk, rendezésük adott tulajdonság (forma, nagyság) alapján. Alkotóképesség, ábrázolási képesség fejlesztése. Eszközökkel való bánásmód fejlesztése. Térbeli tájékozódás képességének alapozása, fejlesztése. Formafelismerés, azonosítás. Szem-kéz koordináció fejlesztése. Kreatív gondolkodás formálása. Vizuális memória fejlesztése. Alkotóképesség, ábrázolási képesség fejlesztése. Eszközökkel való bánásmód fejlesztése. Síkbeli tájékozódás képességének alapozása, fejlesztése. Formafelismerés,	A tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia. Kommunikációs kompetencia Digitális kompetencia. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái A személyes és társas kapcsolati kompetenciák Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
			azonosítás. Térszemlélet kialakításának fejlesztése. Szem-kéz koordináció fejlesztése.	
Mérés Gyakorlati mérés Mérőeszközök Szabványmértékegységek	Mennyiségek mérése hosszúság, tömeg, űrtartalom). Kisebb-nagyobb, rövidebb-hosszabb, alacsonyabb-magasabb, könnyebb-nehezebb fogalmának kialakítása. Mérőeszközök megismerése. Összehasonlítások, mérések gyakorlati tevékenységekkel. Az eredmények megfogalmazása a tanult kifejezésekkel. Szabványmértékegységek nevének ismertetése (m, kg, l,)	Gyakorlati életből vett mérhető eszközök (liszt, olaj, tej, szalag stb.) összehasonlítása mérésük alapján. Egyszerű recept elkészítése. Osztályteremben fellelhető tárgyak összehasonlítása. Tanulók paramétereinek (magasság, tömeg) mérése, összehasonlítása. Mérendő anyagokhoz mérőeszközök rendelése. Mérendő anyagokhoz mérőeszközök rendelése. Nagyság, magasság, tömeg, hosszúság alapján csoportosítások, halmazba rendezések.	Megfigyelő képesség fejlesztése. Összehasonlító, viszonyító képesség fejlesztése. Helyes és biztonságos eszközkezelés fejlesztése. Becslés, mérés képességének fejlesztése. Szem-kéz koordináció fejlesztése. Közös cselekvéshez, munkához szükséges tulajdonságok, képességek felépítése.	A tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia. Kommunikációs kompetencia Digitális kompetencia. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái A személyes és társas kapcsolati kompetenciák Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.
RELÁCIÓK, FÜGGVÉNYEK, AZ ANALÍZIS ELEMEL, SOROZATOK Relációk, függvények, analízis elemei, sorozatok	Személyek, tárgyak, geometriai alakzatok közötti egyszerű kapcsolatok, összefüggések felismerése. Relációk megfogalmazása. Személyek, tárgyak sorba rendezése különböző tulajdonságaik alapján. Növekvő, csökkenő számsorozatok. Hozzárendelések párosító játékokban. Számjegyek hozzárendelése	Logikai készlet elemeinek egymáshoz rendelése egy vagy több tulajdonság megváltoztatásával. Sorozatok folytatása megadott, felismert szabály alapján. Növekvő és csökkenő számsorok leolvasása, folytatása. Számjegyek hozzárendelése tárgyhalmazokhoz, számképekhez.	Megfigyelő képesség fejlesztése. Összehasonlítás, összefüggés, szabályfelismerés alapozása. A rendezés, kiegészítés gyakoroltatása. Megfigyelőképesség fejlesztése. Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése.	A tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia. Kommunikációs kompetencia Digitális kompetencia. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
	tárgyhalmazokhoz		Relációs szokincs bővítése.	Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

2. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Matematikai eszközök használatának megismerésével az önálló ismeretszerzés lehetőségének megteremtése.
- Elemi szintű matematikai problémák felismerése, megoldása matematikai műveletekkel.
- Számfogalom bővítése 20-as számkörben, jártasság kialakítása a műveletvégzésben 10-es számkörben.
- Kombinatorikus gondolkodás alapozása.
- Szerialitás fejlesztése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A matematikai eszközök használatának megismerésével az önálló ismeretszerzés lehetőségének megteremtése.
- Az összeadás és kivonás tartalmi megértésének alapozása mindennapi élethelyzetekből kiindulva.
- Jártasság kialakítása az összeadás, kivonás végzésében 10-es számkörben.
- Szóban megfogalmazott egyszerű szöveges feladatok megjelenítése, megoldása, lejegyzése.
- Biztos számfogalom kialakítása 20-as számkörben.
- Alapvető mérési és geometriai ismeretek nyújtása.
- Gyakorlati mérések választott és szabvány mértékegységekkel.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Tudjon ciklikus sorokat folytatni.
- Legyen képes legalább háromelemű szekvencia felidézésére.
- Tudjon a megismert tulajdonságok alapján csoportosítani.
- Tudjon kész csoportokat egy tulajdonsággal elnevezni.
- Legyen biztos számfogalma 10-es számkörben.
- Legyen jártas 20-as számkörben.
- Jártasság összeadás, kivonás elvégzésében 10-es számkörben eszközhasználat nélkül.
- Tudja az egyszerű szöveges feladatot művelettel megjeleníteni, lejegyezni segítséggel.
- Ismerjen fel összefüggéseket személyek, tárgyak, számok között.
- Tudja kifejezni a felismert összefüggéseket tevékenységgel, szóval.
- Legyen képes dolgokat egymáshoz rendezni.
- Legyen jártas egyszerű sorozatok alkotásában megadott szabály alapján.
- Gyűjtsön elemi tapasztalatokat a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom méréséhez.
- Ismerje fel és használja a nevét a tanult síkidomoknak (kör, négyszög, háromszög)
- Ismerje a tanult pénzürméket (5 Ft, 10 Ft, 20 Ft).

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek,	Kompetenciaterületek
GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK, HALMAZOK, MATEMATIKAI LOGIKA, KOMBINATORIKA	Ciklikus sorok folytatása, sorozatok, sorrend, egymásutániség megfigyelése, leképzése.	Megkezdett periodikus tárgy-, rajz-, jelsorozatok folytatása, kiegészítése adott vagy felismert összefüggés szerint. Összehasonlítás, válogatás, csoportosítás – egy, később két tulajdonság figyelembevételével, eszközök, tárgyak, rajzok felhasználásával.	Megfigyelőképesség fejlesztése. Eszközökkel való bánásmód fejlesztése, cselekvések célszerű végrehajtása, munkaidő betartása.	Tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetenciák Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
	Válogatás, csoportosítás (egy-két) tulajdonság alapján.	Jelkártyák bevezetése. Jelzés felismerése alapján halmaz kialakítása. Halmazhoz, megfelelő jelkártya rendelése. Halmazok közös tulajdonságának megnevezése, halmazalkotás az állításnak megfelelően. Kész csoportokban hibák keresése. Megkezdett csoportosítás folytatása. A változások megfigyelése, megfogalmazása, szabályok követése.	Tudatos észlelés, absztraháló képesség fejlesztése. Gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Logikus gondolkodás, gondolkodás rugalmasságának fejlesztése. Összefüggéseket felismerő és rendszerező képesség fejlesztése. Tulajdonságfogalmak elmélyítése. Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése. Ítélnőképesség fejlesztése.	
	Számtulajdonságok			
Matematikai logika Igaz-hamis állítások	Tulajdonságok változása. A tulajdonság jelölése jelkártyával (szín, forma, nagyság).	Állítások igazságának megítélése. Igaz - hamis állítások megfogalmazása, állítások igazságának eldöntése személyek, tárgyak matematikai eszközök halmazáról.		
	Egyszerű kombinatorikai feladatok	Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása matematikai eszközök kirakásával, színezéssel, megoldások keresése.	Kombinatorikus, variációs gondolkodás kialakítása.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek,	Kompetenciaterületek
SZÁMELMÉLET, ALGEBRA Számfogalom, számköri ismeretek	Számkör bővítése 20-ig. Határozott és határozatlan halmazok alkotása (személyek, tárgyak, matematikai eszközök, IKT eszközök segítségével) Az egyjegyű és a kétjegyű szám fogalma. Halmazok számosságának megállapítása le és megszámlálással. Mennyiség tartalom megerősítése. Számok viszonyítása. Számfogalom megerősítése a 20-as számkörben. Számok helye a számsorban. Soralkotások: növekvő, csökkenő számsorok.	Számlálás 20-as körben (megszámlálás, leszámlálás). Valamilyen egységhez viszonyítva, a mennyiség mérőszámának megállapítása. Számok olvasása, írása, képzése. Tízesek helye, egyesek helye. Mennyiségek egyeztetése számnévvel, számképpel, számjeggyel. Gyakorlati tevékenységek. Halmazok számosságának összehasonlítása. Gyakorlati összehasonlítások tárgyakkal, rajzokkal, számokkal. Mennyiségi relációk jelölése. A relációk kétirányú kiolvasása. Számsor kialakítása 0-20-ig. 20-0-ig a számsor megfordítása. Hiányos számsor pótlása. Megkezdett számsor folytatása. Számok helye a számegyenesen. Hiányos számegyenes kiegészítése. Számszomszédok (eggyel kisebb, eggyel nagyobb szám) leolvasása a számegyenesről.	Megfigyelőképesség fejlesztése konkrét tevékenység útján. Számfogalom alakítása. Gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Logikus gondolkodás fejlesztése. Összefüggések felismerése. Viszonyítási képesség fejlesztése. Absztrakció a számfogalom kiépítéséhez. Emlékezet tartalmának bővítése.	Tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia. Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek,	Kompetenciaterületek
Számegyenes Számszomszédok Páros-páratlan Sorszámok Számsorozatok	Számszomszédok Páros-, páratlan számok. Sorszámok, sorszámnevek fogalma, jelölésük, használatuk valós helyzetekben. Helyi-értékes írásmód tudatosítása. Soralkotások, növekvő, csökkenő számsorok. Számsorok állandó különbsége: 1, 2, 5 20-as pénzérme használata. Számok bontása Adott elemszámú tárgyhalmazok bontása matematikai és IKT eszközökkel. A kirakásokról bontások megfogalmazása, lejegyzése. A számok bontott alakjai (összeg és különbség). Mit mond a kép? Kétjegyű számok bontása tízesek és egyesek összegére. Halmazok bővítése, szűkítése, egyesítése, különbsége, halmazok összemérése. A mennyiségi változások megfigyelése, megfogalmazása, lejegyzésük művelettel.	Számok viszonyítása, sorba rendezése, helyük megkeresése a számegyenesen, Adott szám megjelenítése, az elemek párba állítása. Páros-, páratlan számok sorba rendezése. Páros, páratlan számok helyének megfigyelése a számsorban, számegyenesen. Hányadik a sorban? 10 és 20 közötti kétjegyű számok helyi-érték szerinti bontása (tízesek helye, egyesek helye). Helyiérték-táblázat kitöltése. Növekvő, csökkenő számsorozat képzése adott szabály alapján. Kifizetés, beváltás. A számok összeg- és különbségalakjainak előállítása kirakással, rajzzal, leolvasása kirakásról, rajzról. Írásbeli lejegyzés. Gépi szabályjáték. Pénzhasználat, beváltások, felváltások. Mennyiségi összehasonlítások. Gyakorlati tevékenységek. Mennyivel több? Mennyivel kevesebb? Számok egymástól való távolsága a számegyenesen. Két szám távolságának kifejezése kivonással.	Megfigyelőképesség fejlesztése konkrét tevékenység útján.	Tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia. Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
Műveletek Szöveges feladatok	Szóbeli összeadás, kivonás, pótlás, tízes átlépés nélkül (analógia). Műveleti jelek használata. Szöveges feladatok: Szóban megfogalmazott egyszerű szöveges feladatok megjelenítése	Kerek tízeshez egyjegyűek adása, teljes kétjegyű számhoz egyjegyű szám adása tízes átlépés nélkül. Kerek tízesből egyjegyűek elvétele, teljes kétjegyűekből egyesek elvétele tízesátlépés nélkül.	Lényegkiemelő és problémamegoldó képesség formálása.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek,	Kompetenciaterületek
	matematikai eszközök kirakásával rajzban, lejegyzésük műveletekkel.	Egyszerű szöveges feladat lejátszása, megjelenítése, berajzolása, lejegyzése. Közös megoldás.		
GEOMETRIA – MÉRÉS Térbeli, síkbeli helyzetek és tulajdonságaik	Térbeli helyzetek létrehozása, tárgyak, matematikai eszközök építésével – szabadon, minta és szóbeli utasítás után. Síkbeli helyzetek létrehozása, leolvasása, megfogalmazása. Síkdomok előállítása megadott feltétel szerint. Testek tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása, csoportosításuk (gömbölyű, szögletes). Síkdomok tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása (négyyszög, háromszög, kör). Testek és síkidomok csoportosítása, rendezése adott tulajdonság alapján. Tájékozódás a síkon. Síkbeli helyzetek megfigyelése, megfogalmazása, létrehozása.	Építések kockákból, színes rudakból. Testek másolása modelltől. Gyurmából gömbölyű hengeres testek kialakítása. Síkdomok tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása, előállítása, tárgyak, matematikai eszközök, IKT eszközök használatával. Síkdomok előállítása tevékenységgel, pálcikából. Síkdomok másolása. Geometriai tulajdonságok érzékelése az alkotás során. A környező tárgyak és az ezekből absztrahált geometriai alakzatok felismerése. Síkdomok csoportosítása oldalaik, szögeik alapján. Síkdomok közül a háromszög, négyyszög, kör kiválasztása. Logikai készlet elemei. Egyszerű geometriai formák megnevezése.	A tér- és síkbeli tájékozódó képesség fejlesztése érzékszervi megfigyelések segítségével. Megfigyelőképesség fejlesztése. Absztraháló képesség fejlesztése. Tudatos eszközhasználat kialakítása. Pontosság. Formafelismerés, azonosítás, megkülönböztetés. Alkotóképesség fejlesztése.	Tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetenciák. Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) A személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
Gyakorlati mérések, mértékegységek, számítások	Mérési tapasztalatok gyűjtése. Mérőeszközök megismerése. Mérendő anyagokhoz mérőeszközök rendelése. Mennyiségek mérése alkalmilag választott egységekkel, és szabvány mértékegységekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom) Az idő múlásának érzékeltetése: óra, napszak, nap.	Mennyiségek összehasonlítása, becslés, mérés alapján. Mérések alkalmilag választott egységekkel. Ismerkedés a mérőeszközökkel. Szabvány mértékegységek nevének és jelének megismerése, használata. (m, dm, kg, l, dl). Mennyiséghez mérőeszköz rendelése. Mérési tapasztalatok megfogalmazása. Hosszúság, tömeg, űrtartalom megkülönböztetése. Időpontok és időtartamok megkülönböztetése.	A becslés és mérés képességének fejlesztése gyakorlati tapasztalatszerzés alapján. Összehasonlító, megkülönböztető képesség alakítása. Pontosságra nevelés. Tudatos eszközhasználat kialakítása. Cselekvések célszerű végrehajtása. Fogalmi	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek,	Kompetenciaterületek
		Ismerkedés az órával (mutatós, szám kijelzős óra) Napirend készítése.	gondolkodás fejlesztése.	
RELÁCIÓK, FÜGGVÉNYEK, AZ ANALÍZIS ELEMEL, SOROZATOK	Összefüggések felismertetése személyek, tárgyak, helyzetek, geometriai kapcsolatok, halmazok számossága között. Jelölések használata (összekötés, nyíl, relációs jelek). Logikai készlet elemeinek egymáshoz rendelése egy tulajdonság változásával. Hozzárendelések más matematikai témakörök anyagához igazodva. Sorozatok képzése adott szabály alapján. Halmazok sorba rendezése számosság alapján. Számok sorba rendezése. Hozzárendelések.	Konkrét relációk (pl.: övé, fiatalabb, nagyobb) vizsgálata. Megállapítások szóbeli megfogalmazása később különböző ábrázolási módok, jelölések bevezetése. Nyitott mondatok megoldása. Tulajdonságok változtatása adott szabály alapján. Tulajdonságok jelölése kártyákkal. Egyszerű függvénykapcsolatban lévő tárgyak, személyek, számok összekeresése, párosítása. Szabályjátékok, gépjátékok, összetartozó elempárok táblázatba rendezése. Egyszerű sorozat képzése kirakással, rajzzal. Növekvő és csökkenő sorozatok felismerése, folytatása. Egyszerű sorozatok folytatása megadott, felismert és választott szabály alapján. Állandó különbségű növekvő és csökkenő számsorok leolvasása, folytatása. Természetes számok hozzárendelése a számegyenes pontjaihoz és geometriai alakzatokhoz.	Logikus gondolkodás fejlesztése. Összefüggéseket felismerő és rendező képesség fejlesztése. Szabályfelismerés.	Tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetenciák Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák

3. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A matematikai ismeretek bővítése, készségek, képességek fejlesztése.
- A figyelem terjedelmének és tartósságának növelése.
- Vizuális érzékelés és észlelés pontosságának fejlesztése.
- Valós helyzetek, összefüggések elképzelése, műveletek tartalmának megértése.
- Térbeli, időbeli tájékozódás megszilárdítása. Készség szintű műveletvégzés 20-as számkörben.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A tantárgy iránti érdeklődés folyamatos fenntartása.
- Helyes tanulási szokások kialakítása.
- Az önálló tanulás kialakulásának segítése egyénre szabott motivációval.
- Számolási készség fejlesztése változatos gyakorlással.
- Konkrét matematikai műveletek gyakoroltatása.
- A műveletek közötti kapcsolatok felfedeztetése.
- A tízes számrendszer szerkezeti sajátosságainak felfedeztetése.
- Tájékozottság kialakítása 100-as számkörben.
- Szabályok felismertetése, megfogalmazása, műveletvégzés szabálytartással.
- Mérésekben való jártasság kialakítása.
- Szorzás, bennfoglalás, részekre osztás megjelenítése.
- Geometriai alakzatok létrehozása, geometriai tulajdonságaik megfogalmazása, csoportosításuk a megismert tulajdonságok alapján.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Legyen jártas a tulajdonságok változásainak megfigyelésében, megfogalmazásában.
- Tudjon igaz és nem igaz állításokat mondani kész halmazokról.
- Legyen jártas az állítások igazságának eldöntésében.
- Legyen biztos számfogalma 20-as számkörben.
- Legyen tájékozott a 100-as számkörben.
- Legyen jártas a kétjegyű számok írásában, olvasásában.
- Összeadás, kivonás 10-es számkörben készség szinten, összeadás, kivonás 20-as számkörben analógia segítségével.
- Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatot.
- Legyen képes konkrét és matematikai relációk felfedezésére.
- Tudjon megfogalmazni felismert kapcsolatokat.
- Legyen képes egyszerű sorozatok folytatására, fogalmazzon meg szabályt egyszerűbb esetekben.
- Ismerje a tanult szorzó-és bennfoglaló táblákat.
- Ismerje fel a kockát, téglatestet, gömböt, hengert, négyzetet, kört, háromszöget, tudjon előállítani testeket gyurmából, síkidomokat vágással, tépéssel, rajzolással.
- Ismerje a szabvány mértékegységeket: m, dm l, dl, kg, Ft, egész óra, nap, hét
- Ismerje a tanult pénzürméket (5Ft, 10Ft, 20Ft, 50 Ft, 100 Ft).

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK, HALMAZOK, MATEMATIKAI LOGIKA, KOMBINATORIKA Összehasonlítás Csoportosítás Tulajdonságok változásai Kombinatorikus feladatok Matematikai logika Igaz, hamis állítások	Személyek, tárgyak, matematikai eszközök, számok, geometriai alakzatok összehasonlítása. Csoportosítások megadott és választott szempont szerint. Tulajdonságok változásának megfigyelése, megfogalmazása. Transzformációs játék egy tulajdonság változásával. Kombinatorikus játékok, építések, színezések. Nyitott mondatokba elemek, számok helyettesítése, igazságtartalmuk eldöntése. Igaz, nem igaz állítások megfogalmazása tárgyak, számok és geometriai alakzatok halmazáról.	Összehasonlítás, válogatás, csoportosítás, tárgyak, rajzok, képek felhasználásával - egy-két szempont szerint (szín, alak, nagyság). Szétválogatás után szabály megnevezése, jellemző tulajdonság szóbeli megfogalmazása. Jelkártyák használata. Nyitott mondat kiegészítése. Nyitott mondatok egy vagy két változóval. Nyitott mondat felírása szöveg alapján. Lehetőségek keresése, minél több lehetőség előállítása. Színezéssel, számokkal.	A megfigyelőképesség, a tudatos, tartós figyelem fejlesztése, gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Cselekvések célszerű végrehajtása, eszközökkel való bánásmód fejlesztése. Absztrakció. Problémamegoldó képesség fejlesztése. Logikus gondolkodás, a gondolkodás rugalmasságának fejlesztése. Szóbeli kifejezőképesség formálása. Kombinatorikus képesség fejlesztése. Ítézőképesség.	Tanulás kompetenciái. Matematikai, gondolkodási kompetenciák. Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
SZÁMELMÉLET, ALGEBRA Számfogalom, számköri ismeretek Számfogalom Halmazok tulajdonsága, számossága, A tízes számrendszer szerkezeti sajátossága A helyiérték-táblázat	Számfogalom megerősítése 20-as számkörben. Számkör bővítése 50-ig, majd 100-ig – alapozás. Tízes számrendszer szerkezeti sajátosságainak elmélyítése. A száz fogalma. A háromjegyű szám.	Gyakorlati tevékenységek játékpénzzel, különböző eszközökkel. 10 db tízes csoportból 1 db száz csoport alkotása. Százak helye a helyiérték-táblázatban, számok házában.	Megfigyelőképesség, a tudatos, tartós figyelem fejlesztése. Gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Absztrakció. Analógias gondolkodás fejlesztése. Összefüggések felismerése. Emlékezet tartalmának bővítése.	A tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetenciák Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
Számfogalom, mint a mérés eredménye, mérőszám	Kerek tízesek, teljes kétjegyű számok írása, olvasása, értelmezése, képzése. Elemek megszámlálása, leszámlálása.	Számlálás egyesével. Halmazok elemeinek megszámlálása. Adott elemszámú halmaz létrehozása tárgyakkal, rajzokkal. Darabszám. Elemek csoportosítása tízesével. A csoportosítás eredményének megfogalmazása.	Algoritmusok követése. Tér- és síkbeli tájékozódási képesség fejlesztése. Számfogalom kialakítása tapasztalati úton. Analizáló-szintetizáló	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Sorszám	Csoportosítás, tízes csoportok alkotása. Kétjegyű számok. Mennyiség egyeztetése számnévvel, számjeggyel. Kerek tízesek helypótló értelmezése. Számok viszonyítása, rendezése. Számok helye a számsorban. Sorszám írása, olvasása, használata valós helyzetekben. Számsorok Számszomszédok.	(tíz, húsz, ... ötven, ...) Kétjegyű számok beírása a helyiérték-táblázatba. Helyiérték-táblázat: egyesek, tízesek helye Mennyiségi relációk a tanult számok viszonylatában (több, kevesebb, ugyanannyi). Mennyiségek, számok sorba rendezése (növekvő, csökkenő sor). Hiányos számsor kiegészítése. Számok helye a számegyenesen. Tízes beosztású számegyenes kiegészítése a teljes kétjegyű számokkal. Egyes, tízes számszomszédok leolvasása a számegyenesről. (eggyel kisebb, eggyel nagyobb szám) Legközelebbi kerek tízesek.	képesség fejlesztése. Cselekvések célszerű végrehajtása. Viszonyítási képesség fejlesztése. Önállóságra nevelés. Szóbeli kifejezőképesség formálása. Tájékozódási képesség fejlesztése.	
Számelméleti ismeretek Páros-, páratlan számok Római szám Bontás	Páros-páratlan fogalmak kiterjesztése a kétjegyű számokra. Soralkotások: állandó különbség 1, 2, 5, 10 A mindennapi gyakorlatban előforduló római számok írása, olvasása 50-ig. Műveletek előkészítése: kétjegyű számok bontása 5 Ft-os, 10 Ft-os, 20Ft-os, 50 Ft-os, 100 Ft-os pénzérme használata, kifizetések különböző pénzérmeikkel. Ugyanannak a mennyiségnek a kifizetése többféleképpen. Tízes átlépés előkészítése.	Párok alkotása. Számok tulajdonságai: páros-, páratlan. Páros-páratlan számok sorba rendezése. Megkezdett számsorok folytatása. Eggyel, kettővel, öttel, tízzel növekvő, illetve csökkenő számsorok. Római számok írása, olvasása az I, V, X, L jelek segítségével. Gyakorlati alkalmazásuk. Teljes kétjegyű számok bontása tízesek és egyesek összegére. Kerek tízesek bontása egyesek analógiájára. Gyakorlati tevékenységek pálcikával, koronggal. Lejegyzés számokkal. A különböző címletű pénzek bemutatása, megnevezése (50 Ft, 100 Ft). Gyakorlati tevékenységek Felváltások, beváltások. Pótlás 10-re, hozzáadás 10-hez. Tízes átlépésre vezető kivonások. Első tag elvétele – marad 10 – majd 10-ből veszünk el.	Megfigyelőképesség, a tudatos, tartós figyelem fejlesztése.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Műveletek Szorzás, bennfoglalás, részekre osztás A 10-es, 5-ös, 2-es szorzó- és bennfoglaló táblák Műveleti tulajdonságok: a tagok és tényezők felcserélhetősége	Összeadás, kivonás 20-as számkörben tízes átlépéssel. Kétjegyű számok, összeadása, kivonása tízes átlépés nélkül, analógia segítségével. Szorzás, bennfoglalás és a részekre osztás értelmezése. A műveleti jelek bevezetése. 10-es, 5-ös, 2-es szorzó- és bennfoglaló táblák kiépítése. Műveletek megjelenítése cselekvéssel, tárgyakkal rajzban.	Összeadás tízes átlépéssel. 9-hez, 8-hoz, 7-hez, 6-hoz, 5-höz, 4-hez, 3-hoz, 2-höz adunk. Kivonás tízes átlépéssel. Összeadás, kivonás kerek tízesekkel. Kerek tízesekhez egyjegyűek hozzáadása, elvétele. Teljes kétjegyű számhoz egyjegyűek hozzáadása, elvétele tízes átlépés nélkül. Teljes kétjegyű számhoz kerek tízesek hozzáadása és elvétele. Egyenlő tagok sorozatos összeadása. Rajzos feladatok lejegyzése összeadással, szorzással. Szorzás rajzos megjelenítése. Adott számú elemből egyenlő nagyságú csoportok kialakítása. Lejegyzés: (15:3) Adott számú csoport kialakítása. Lejegyzés: (15/3) Ugyanabból a feladatból kiindulva bennfoglalás, részekre osztás. Szónyegezés azonos hosszúságú (egyszínű) rúddal. Számlálás tízesével, ötösével, kettesével. Egyenlő lépegetés a számegyenesen.	Megfigyelőképesség, a tudatos, tartós figyelem fejlesztése. Rövid- és hosszú távú emlékezet bővítése. Gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Analógiás, logikus gondolkodás fejlesztése. Számolási készség fejlesztése. Térszemlélet formálása. Műveletfogalom bővítése. Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése.	
Műveleti tulajdonságok: a tagok és tényezők felcserélhetősége Műveletek közötti összefüggések Egyszerű szóveges feladatok	Műveletek közötti kapcsolat: összeadás, kivonás, szorzás, bennfoglalás. Egyszerű szóbeli, írásbeli szóveges feladatok megjelenítése kirakással, rajzban. Ismert és ismeretlen adatok megállapítása, megfelelő matematikai művelet kiválasztása, lejegyzése, megoldása, ellenőrzése.	Állandó különbségű, növekvő számsorozatok (10, 5, 2). Mit mond a kép? Lejegyzés összeadással, szorzással, bennfoglalással. Fordított műveletek alkalmazása. A műveletek közötti kapcsolatok felismerése. A kapcsolatok kifejezése szóban. Tagok, tényezők felcserélhetősége. Tevékenységről, képről, számfeladatról szövegalkotás. Nyitott mondat felírása szöveg alapján. A szóveges feladatok megoldási lépéseinek kialakítása és alkalmazása.	Műveletfogalom mélyítése. Lényegkiemelő és problémamegoldó képesség formálása. Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
GEOMETRIA, MÉRÉS Téri elemek Vonalak (görbe, egyenes) Térbeli alakzatok (Kocka, téglatest, gömb)	- egyenes és görbe vonalak - nyitott-, zárt vonal - törött vonal előállítás pálcikákkal, zsinórral. Geometria alakzatok, tulajdonságaik Testek építése, síkidomok előállítása adott feltétellel. Testek (kocka, téglatest, henger, gömb), síkidomok (télalap, négyzet, háromszög, kör) felismerése, megnevezése, összehasonítása. Testek és síkidomok válogatása megadott szempont szerint.	Egyenes és görbe, nyitott és zárt vonal felismerése, rajzolása. (Leeshet a gyöngy a fonalról, nem tud leesni.) Építések kockából, színes rudakból, előállítás gyurmából, geometriai tulajdonságok érzékelése az alkotás során. Síkídomok rajzolása (szabadkézzel, vonalzóval). Kör, négyszög, háromszög megkülönböztetése. Egymásra rajzolt síkidomok felismerése. Térbeli és síkbeli alakzatok azonosítása és megkülönböztetése néhány megfigyelt geometriai tulajdonság alapján.	Megfigyelőképesség fejlesztése. Tér- és síkbeli tájékozóképesség fejlesztése. Formafelismerés, azonosítás, megkülönböztetés. Alkotóképesség. Ábrázolási képesség. Tudatos eszközhasználat. Pontosság. Cselekvések célszerű végrehajtása. Összehasonlító, lényegkiemelő képesség formálása.	Tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetenciák Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
Tükrös alakzatok, tengelyes szimmetria	Tükrözés síktükörrel. A megfigyelések megfogalmazása. Tengelyesen tükrös alakzatok létrehozása.	Játékos tapasztalatszerzés síktükörrel. A valós tárgy és tükörképének összehasonlítása. Tükörkép előállítása adott tengelyre, összehajtott írólapon.		
Gyakorlati mérések, mértékegységek, számítások. Mértékváltás Idő mértékegységei: év, évszak, hónap, hét, nap, óra,	Mérés választott egységekkel és szabvány mértékegységekkel. Becslés, megmérés, kimérés. Hosszúság (m, dm), űrtartalom (l, dl), tömeg (kg) becslése, mérése. A megfelelő mérőeszköz, mértékegység kiválasztása. Időtartalom érzékeltetése: év, évszak, hónap, hét, nap, napszak, óra Időpont leolvasása (egész órák)	Tényleges mérések gyakorlása. Különböző mennyiségek mérése azonos mértékegységgel. Azonos mennyiségek mérése különböző mértékegységekkel. Különböző mértékegységekkel változatos mérőeszközök alkalmazása. Mértékegységek közötti kapcsolat feltárása. Időpont és időtartam megkülönböztetés. Gyakorlati tevékenységek, játék órával. Adott idő beállítása, leolvasása.	Megfigyelőképesség, a tudatos, tartós figyelem fejlesztése. Helyes eszközhasználat. A becslés és mérés képességének fejlesztése gyakorlati tapasztalatszerzés alapján, összefüggések felismerése. Összehasonlító és megkülönböztető képesség alakítása. Pontosság. Fogalmi gondolkodás fejlesztése. Absztrakció.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
FÜGGVÉNYEK, AZ ANALÍZIS ELEMEL Összefüggések	Összefüggések megértése, megfogalmazása, jelölése vonallal, relációs jelekkel, nyitott mondatokkal.	Relációk kifejezése szóban, ábrázolásuk összekötéssel, nyíllal, relációs jelekkel, táblázattal. Relációk megadása nyitott mondatokkal. Szabályjáték táblázatokkal. Bűvös négyzet megoldása. Adott szabály alkalmazása. Egyváltozós, növekvő és csökkenő számsorozatok. Szabály játékok logikai készlettel, számokkal egy tulajdonság változásával. Sorozatok folytatása tárgyakkal, rajzban, megadott és választott szabály alapján.	Gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Összefüggéseket felismerő és rendezőképeség fejlesztése. Kreatív gondolkodás formálása. Megfigyelőképesség, tudatos, tartós figyelem fejlesztése.	Tanulás kompetenciái. Matematikai, gondolkodási kompetenciák Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi). Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
Sorozatok Szabályfelismerés, szabálykövetés, lejegyzés.	Szabályfelismerés, szabálykövetés, lejegyzés. Szabályjáték logikai készlettel, számokkal; az elemek egy, majd két tulajdonságának változtatásával.			
Növekvő és csökkenő számsorok	Állandó különbségű sorozatok képzése megadott, majd felismert szabály alapján.			

4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Az érdeklődés fokozása, a kreativitás és alkotókedv felkeltése a matematikai tevékenységek során.
- A matematikai ismeretek alkalmazásában önellenőrzésre ösztönzés és egyre nagyobb önállóságra törekvés.
- Jártasság kialakítása a tízes átlépéses összeadásban, kivonásban, a számok nagyságbeli összehasonlításában.
- A geometriai alapfogalmak megismerése, értelmezése, a matematikai nyelv egyre pontosabb használata.
- Egyszerű mérési, számítási, szerkesztési gyakorlatok alkalmazása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Biztos számfogalom kialakítása 100-as számkörben.
- Jártasság kialakítása a tízes átlépéses műveletekben (szóbeli-, írásbeli összeadás, kivonás).
- Önállóságra törekvés a szöveges feladatok értelmezésében, megoldásában.
- A mérési és becslési képesség fejlesztése.
- Aktív cselekvésre készítés a geometriai alakzatokkal végezhető tevékenységekben.
- A matematika órán elsajátított gondolkodási műveletek önálló alkalmazására való törekvés.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Tudjon alaphalmazokon adott tulajdonságú részhalmazt előállítani.
- Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat és azok tagadását.
- Legyen számfogalma 100-as számkörben.
- 100-as számkörben tízes átlépés nélkül analógia és eszközök segítségével készségszinten tudjon összeadni és kivonni.
- Legyen jártas 20-as számkörben a tízes átlépéses összeadásban és kivonásban.
- Értse a szorzás, bennfoglalás és a részekre osztás tartalmát.
- Ismerje a tanult szorzó és bennfoglaló táblákat.
- Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatokat.
- Legyen jártas egyszerű relációk értelmezésében, kifejezésében, megfogalmazásában.
- Legyen jártas a számok nagyságának összehasonlításában.
- Ismerje fel az egyszerű sorozat képzésének szabályát és tudja azt megfogalmazni.
- Tudjon egyszerű állandó különbségű számsorozatot folytatni mindkét irányban.
- Ismerje a téglalap és a négyzet tulajdonságait.
- Ismerje fel, nevezze meg a kockát, a téglatestet és a gömböt.
- Szerezzen ismereteket a négyzet és a téglalap területének méréséről, számításáról a mért adatok alapján.
- Ismerje a tanult szabvány mértékegységeket (m, dm, cm, l, dl, kg, dkg, Ft, nap, óra, perc).
- Ismerje és használja a tanult pénzürméket.

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
GONDOLKODÁSI MÓDSZEREK, HALMAZOK, MATEMATIKAI LOGIKA, KOMBINATORIKA Halmazok Csoportosítás adott vagy választott szempont szerint Osztályozás, rendezés Tulajdonságok jelölése, változásai Kombinatorikus feladatok Matematikai logika Igaz, hamis állítások	Elemek rendezése adott vagy felismert szempontok alapján. Részhalmaz és kiegészítő halmaz előállítása változatos alaphalmazokon (személyek, tárgyak, logikai készlet). Csoportosítások, rendezések, osztályozások adott, vagy választott szempont szerint. Tulajdonságok és azok tagadásának megfogalmazása, jelölésük jelkártyával. Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása. Igaz, nem igaz állítások megfogalmazása tárgyak, számok és geometriai alakzatok halmazáról. Állítások igazságának eldöntése.	Önállóan osztályozási szempont alkotása. Két szempontú válogatások. Fa-, út-, kördiagram formájában jelkártyák használatával. Gyakorlati tevékenységek. Egy-egy tulajdonsághoz, egy-egy részhalmaz kialakítása, jelölése jelkártyával. A halmazon kívül maradók jellemzése egy tulajdonsággal, jelölésük jelkártyával. Ha nincs közös tulajdonság, az áthúzott, tagadásra szolgáló jelkártya használata. (pl. a nem háromszögek) Kétjegyű számok képzése adott számjegyekből Összes lehetőség felfedezése.	Megfigyelőképesség, a tudatos, tartós figyelem fejlesztése. Gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Eszközökkel való bánásmód fejlesztése. Cselekvések célszerű végrehajtása. Problémamegoldó képesség fejlesztése. Ábrázolási képesség, kreativitás fejlesztése. Szóbeli kifejezőképesség formálása. Önállóságra nevelés. Kombinatorikus, variációs gondolkodás fejlesztése.	Tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetenciák. Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Személyes és társas kapcsolati kompetenciák. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
SZÁMELMÉLET, ALGEBRA Számfogalom megerősítése 20-as számkörben A 100-as számkör Számfogalom, mint a halmaz tulajdonsága, számossága, darabszám A helyiérték-táblázat szerkezete Helyi érték, alaki érték, valódi érték	Számfogalom, számköri ismeretek Számfogalom megerősítése 20 – as számkörben. Számfogalom elmélyítése 100-as számkörben. Mennyiségfogalom megerősítése gyakorlati példákkal. Számok tulajdonságai Alaki érték, helyi érték, valódi érték közötti összefüggés, megfogalmazása, elmélyítése. Tájékozódás a számegyenesen és a száz as táblán.	Számok írása, olvasása, értelmezése. Számok közelítő helye a többféle beosztású számegyenesen. A számok tulajdonságai: páros, páratlan, 2-vel, 5-tel, 10-zel oszthatóság. Számok bontása tízesek és egyesek összegére. Számok vizsgálata: alaki-, helyi- és	Összefüggések felismerése. Analogiás gondolkodás fejlesztése. Megfigyelőképesség, tudatos figyelem fejlesztése. Rövid- és hosszú távú emlékezet bővítése. Viszonyítási képesség fejlesztése.	Tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetenciák Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Személyes és társas kapcsolati kompetenciák. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
		valódi érték szerint. Egyes és tízes számszomszédok leolvasása. Számok tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása.		
Műveletek Összeadás, kivonás 20-as számkörben tízes átlépéssel Összeadás kivonás száz-as számkörben: Szorzás, bennfoglalás, részekre osztás A 4-es, 3-as, 6-os szorzó és bennfoglaló táblák	Számok nagyságbeli viszonya, relációk, rendezések, soralkotások. Műveletfogalom előkészítés, teljes kétjegyű számok bontása. Szóbeli összeadás, kivonás 20-as számkörben tízes átlépéssel. Kerek tízesek összeadása, kivonása. Kerek tízesekhez egyesek hozzáadása, teljes kétjegyű számokból az egyesek elvétele. Teljes kétjegyű számokhoz kerek tízesek hozzáadása, elvétele. Teljes kétjegyű számokhoz teljes kétjegyű számok hozzáadása elvétele tízes átlépés nélkül. Teljes kétjegyű számokhoz egyjegyű számok hozzáadása, elvétele tízes átlépéssel. Teljes kétjegyű számokhoz teljes kétjegyű számok hozzáadása, elvétele tízes átlépéssel. Szorzás, bennfoglalás 4, 3, 6 sorozó és bennfoglaló tábla kiépítése.	Mennyiségi relációk: számok, bontott alakok összehasonlítása. Nyitott mondatok megoldása. Teljes kétjegyű számok bontása tízesek és egyesek összegére. Gyakorlati tevékenységek pálcika, korong és játékpénz segítségével. Lejegyzés. Fejben számolás. Összeadás, kivonás eszközökkel, később az eszközök fokozatos elhagyása. Gyakorlás a füzetben, feladatlapokon. Egyenlő lépegetés a számegyenesen. Állandó különbségű növekvő számsorozatok. Egyenlő tagok sorozatos összeadása. Mit mond a kép? Lejegyzés összeadással, szorzással, bennfoglalással.	Megfigyelőképesség, tudatos, tartós figyelem, emlékezet tartalmának bővítése. Gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Analogias gondolkodás. Összefüggések felismerése. Absztrakció. Szóbeli számolási képesség fejlesztése. Cselekvések célszerű végrehajtása. Önállóságra, önellenőrzésre, pontosságra nevelés.	
Szöveges feladatok	Egyszerű szöveges feladatok értelmezése, megjelenítésük kirakással, rajzzal, nyitott mondatokkal. Ismert és ismeretlen adatok	A kialakított műveletfogalmak gyakorlati alkalmazása szöveges feladatokban. (Összeadás, kivonás,	Lényegkiemelő és problémamegoldó képesség fejlesztése.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
	megállapítása. A megfelelő matematikai művelet kiválasztása, a művelet kiszámítása, ellenőrzése. A feladatok várható eredményének becslése, összehasonlítása a valósággal. Kérdések megfogalmazása.	szorzás, bennfoglalás.) Megoldási algoritmusok kialakítása, alkalmazása. Adatok gyűjtése, ábrázolása, összefüggések elemzése. Lejegyzés nyitott mondattal. A válasz megfogalmazása, lejegyzése.	Szóbeli kifejezőkészség fejlesztése.	
GEOMETRIA, MÉRÉS Egyenes helyzete (függőleges-, vízszintes-, ferde egyenesek Párhuzamos-, merőleges-, metsző egyenesek) Síkbeli alakzatok Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög, kör	Téri elemek Egyenes és görbe vonalak előállítás. Vonalak tulajdonságainak megfigyelés, megfogalmazása. Geometria alakzatok, tulajdonságaik Síkídomok felismerése, megnevezése a környezetben (háromszög, négyzet, téglalap, sokszög, kör)	Vonalak rajzolása szabad kézzel, vonalzóval, IKT eszközökkel. Síkídomok előállítása tépéssel, vágással, rajzolásuk szabad kézzel és vonalzóval. Építés adott egységekből, modell (nézeti kép, alaprajz) után. Kicsinyítés, nagyítás adott méretekre.	Megfigyelőképesség, tudatos, tartós figyelem fejlesztése.	Tanulás kompetenciái. Matematikai, gondolkodási kompetenciák Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi) Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák
Térbeli alakzatok Kocka, téglalest, gömb Kerület, terület Négyzet, téglalap kerülete, területe	Térbeli alakzatok (kocka, téglalest, gömb) Válogatás megadott tulajdonság alapján. Síkídomok előállítása megnevezésük határoló vonalak, határoló oldalak és csúcsok száma szerint. A négyzet és a téglalap tulajdonságainak megfigyelése, megfogalmazása. A kerület fogalma. A négyzet és téglalap kerületének számítása mért, vagy adott alapján. A terület fogalmának előkészítése lefedéssel. Tükrös alakzatok felismerése, előállításuk	Testek vizsgálata, (oldalak, oldallapok, sarkok, élek) Dobozok szétnyírása. Testhálóból kocka és téglalest készítése. Testek (gömb, téglalest, kocka, henger), síkídomok (háromszög, kör, négyszög, téglalap) csoportosítása a megismert geometria tulajdonságok alapján. Különböző tulajdonságok alapján a logikai készlet elemeinek halmazokba rendezése. Síkídomok előállítása szabadon: másolással, kirakással, hajtogatással, nyírással (egy-két feltétel megkötésével is). Téglalap és négyzet	Tér- és síkbeli tájékozódó képesség fejlesztése. Formafelismerés, azonosítás, megkülönböztetés. Tudatos eszközhasználat, cselekvések célszerű végrehajtása. Alkotóképesség, ábrázolási képesség fejlesztése. Összehasonlító, lényegkiemelő képesség formálása. Pontosságra nevelés.	

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Transzformációk Tükrös alakzatok, tengelyes szimmetria Tükrözés	egy tükörtengellyel (kirakással, tépéssel, nyírással).	rajzolása négyzethálón, vonalzó segítségével. Kerület mérése tevékenységgel. Adott síkidomok zsineggel, pálcikával, színes rúddal való körbekerítése. Adott kerület kiszámítása körüljárással, összeadással, szorzással. Szabványmértékegységek használata. Területek lefedése adott egységekkel (pl. logikai készletelemivel). Összehasonlítások: melyikből kell több, melyikből kevesebb. Tükrösség felismerése hajtogatással. Tükörkép előállítás adott tengelyre négyzethálós papíron. Tükörkép építése. A valós tárgy és tükörképének összehasonlítása.		
Gyakorlati mérések, mértékegységek, számítások Mérés. mértékváltás Hosszúság, űrtartalom, tömeg Idő mértékegységei: Pénz, forint	Mérés választott és szabvány mértékegységekkel. Becslés, megmérés, kimérés. Egyenesek, félegyenesek, szakaszok, síkidomok rajzolása szabad kézzel és vonalzó segítségével. Hosszúság (cm), tömeg (dkg) becslése, mérése. Időpont leolvasása (perc). Pénzhasználat Pénzszámlálás, kifizetések.	Szakaszok hosszának megmérése. Adott nagyságú szakasz rajzolása. Gyakorlati tevékenységek. Mértékváltás. A tanult szabvány hosszúság-, űr-, tömeg mértékegységek alkalmazása. Fél, negyed, háromnegyed órák leolvasása, beállítása. Időpontok percnyi pontossággal való leolvasása, beállítása. Adott mennyiségek kifizetése: - azonos címletű pénzekben - különböző címletű pénzekben Átváltások, beváltások.	Megfigyelőképesség, tudatos, tartós figyelem fejlesztése. Összehasonlító, viszonyító képesség alakítása. Helyes eszközhasználat. Fogalmi gondolkodás, absztrakció fejlesztése. Pontosságra, önállóságra nevelés.	
FÜGGVÉNYEK, AZ ANALÍZIS ELEMEI Összefüggések	Összefüggések megértése, megfogalmazása, jelölése vonallal, nyíllal, relációs jelekkel, nyitott mondatokkal. Szabályfelismerés, szabálykövetés	Három- és több változós relációk megoldása. Ábrázolva megadott relációk felismerése és önálló jelölése.	Megfigyelőképesség, tudatos, tartós figyelem fejlesztése. Emlékezet tartalmának	Tanulás kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetenciák Kommunikációs

Tematikai egység / Ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Sorozatok Szabályfelismerés, szabálykövetés Növekvő és csökkenő számsorok Függvények megadása, ábrázolása	Szabályjáték alkalmazása számolási műveletekkel. Táblázatok kiegészítése adott szabály alapján. Táblázat kitöltése adott és felismert szabály alapján. Sorozatok Növekvő és csökkenő számsorok. Hiányos sorozatok kiegészítése. Függvények. Táblázat olvasása	Matematikai relációk: - számok közötti relációk - műveletekkel kifejezett számok közötti relációk - mértékegységekkel megadott mennyiségek közötti relációk Szabályok felismerése, megfogalmazása, lejegyzése. Egy- és kétváltozós, növekvő és csökkenő sorozatok folytatása megadott és felismert szabály alapján A mindennapi életből megfigyelt, gyűjtött, számlált, mért adatok lejegyzése, táblázatba.	bővítése. Gondolkodási műveletek gyakoroltatása. Összefüggések felismerő képesség fejlesztése.	kompetenciák (anyanyelvi) Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Személyes és társas kapcsolati kompetenciák. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák Digitális kompetenciák

Ajánlott tanulói eszközök:

- Mini-matt készlet - halmazkarikák - korongok (piros-kék) - számolópálcika - játékpénz - szám- és jelkártyák - 3 db dobókocka - színes-rúd készlet	- logikai lapok - cm beosztású mérőszalag - zsebtükör - olló - írólapok - műanyag óralap - egyenes és háromszögű vonalzó - tér- és síkmértani modellezőkészlet	- sablonok mérőeszközök - falitáblák, lyukas-tábla - analóg, digitális óra - IKT

1 - 4. ÉVFOLYAM

JAVASOLT ÓRAKERET

Témakör– évfolyam	1.	2.	3.	4.
Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	30	30	10	20
Anyagok alakítása, modellezés	30	30	12	24
Háztartás, gazdálkodás, életmód	12	12	15	30
Pályaorientáció	-	-	-	-

1 – 4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A mindennapi életben előfordul, ön maga ellátásával és a társadalmi környezetben való eligazodással összefüggő ismeretek elsajátítása
- A tevékenységek végzéséhez szükséges képességek és készségek kialakítása
- Olyan képességek, készségek, szokások kialakítása, amelyek segítik az enyhe értelmi fogyatékos tanulót a hétköznapi élet feladatainak ellátásában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzés.
- A gyalogos közlekedés alapvető szabályainak megismertetése és gyakorlása.
- A manuális készségek célirányos fejlesztése a rajzeszközök használatában, pontos mérésben, különféle anyagok nyírásában, vágásában, metszésében.
- Ismeretnyújtás a hulladékgyűjtés és a hulladékhasznosítás formáiról.
- Környezettudatos szemlélet kialakítása.
- Kommunikációs képességek fejlesztése.
- Elemi ismeretek nyújtása a leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezők elkerülésére.
- Pályaorientáció megalapozása, pályaválasztás előkészítése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Képes legyen a teste és ruházata gondozására, a hozzá kapcsolódó tevékenységek, szokások ismertetése és rendszeres elvégzésére.
- Legyen képes a közvetlen környezete rendben tartására.
- A kulturált étkezés szabályainak betartására.
- Legyen képes a biztonságos gyalogos közlekedés szabályainak alkalmazására a gyakorlatban.
- Ismerje a tömegközlekedés eszközeit.
- Ismerje az egészséges életmód érdekében szükséges tennivalókat.
- Legyen ismerete életkorának és képességeinek megfelelően az energiatakarékosságról, a szelektív hulladékgyűjtésről.
- Legyen képes esztétikus alkotások készítésére természetes anyagokból.
- Képes legyen modellek készítésére tervrajz alapján változatos anyagfelhasználással.
- Varróeszközök használata, varrás egyszerű öltésekkel.
- Vegyen részt aktívan a családi életben, képességének megfelelő feladatvállalással.

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK, KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK, ATTITÜDÖK:

- **Tanulás kompetenciái**
- Kommunikációs kompetenciák
- Matematikai, gondolkodási kompetenciák
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Tanulás tanulása
- Aktivitás.
- Pozitív beállítottság – társakhoz, felnőttekhez, környezethez
- Alapvető illemszabályokkal való azonosulás veszélyhelyzet felismerése, elkerülése
- Környezetvédő, környezetkímélő magatartás
- Egészségmegőrzés, egészséges életmód
- Érdeklődés, érzékenység, nyitottság
- Önismeret, önkifejezés
- Önkontroll, önképzés, önművelődés.
- A másság, sérült társak elfogadása

1 – 2. évfolyam

JAVASOLT ÓRAKERET

Témakör – évfolyam	1.	2.
Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	30	30
Anyagok alakítása, modellezés	30	30
Háztartás, gazdálkodás, életmód	12	12

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A KÉT ÉVFOLYAMOS CIKLUS VÉGÉRE

- Öltözködés, tisztálkodás tevékenységeinek elvégzése fokozódó önállósággal.
- Kulturált szabályos étkezés.
- A közvetlen környezet rendben tartása.
- A gyalogos közlekedés szabályainak ismerete és betartása.
- A természetes anyagok minél szélesebb körének megismerése és használata.
- A megismert anyagok csoportosítása tulajdonságaik alapján.
- Anyagok alakításánál az alaptechnikák egyre önállóbb kivitelezése, az eszközök balesetmentes használata.
- Egyszerű, néhány elemből álló modell összeállítása utánzással és egyéni elképzelés alapján.
- Saját egészségi állapotának megbízható értékelése

1. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A különféle anyagok megismerésével tudatosan fejlessze az észlelési és érzékelési folyamatokat.
- Készítse fel a tanulókat az életkornak megfelelő önkiszolgáló tevékenység alkalmazására.
- Egészséges életmód következetes gyakorlására szoktatás.
- Gyűjtsenek tapasztalatokat a gyalogos közlekedésről.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Az érzékszervek célirányos fejlesztése.
- A megismerő-képesség fejlesztése.
- A helyes szokásrend kialakítása.
- A helyes napirend fontosságának tudatosítása.
- A gyalogos közlekedés alapvető szabályainak megismertetése és gyakorlása.
- Tájékozódás gyakorlása térben, időben és gyalogos közlekedés során.
- Anyagok alakításánál az alaptechnikák megismertetése

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNY:

- Szerezzen tapasztalatokat az anyagok külső tulajdonságairól.
- Tudjon segítséggel egyszerű formákat alakítani.
- Ismerje és gyakorolja a gyalogos közlekedés szabályait
- Veszélyhelyzetek felismerése.
- Az egészséges életmód alapjainak és szabályainak ismerete.
- Személyes felszereléseik felismerése és megóvása.
- Aktívan vegyen részt a szituációs játékokban.

Tematikai egység/ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
SZEMÉLYES SZÜKSÉGLETTEL KAPCSOLATOS TEENDŐK				
Önkiszolgálás	Igény a rendezett külső megjelenésére.	Fokozódó önállósággal az aktuális tevékenységek gyakorlása.	szociális képességek: cselekvőképesség, egészségtudatosság, társas aktivitás, önfejlesztés, empátia, énkép, önismeret, érdeklődés	személyes és társas kapcsolati kompetenciák
Öltözködés	Évszakhoz kapcsolódó időjárás közvetlen megfigyelése, az időjáráshoz kapcsolódó öltözködés. Ruházat, felszerelés felismerése, használata..	Az időjárásnak eleminék megfigyelése, megnevezése, a megfelelő öltözködés kiválasztása. Öltözködés gyakorlása. Fűzés, gombolás, cipő párosítás.	motoros képességek: finommotorika fejlesztése	
Étkezés	Az étkezéshez kapcsolódó tevékenységek, a szükséges eszközök kiválasztása, megfelelő használata.	A kulturált étkezés gyakorlása.	szociális képességek: egészségmegőrzés, egészséges életmód, önismeret, önkifejezés	
Személyes tér gondozása (tanulóhely, játszóhely, tisztálkodás helye, ruházat)	Tapasztalatszerzés az iskola külső és belső környezetéről. Saját tér, saját felszerelés rendben tartása, gondozása.	Az iskola bejárása, helyiségeinek megismerése. A tanterem rendjének megteremtése megóvása, igényének kialakítása. Ruhanemű elrakása, hajtogatása. Szekrény és fogas használata, tornafelszerelés felismerése, tárolása. Személyes holmi felismerése, öltözködés. A felszerelés elpakolása.	motoros képességek: tájékozódás saját testen és térben szociális képességek: egészségügyi szokásokhoz való viszony	
Tisztálkodás (érzékszervek, kéz és láb tisztántartása, fogápolás) Eszközök Alkalmak	Az emberi test fő részei. Irányítással a tisztálkodás helyes menetének gyakorlása. Tisztálkodás –a helyes kézmosás lépései, a helyes fogápolás. A tisztálkodási eszközei. Tisztasági csomag. A fésű használata, WC használata. A tisztálkodás helyszíneinek megismerése.	Testrészek megnevezése. Személyes higiéniét szolgáló gyakorlatok. Tisztálkodással kapcsolatos tevékenységek önálló elvégzése. A tisztálkodási alkalmakhoz kötődő szituációs gyakorlatok végzése. A tisztálkodás eszközeinek rendeltetésszerű használata.	kommunikációs képességek: kifejezőképesség fejlesztése	személyes és társas kapcsolati kompetenciák
Helyei			orientációs képességek: szabályfelismerés, szabálytudat döntési képesség fejlesztése	kommunikációs kompetenciák szóbeliség, kifejezőkészség
Közlekedés Gyalogos közlekedés	A gyalogos közlekedés szabályai	Szabályok gyakorlása terepasztalon, maketten, csoportos tréning a terepen, valós helyzetben, folyamatosan. Tapasztalatszerzés a	orientációs képességek: szabályfelismerés, szabálytudat döntési képesség fejlesztése	
Közlekedés saját településen,	Úttesten való átkelés, vészhelyzetek			

Tematikai egység/ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
az iskola környezetében (városban, faluban)	megfigyelése, felismerése. Viselkedés a közlekedésben. Beszámoló, gyűjtés, válogatás, csoportosítás, tanulmányi séta.	mindennapi közlekedésben. Egyszerű jelek, felismerése, értelmezése. A tiltást jelentő és közlekedési jelek játékos gyakorlása, szituációs játékok. Veszélyhelyzetek megfigyelése. Tablókészítés a közlekedésről.	kognitív képességek fejlesztése	személyes és társas kapcsolati kompetenciák, matematikai, gondolkodási kompetenciák
ANYAGOK ALAKÍTÁSA, MODELLEZÉS				
Képlékeny anyagok alakítása	Manipulálás homokkal, darával (homokozó, homoktábla, daratábla). Agyag, gyurma megmunkálása gömb és hengerforma előállítás, adott formák keresése a környezetben.	Az átalakított anyagok – papír, fonal, zsinor, hurkapálca, képlékeny anyagok, gyurma érzékszervi vizsgálata. Anyagok megfigyelése, tapasztalatgyűjtés. Egyszerű összefüggés felismerése az anyag és a belőle készíthető tárgy között. Becslések, mérések, anyagsortosítás megadott algoritmus szerint.	Kognitív képességek: érzékelés, észlelés, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése: Kreatív képességek: esztétikai érzék, harmónia Motoros képességek: szem-kéz koordináció, finommotorika fejlesztése	a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái, matematikai, gondolkodási kompetenciák: becslés, mérés, arányítás
A papírmunkák	A papír fajtáinak, tulajdonságainak megismerése. Megmunkálása tépéssel, nyírással, vágással (olló használatának gyakorlása), hajtogatással.	Az átalakított anyagok – papír, fonal, zsinor, hurkapálca, képlékeny anyagok, gyurma érzékszervi vizsgálata. Anyagok megfigyelése, tapasztalatgyűjtés. Egyszerű összefüggés felismerése az anyag és a belőle készíthető tárgy között.	Motoros képességek: szem- kéz koordináció kialakítása Kreatív, értelmi képességek: produktív – alkotó képzelet alakítása	a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
Manipuláció fonallal, zsinorral, textilmunkák,	Formakövetés, formaalakítás, fűzés. Csokorkötés öltözködéshez, csomagoláshoz,		Motoros képességek: szem- kéz	

Tematikai egység/ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Természetes anyagok megismerése	Gyűjtés, csoportosítás (kavics, termések, falevél), formakitöltés, alkotások készítése minta, és egyéni elképzelés alapján.	Becslések, mérések, anyagcsoportosítás megadott algoritmus szerint. Kartonra helyezett képek keretezése pálcikával.	koordináció, térbeli tájékozódás fejlesztése	a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
Modellezés	Sík- és térbeli elemek (logikai készlet, színes rúd, építőkockák) felhasználásával, csoportosítás, válogatás forma, nagyság, szín alapján. Néhány elemből készültmodell összeállítása minta alapján.	Az építődoboz elemeinek (kocka, hasáb, henger) megismerése, megszervezése. Építés minta, kép alapján. Építés önálló elgondolkodással.		
HÁZTARTÁS, GAZDÁLKODÁS, ÉLETMÓD				
Egészség, betegség Egészségvédelem – érzékszervek védelme	Tájékozódás saját testen. Érzékszervek – hallás, szaglás, ízlelés, látás, tapintás megismerése. Elemi ismeretek egészségünk megóvásáról.	Saját test megfigyelése, a tapasztalt érzések felismerése, megnevezése. Játékos gyakorlás, felismerés, csoportosítás, összehasonlítás.	Testi érettség, motoros képességek: testséma ismerete, testhatárok érzékelése Anyanyelvi képességek: kifejezőképesség fejlesztése Kognitív képesség: gondolkodási művelet fejlesztése Orientációs képességek: időbeli tájékozódó kialakítása Kognitív képességek: kauzális gondolkodás fejlesztése Kognitív képességek: gondolkodási műveletek fejlesztése	kommunikációs kompetenciák: szóbeliség, kifejezőképesség matematikai, gondolkodási kompetenciák

2. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Alakítsa ki az alapvető viselkedési korlátokat a különböző helyzetekben (család, iskola).
- A személyes higiénia, az esztétikus környezet iránti igény kialakítása.
- Egészséges életmódra való nevelés, szoktatás helyes táplálkozással.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A manuális készségek fejlesztése az anyagok vizsgálata és alakítása során.
- Az elemi munkaszokások önálló alkalmazása.
- Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az ok-okozati összefüggések vizsgálata.
- Együttműködésre, csoportmunkában való tevékenységre nevelés.
- A gyalogos közlekedés alapvető szabályainak megismertetése és gyakorlása.
- A környezetszennyezés káros hatásainak beláttatása

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Fokozódó önállóság az önkiszolgáló tevékenységben.
- Ruházat, tisztálkodási eszközök, tanszerek helyének, pakolásának, kezelésének elsajátítása.
- Az étkezési, táplálkozási rend betartása.
- Az eszközök, anyagok nevének, megismerése.
- Az eszközök rendeltetésszerű használata (olló, ragasztó)
- Tanári segítséggel tudja a megismert anyagokból tárgyat készíteni.
- Megfigyelés alapján tudja elmondani az anyagok külső tulajdonságait.
- Az udvarias közlekedés szabályainak ismerete.
- Veszélyhelyzetek felismerése.
- Környezetét rendben tartás

Tematikai egység	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
SZEMÉLYES SZÜKSÉGLETTEL KAPCSOLATOS TEENDŐK				
Önkiszolgálás Öltözködés	A rendezett külső megjelenés igénye. Az évszaknak, az időjárás változásának megfelelő öltözködés.	Fokozódó önállósággal az aktuális tevékenységek gyakorlása, az időjárásnak megfelelő öltözék kiválasztása. Ruhanemű kezelése – cipzár, gombolás, patent, kapocs. Cipőfűzés. kötés, tépőzár.	orientációs képességek szociális képességek=énkép, önismeret, kognitív képességek: érzékelés, észlelés, emlékezet szociális képességek=normákhoz, szabályokhoz való viszony, társas kapcsolatok	személyi és társas kapcsolati kompetenciák alapkompentenciák (időben való tájékozódás)
Étkezés	Az időjárás és az évszakok jellemző jegyei. Az évszakok változásai. Időbeli tájékozódás: A hét napjai, hónapok, évszakok. Az étkezéshez kapcsolódó tevékenységek, a szükséges eszközök kiválasztása, megfelelő használata.	Tanulmányi séta, az időjárás és az évszakok megfigyelése. Fényképek gyűjtése, albumok készítése. Terítés felügyelet mellett. Szalvéta használat. Étkezés késsel, villával. Táplálkozási szokások megerősítése. Szituációs játék		
Személyes tér gondozása (tanulóhely, játszóhely, tisztálkodás helye, ruházat)	Az adott helyszínek és eszközök rendeltetésszerű, körültekintő használata és rendben tartásának gyakorlása. Igény kialakítása a tiszta, rendezett környezetre-szelektív hulladékgyűjtés-	Felszerelés, eszközök elpakolása. Ruhanemű elrakása, hajtogatása, tárolása, lábbeli tisztítása.	szociális képességek	személyi és társas kapcsolati kompetenciák kommunikációs kompetenciák, matematikai, gondolkodási kompetenciák
Tisztálkodás (érzékszervek, kéz és láb tisztántartása, fogápolás)	Irányítással a tisztálkodás helyes menetének gyakorlása A testápolás technikáinak önálló elvégzése a higiénés magatartás fontosságának tudatosítása.	Személyes higiénét szolgáló gyakorlatok végzése. Tisztálkodás – köröm tisztítás, hajmosás fokozódó önállósággal – mosakodás, cipőtisztítás – eszköz használata. A tisztálkodási alkalmakhoz kötődő szituációs gyakorlatok.	érzelmi-akaratik képességek	személyes és társas kapcsolati kompetenciák
Eszközök Alkalmak Helyek	Helyes fogápolás A helytelen tisztálkodás következményei. A tisztálkodás helyszíneinek megismerése			
Közlekedés	Közlekedés saját településén, az iskola környezetében (városban, faluban)	A gyalogos közlekedés gyakorlása valós helyzetben, folyamatosan, csoportos tréning a terepen. Nézz körül!.,-Balra, azután		
Gyalogos közlekedés	Úttesten való átkelés, vészhelyzetek			

Tematikai egység	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
szabályai	megfigyelése, felismerése. Biztonságos közlekedés a gyalogosközlekedésre kijelölt helyen. A gyalogos átkelőhely – zebra, jelzőlámpák – forgalomirányítás jelzése, a rendőr karjelzései. Közlekedési jelek .Tiltást jelentő jelek.	jobbra figyelj!- Terepasztalon, maketten való megvalósítás. A rendőr karjelzései: Állj! Várj! Indulj! Beszámoló, gyűjtés, válogatás, csoportosítás, tanulmányi séta. Veszélyhelyzetek elemzése. A környezet számára veszélyt jelentő tevékenységek felismerése: képolvasás, csoportosítás. A tiltás jelentő és a közlekedési jelek játékos gyakorlása, szituációs játékok.		kommunikációs kompetenciák tanulás kompetenciái
ANYAGOK ALAKÍTÁSA, MODELLEZÉS				
Képlékeny anyagok alakítása	Manipulálás homokkal, darával (homokozó, homoktábla, daratábla). Adott formák keresése a környezetben. Kompozíciók összeállítása korábban készített munkából. Só-liszt gyurma alakítása.	Agyag, gyurma megmunkálása, gömb és hengerforma előállítása, lapítás, simítás mintázófával,	kreatív képességek motoros képességek kreatív képességek motoros képességek kreatív képességek motoros képességek kreatív képességek motoros képességek orientációs képességek, kreatív képességek,motoros képességek	
A papírmunkák	A papír fajtái, tulajdonságai. Megmunkálása: tépés, nyírás, vágás, (olló használatának gyakorlása), hajtogatás.	Célszerű és takarékos anyag felhasználás.		a matematikai, gondolkodási kompetenciák, a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciája
Manipuláció fonallal, zsineggel,	Formakövetés, formaalakítás, fűzés. Csokorkötés öltözködéshez, csomagoláshoz,	Anyaghasználat – textilszálak, anyagok érzékszervi vizsgálata.		
Természetes anyagok megismerése	Gyűjtés, csoportosítás (kavics, termések, falevél), formakitöltés, alkotások készítése minta, és egyéni elképzelés alapján.			a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciája
Modellezés	Sík- és térbeli elemek (logikai készlet, színes rúd, építőkockák) felhasználásával csoportosítás, válogatás, forma, nagyság, szín alapján. Néhány elemből készült modell összeállítása minta alapján.	Logikai készlet elemeinek szortírozása. Építés az építődoboz elemeivel. Modellezés tereptárgyakkal. Építés a szabadban – homokozóban.		matematikai és gondolkodási kompetenciák

Tematikai egység	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
HÁZTARTÁS, GAZDÁLKODÁS, ÉLETMÓD				
Egészség, betegség	Saját test megfigyelése, a tapasztalt érzések felismerése, megnevezése.		kommunikációs képességek, kognitív képességek, érzelmi, akaratiképességek	
Egészséges életmód kialakítása,	Napirend összeállítása. A rendszeres mozgás szükségessége. Egészséges táplálkozás megismerése. (kerülendő és fontos ételek megnevezése ,csoportosítása).A munka és pihenés közötti egyensúlyra törekvés. (hétköznapi, pihenőnap, ünnepnap)	Napirend összeállítása. A családtagok munkája otthon. Pihenőnapok jelölése a naptárban. Beszámoló pihenőnapiről. Egészséges táplálkozás. Tápanyagok felismerése, csoportosítása. Kerülendő és fontos ételek megnevezése, csoportosítása..		személyes és társas kapcsolati kompetenciák kommunikációs kompetenciák, tanulás kompetenciái

KÖRNYEZETISMERET

3 – 4. OSZTÁLY

JAVASOLT ÓRAKERET

Témakör – évfolyam	3.	4.
1. TÁJÉKOZÓDÁS TÉRBEN, IDŐBEN	8	16
2. MEGFIGYELÉS, MÉRÉS	4	12
3. AZ ÉLETTELEN KÖRNYEZET KÖLCSÖNHATÁSAI	2	8
4. ÉLETKÖZÖSSÉGEK LAKÓHELYÜNK KÖRNYEZETÉBEN	16	21
5. HAZÁNK, MAGYARORSZÁG	2	5
6. TESTÜNK, EGÉSZSÉGÜNK	4	10
Szabadon felhasználható	1	2
Összesen:	37	74

3. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A gyermekek képessé váljanak a szűkebb és a tágabb környezetük, valamint saját testük megismerésére.
- Az emberi tevékenység meghatározó szerepének felfedezése a növény- és állatvilágban.
- Az élőlények többszempontú, részletes, tudatos megfigyelése.
- Az egészség megőrzésére, az egészséges életvitelre, az egészséges életmódra való szemlélet kialakítása.
- Aktív részvétel a környezet megővésében, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosságra törekvés.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Fontos és lényegi tulajdonságok felismerése.
- Az emberi tevékenység szerepének felfedezése a növények és állatok gondozásában.
- Az emberi életszakaszokban való tájékozódás.
- Tudatos környezetvédelemre, eszközmegővásra nevelés.
- Az ismeret elsajátítás folyamatában a természeti környezeti világ elemi megismertetése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNY:

- Tudjon csoportosítani adott szempontok alapján.
- Tudja, hogy a víz és a levegő elengedhetetlen feltétele az élőlények létezésének.
- Fedezze fel az időbeli sorrendiséget a napi, havi történésekkel kapcsolatosan.
- Tudja az évszakok, hónapok, napok, napszakok nevét.
- Ismerje a lényeges különbséget a fa és a cserje között.
- Tudja, hogy a növényeknek emberi táplálkozásra alkalmas részeik vannak, melyek az egészséges táplálkozásban fontos szerepet játszanak.
- Fedezze fel, hogy az évszakok változása periodikus változásokat okoz a növények életében.
- Ismerje fel a háziállatokat képen és lehetőség szerint a valóságban is.
- Ismerje a helyes étkezési szokásokat.
- Tájékozódjon biztonsággal az iskola épületében és a lakásban.
- A másság elfogadása. A sérült embertársak segítése.

Tematikai egység / ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
1. TÁJÉKOZÓDÁS TÉRBE, IDŐBE	Tájékozódás az időben, saját élettörténet a születéstől máig. Az idő mérése, alkalmi és szabványegységei, az idő becslése, mértékegységei. Tájékozódás térben. A lakóhely és környéke. Rész, egész, összetettség, funkció (élőlények, épületek, tárgyak, eszközök részei) természetes és mesterséges (épített) környezetben.	Események időbeli sorrendbeállítása, időszalag, időnaplár készítése. Események, jelenségek rögzítése, fogalmazás szóban, írásban, rajzban. Tapasztalatok szerzése séták, kirándulások alkalmával. Rajzos ábrák, makettek készítése. Terepasztal berendezése. Irányított megfigyelések, elemzések alapján játékos szerelési, építési gyakorlatok.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái
2. MEGFIGYELÉS, MÉRÉS	A környezet anyagai. A természetben előforduló és mesterséges anyagok (fa, fém, levegő, víz, talaj). Anyagformák és tulajdonságaik. Az anyagok megmunkálhatósága. A víz szerepe. A víz előfordulása a természetben. Eső, hó, jégeső, folyóvíz, tó. Az ivóvíz. Vízben oldódó és nem oldódó anyagok Életjelenségek: táplálkozás, légzés, növekedés, fejlődés, mozgás, szaporodás. Életfeltételek (levegő, víz,	Természetes és mesterséges anyagok gyűjtése, csoportosítása. Az anyagfajták és a használat közötti összefüggés felismerése. Vágás, tépés, gyurmázás. A víz vizsgálata, halmazállapotainak megnevezése, felismerése, a víz hőfokának mérése. A csapadék különböző formáinak megkülönböztetése. A víz mint életfontosságú anyag tudatosítása. Egyszerű kísérletek végzése cukorral, sóval, homokkal, kavicssal. Az életjelenségek megfigyelése, egyszerű kísérletek végzése. Babnövény ültetése, fejlődési napló vezetése.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái

Tematikai egység / ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
	tápanyag, napfény, hőmérséklet).	Az állatok megfigyelése (pl. akvárium halak, kutya, macska, hörcsög, papagáj).		
3. AZ ÉLETTELEN KÖRNYEZET KÖLCÖNHATÁSAI	A környezetben előforduló gyakori anyagfélék. Anyag-forma kapcsolata. Halmazállapot. Csapadékformák. Energiát felhasználó berendezések, fűtő, hűtő háztartási eszközök.	Anyagok halmazállapotainak felismerése, megnevezése, tapasztalatszerzés, kísérletezés. Csoportosítás halmazállapotok szerint. A tapasztalatok rögzítése rajzban, tábló készítése. Gyűjtőmunka, beszámoló készítése az energiáról.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái
4. ÉLETKÖZÖSSÉGEK LAKÓHELYÜNK KÖRNYEZETÉBEN	A lakóhely közvetlen és tágabb környezetében található életközösségek Park, erdő, rét, mező, vizek, vízpartok. Élőhely. Természetvédelem. Változatos élővilág A közvetlen környezet növényvilága (fák, bokrok, virágos növények). A zöldségeskert, gyümölcsöskert növényei. A növény részei. A virág része, a termés és részei. Néhány légyszárú, fás szárú növény. A gombák. Főbb állatcsoportok. A vadon élő állatok és a házi	Kirándulások, séták során élőlények megfigyelése. Az élőlények közötti kapcsolatok felismerése. A természet értékeinek védelem. Séta, a növények érzékelhető, mérhető tulajdonságainak vizsgálata. Megfigyelés, analízis-szintézis, tapasztalatok rögzítése rajzban, írásban. Az állatok jellemzőinek megfigyelése a kültakaró, mozgás, végtagok, táplálkozás, szájszerv, érzékelés, szaporodás szerint. A vadon élő és a házi állatok csoportosítása. Képek csoportosítása. Rajzok, táblók készítése.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái

Tematikai egység / ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
	és ház körül élő állatok. Az élőlények csoportjai (növény, állat, ember). Madár, emlős, rovar. Természetvédelem, a természet megóvása, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság (árammal, vízzel).	Az élőlények egyszerű csoportosítása adott szempontok alapján. Madáretető készítése, madarak etetése télen. Törekvés az energiatakarékos életvitelre, egyszerű technikák gyakorlása, szituációs játékok.		
5. HAZÁNK, MAGYARORSZÁG	Lakóhely, lakóhelyünk értékei. Fővárosunk.	Lakóhelyhez közeli települések keresése, megnevezése térkép segítségével. Fővárosunk néhány jellegzetes nevezetességei, épületei, hidjai.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái
6. TESTÜNK, EGÉSZSÉGÜNK	Az emberi test. Testrészek és funkciójuk. A mozgás szerepe az egészséges életmódban. Egészséges életmód. Egészséges táplálkozás. Helyes fogápolás. Egészség és betegség. Viselkedések betegség esetén.	A főbb testrészek megnevezése. A helytelen táplálkozás okozta problémák felismerése. Csoportosítás, gyűjtőmunka, rajzolás és tablókészítés az egészséges életmóddal kapcsolatban. A helyes viselkedési szokások megismerése betegség esetén, részvétel szituációs játékokban.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái

4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Egyre nagyobb önállóság kialakítása a megismerési folyamatban.
- Tapasztalatok megfogalmazása szóban, rajzos formában.
- A lakóhelyünk környezetében való életközösségek megismerése.
- Egyre biztosabb tájékozódás térben és időben.
- Aktív részvétel a környezet megóvásában, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosságra törekvés.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Aktivitás kialakítása a megismerési folyamatban, és a gyűjtőmunkában.
- Érdeklődés felkeltése az egyszerű kísérletek iránt.
- Az élőlények életjelenségeinek megfigyelése.
- Térségi megfigyelés kialakítása.
- Felszíni formák megismerése, tapasztalatok szereztetése.
- Elemi szintű térképismeret elsajátítása, irányok ismerete, iránytű használata.
- Környezetvédelmi tevékenységek végzése.
- Tudatos környezetvédelemre, eszközmegővésre nevelés.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Aktívan vegyen részt a tapasztalatok önálló vagy kiscsoportban történő gyűjtésében.
- Legyen képes a tapasztalatait mondatokba foglalni, rajzban vagy írásos formában rögzíteni.
- Ismerje környezetének legjellemzőbb felszíni formáit.
- Ismerje a fő világtájak nevét, elemi szinten tudjon tájékozódni a domborzati térképen.
- Ismerje fel közvetlen környezetében a halmazállapot-változásokat.
- Ismerje a természetben előforduló és mesterséges anyagokat, ismerje a víz szerepét.
- Egyre biztosabban tudjon tájékozódni térben és időben.
- Tudja csoportosítani megadott szempontok alapján lakóhelye élőlényeit.
- Sorolja fel a kép, vagy a valóság alapján a virág és a gyümölcs részeit.
- Ismerje a közvetlen környezet élővilágát, főbb állatcsoportjait.
- Ismerje a testrészeket és azok funkcióját.

Tematikai egység / ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
1. TÁJÉKOZÓDÁS TÉRBE, IDŐBE	Tájékozódás az időben, saját élettörténet a születéstől máig. Az idő mérése, alkalmi és szabványegységei, az idő becslése, mértékegységei. Tájékozódás térben. A lakóhely és környéke. Írányok, távolság, hosszúság. Fő világtájak, iránytű. Magyarország domborzati térképe. Alapvető térképjelek (államhatár, felszíni formák, vizek, főváros, települések, útvonalak). Alaprajz, térkép, kicsinyítés, nagyítás.	Események időbeli sorrendbeállítása, időszalag, időnaplár készítése. Események, jelenségek rögzítése, fogalmazás szóban, írásban, rajzban. Tapasztalatok szerzése séták, kirándulások alkalmával. Rajzos ábrák, makettek készítése. Terepasztal berendezése. Játékos tájékozódási gyakorlatok iránytűvel.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái
2. MEGFIGYELÉS, MÉRÉS	Mérőeszközök, mértékegységek. Becsülés, mérés. Mérési rendszerek (tömeg, hosszúság, hőmérséklet, űrtartalom) Anyagok és testek mérhető tulajdonságai A mérhető anyagi tulajdonságok felismerése, megismerése, mérése. A környezet anyagai. A természetben előforduló és mesterséges anyagok (fa, fém, levegő, víz, talaj). Anyagformák és tulajdonságaik. Az anyagok megmunkálhatósága.	A mérhető tulajdonságok vizsgálata, a vizsgálati módszerek gyakorlása (megfigyelés, viszonyítás, becsülés, mérés). A figyelem irányítása, az emlékezet mobilizálása. Mérőeszközök használatának gyakorlása. Természetes és mesterséges anyagok gyűjtése, csoportosítása. Az anyagfajták és a használat közötti összefüggés felismerése. Vágás, tépés, gyurmázás. A víz vizsgálata, halmazállapotainak megnevezése, felismerése, a víz	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái

Tematikai egység / ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
	A víz szerepe. A víz előfordulása a természetben. Eső, hó, jégeső, folyóvíz, tó. Az ivóvíz. Vízben oldódó és nem oldódó anyagok	hőfokának mérése. A csapadék különböző formáinak megkülönböztetése. A víz mint életfontosságú anyag tudatosítása. Egyszerű kísérletek végzése cukorral, sóval, homokkal, kavicssal.		
3. AZ ÉLETTELEN KÖRNYEZET KÖLCSÖNHATÁSAI	A környezetben előforduló gyakori anyagfélék. Anyag-forma kapcsolata. Halmazállapot. Csapadékformák. Energiaforrások. Energia felhasználása. Energiát felhasználó berendezések, fűtő, hűtő háztartási eszközök. Energiafajták (nap, szél, víz, elektromos, fény). Mágnes, vonzás, taszítás. Mozgások. Halmazállapot-változások Az égés, tűz, tűzvédelem, tűzoltás eszközei. A tűzoltók munkája.	Anyagok halmazállapotainak felismerése, megnevezése, tapasztalatszerzés, kísérletezés. Csoportosítás halmazállapotok szerint. A tapasztalatok rögzítése rajzban, tábló készítése. Egyszerű kísérletek, Gyűjtőmunka, beszámoló készítése az energiáról. Megfigyelések, játékos kísérletek. Anyagok csoportosítása a mágnesesség alapján. Ismerkedés az iránytűvel. A változások felismerése, az összefüggések megértése. Megfigyelés, beszélgetés, képek, ábrák elemzése. Éghető és éghetetlen anyagok csoportosítása. Teendők tűzriadó esetén.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái

Tematikai egység / ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
4. ÉLETKÖZÖSSÉGEK LAKÓHELYÜNK KÖRNYEZETÉBEN	Vizek védelme, víztakarékosság, energiatakarékosság. A természet megóvása. Levegő-, talaj-, vízszennyezés. Szelektív hulladékgyűjtés. A lakóhely közvetlen környezetében előforduló természeti nevezetesség Nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek – információs jelek. Park, erdő, rét, mező, vizek, vízpartok. Élőhely. Természetvédelem. A közvetlen környezet növényvilága (fák, bokrok, virágos növények). A zöldségeskert, gyümölcsöskert növényei. A növény részei. A virág része, a termés és részei. Néhány lágyszárú, fás szárú növény. A gombák. Főbb állatcsoportok. A vadon élő állatok és a házi és ház körül élő állatok. Az élőlények csoportjai (növény, állat, ember). Madár, emlős, rovar.	Törekvés a víztakarékosságra, energiatakarékosságra. A levegő, víz, talaj szennyező anyagainak megfigyelése a természetes és mesterséges környezetben. Információs jelek felismerése. Séta, kirándulás során megfigyelések végzése. Kirándulások, séták során élőlények megfigyelése. Az élőlények közötti kapcsolatok felismerése. A természet értékeinek védelme. Séta, a növények érzékelhető, mérhető tulajdonságainak vizsgálata. Megfigyelés, analízis-szintézis, tapasztalatok rögzítése rajzban, írásban. Az állatok jellemzőinek megfigyelése a kültakaró, mozgás, végtagok, táplálkozás, szájszerv, érzékelés, szaporodás szerint. A vadon élő és a házi állatok csoportosítása. Képek csoportosítása. Rajzok, tablók készítése. Az élőlények egyszerű csoportosítása adott szempontok alapján.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenységi nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái

Tematikai egység / ismeret	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
5. HAZÁNK, MAGYARORSZÁG	Lakóhely, megyék, főváros. Lakóhelyünk értékei.	Térképhasználat. Lakóhelyhez közeli települések keresése, megnevezése térkép segítségével. Saját lakóhely, a lakóhely kulturális és természeti értékeinek bemutatása tablón vagy bemutató formájában. Fővárosunk néhány jellegzetes nevezetességének, épületeinek, hídjainak, megismerése	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái
6. TESTÜNK, EGÉSZSÉGÜNK	Az emberi test Testrészek és funkciójuk. A mozgás szerepe az egészséges életmódban. A test, az érzékszervek védelme Egészséges életmód. Egészséges táplálkozás. Helyes fogápolás. Egészség és betegség (néhány fertőző gyermekkori betegség) Helyes magatartási formák a betegség megelőzésében. Viselkedések betegség esetén. A sérült embertársak segítése. Önismeret.	A főbb testrészek megnevezése. A helytelen táplálkozás okozta problémák felismerése. Figyelem a hang- és fényártalmakra. Csoportosítás, gyűjtőmunka, rajzolás és tablókészítés az egészséges életmóddal kapcsolatban. A helyes viselkedési szokások megismerése betegség esetén, részvétel szituációs játékokban. A károsító szerek elutasítása. Veszélyeztető magatartásformák felismerése.	Megismerési módszerek alkalmazásának képessége. Kreatív képességek, Kommunikációs képességek, Kognitív képességek. Szociális képességek: érdeklődés, aktivitás, érzékenység, nyitottság	kommunikációs kompetenciák, matematikai, digitális kompetenciák, személyes és társas kompetenciák, tanulás kompetenciái

1.-4. évfolyam

JAVASOLT ÓRAKERET

Tematikai egység – évfolyam	1.	2.	3.	4.
I. Vizuális nyelv és technikák	F o l y a m a t o s			
II. Kifejezés, képzőművészet- az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben	27	27	27	13
III. Vizuális kommunikáció-az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben	20	20	20	10
IV. Tárgy és környezetkultúra-az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben	25	25	25	12
V. Mozgóképkultúra és médiaismeret				
Szabadon tervezhető	2	2	2	2

1 – 4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Felkelteni a tanulók érdeklődését a környező világ vizuális sokfélesége és az emberi alkotások iránt.
- Képesse tenni a tanulókat kézműves és művészeti jellegű alkotások létrehozására.
- A tevékenységek során teret adni a felszabadultságnak, az önmegvalósításnak, az alkotás örömeinek.
- Ízlés, képzeleterő, önkifejezés képességének kialakítása.
- A tanulók hozzásegítése a látható világ értelmezéséhez.
- A látás, a hallás, tapintás, a mozgás kéz célszerű működtetésének, a manuális készségek életkornak, fejlettségnek megfelelő fejlesztése.
- A vizuális nyelv alapelemeinek -pont, vonal, folt, forma, szín, tónus tudatos alkalmazása a közlésben, az alkotásban.
- Egyszerű, nem tudatosított geometriai formák segítségével előkészíteni a történelmi időtudatot és a matematikai gondolkodást.
- Természetes anyagok használatával kialakítani az ökológiai gondolkodást.
- A kulcskompetenciák fejlesztése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Fejlessze ki és erősítse meg a vizuális önkifejezést.
- Kiemelt fejlesztési feladat a tanulók a tanulók megismerő és befogadó képességének fejlesztése.
- Tegye képessé a tanulókat a képi információk befogadására, könnyítse meg ezzel a világban való eligazodásukat.
- Tegye gazdagabbá a tanulók kommunikációs és szocializációs képességét.
- A kommunikáció terén a beszédértés és a beszédprodukció fejlesztése.
- Tegye alkalmassá a tanulókat a természetes és mesterséges környezet vizuális befogadására.
- Keltse fel az érdeklődést a művészeti kifejezésformák iránt.
- Ismertesse meg a tanulókat az ábrázolás alakítás anyagaival, azok helyes használatával.
- Sajátíttasson el különböző rajzos és kézműves technikákat, népi kismesterségeket.
- Fedeztesse fel a környezet szépségét, esztétikumát.
- Mutassa be a népművészet értékeit.

- A magyar alkotók, népi kézműves- és iparművészek munkáinak megismerése.
- Fedeztesse fel, hogy a különböző művészeti ágak egyaránt alkalmasak ugyanakkor a gondolatnak, élménynek, érzelemnek a kifejezésére – külön-külön.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Tartsa be az elemi baleset-megelőzési szabályokat.
- Tudja megkülönböztetni a sík- és térformákat, a szabályos- és szabálytalan formákat.
- Tudjon szabadon képet alakítani élmény alapján festéssel, rajzzal (előtér-, közép, háttér).
- Tudjon tárgyakat készíteni a megismert anyagokkal.
- Ismerjen fel cselekvéssort képeken.
- Értse a legegyszerűbb vizuális jelzéseket.
- Ismerje a vonal és foltképzési technikákat.
- Legyen képes forma és színritmusok létrehozására.
- Tudjon megfigyeléseket tenni, és azokat megfogalmazni a természeti környezet vizuális jellemzőire vonatkozóan.
- Fejlődjön érzelmi világa és kreativitása.

FEJLESZTENDŐ KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK:

- A megfigyelés és az elemzés képessége.
- Az ábrázolási módok és kifejezőeszközök alkalmazásának készségei.
- Kommunikációs képességek, ~~Az~~ az élmények, benyomások kifejezésének, megfogalmazásának képessége.
- A látvány, az alkotás átélése.
- Gyakorlottság a kifejezési technikák, eljárások alkalmazásában, megvalósításában, a képi közlések kidolgozásában, elkészítésében.
- Kompozíciós képesség.
- Koordinált mozgáskészség.
- A térbeli tájékozódás ~~készsége~~-képessége.
- Az időbeli tájékozódás képessége.
- A ritmusérzék.
- A vizuális közlésformák, kommunikációs területek (jelek, ábrák, reklám, újság, közlekedési jele, információk) megkülönböztetésének, jelentésfelfogásának képessége.
- Az ábrák, rajzok, mintázások, festések technikai jártasságai.
- A tárgykultúra anyagainak vizsgálatához, megmunkálásához fűződő képességek. A kéziszerszámok használatának készségei.
- Az esztétikai érzékenység készségei.
- Alkalmazkodóképesség, kapcsolatteremtő és együttműködési képesség.
- Az alkotás örömeinek megélése.

KOMPETENCIATERÜLETEK:

- Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi)
- Matematikai, gondolkodási kompetencia
- Digitális kompetencia
- Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

1. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Érdeklődő, minden ismeret iránt nyitott, pozitív beállítottságú kisgyermek nevelése, aki elfogadja maga és társai teljesítményét.
- Az ábrázolás-alakítás eszközeinek, azok helyes használatának, a felhasznált anyagok tulajdonságainak megismertetése.
- Érzéketlen látási-tapintási tapasztalatok szerzése környezetük egyszerű tárgyairól.
- Harmonikus alkotások létrehozása.
- A hatékony tanuláshoz szükséges képességek kialakítása, megerősítése.
- A kommunikációs és kooperációs képesség fejlesztése.
- Cselekvéses- tapasztalati tudásokhoz jutva értékeljék és óvják a természeti és az épített környezetet.
- A kulcskompetenciák fejlesztése a művészeti kifejezőképesség területén.
- A pszichikus funkciók fejlesztése, az élmények hangulatok fejlesztése, elemi képzőművészeti eszközökkel.
- Képességfejlesztési fókuszok: kompozíciós képesség, formaérzék, képalkotó képesség, képolvasási képesség, ábrázolási képesség, jelzés szintű térábrázoló képesség.
- Jelzésszintű emberábrázolás képessége.
- Egyszerű képi közlések megalkotási képességének kialakítása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A meglévő érzékelés-észlelés szintjén elindulva saját tempójában fejleszteni és tágítani a világról alkotott vizuális képet.
- A nevelő irányítása mellett a rajzeszközök rendeltetésszerű használata.
- Az elemi baleset megelőzési szabályok betartása.
- A három fő szín megismerése.
- Egyszerű ritmikus sorok készítése.
- Élmények megjelenítése, alkotása.
- Formák megkülönböztetése.
- Az ábrák anyagainak és tanult egyszerű technikák alkalmazása, tárgyak alkotása.
- A vizuális nyelv alapvető elemeinek használata és megkülönböztetése.
- Gesztusok, mimika megértésének, képen való felismerésének képessége.
- Érzelmek kifejezésének legegyszerűbb jelzései és ábrázolása.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- A vizuális nyelv alapvető elemeinek használata és megkülönböztetése.
- Gesztusok, mimika megértésének, képen való felismerésének képessége.
- Érzelmek kifejezésének legegyszerűbb jelzései és ábrázolása.
- Jelzés szintű emberábrázolás.
- Alapszínek ismerete.

Tematikai egység, ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, kéességek	Kompetenciaterületek
I.VIZUÁLIS NYELV ÉS TECHNIKÁK Kompozíció: - vonal, folt, szín, forma és nagyság, sikforma, térforma Műelemzés, ábrázolás	A vonal, mint a mozgás lenyomata tapasztalati értelmezése, a mozgás kifejezője. A folt keletkezése, foltfestés. Formák megfigyelése a nagyság szempontjából. Néhány egyszerű forma-, vonal-, és színminőség használata az alkotómunkában, a szín, színritmusok alapszínekkkel, azok felismerése és megnevezése. (pl.: kicsi, nagy formák: vastag, vékony vonalak: egyenes, ferde, hullámvonal, körvonal) A vonal, mint formaképző elem. Természeti formák ritmusa, mesterséges formák megfigyelése. Formaredukció. Tárgyak helyének, helyzetének meghatározása és szerepeltetése alkotásokban.	A rajzolás eszközeinek megismerése, azok helyes használata. Rajzolás, színezés különböző technikáinak gyakorlása. Álló és fekvő egyenesek összekapcsolása, körforma és egyenesek összekapcsolása: léggömb, virágok. A festék és az ecset megismerése, használata. Ujjfestés. Nagyobb felület festése, körülhatárolt terület festése. Nyomfestés: eső, füves rét... Ritmusos soralkotás rajzzal, festéssel. Mintázás agyagból, só – liszt gyurmából.	Lendületes mozgással formaalkotási képesség; kompozíciós képesség (egyensúly); formaérzék; formalátás; formaalkotás és összehasonlítás képessége; vizuális ritmus képzésének képessége; mozgásemlékezet; mozgásfantázia; élménykifejezés képessége; koordinált mozgáskészség, aktivitás.	Matematikai, gondolkodási kompetencia Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi) Digitális kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
II.KIFEJEZÉS, KÉPZŐMŰVÉSZET - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben Kompozíció Emberábrázolás Műelemzés, ábrázolás	Önmagával vagy a családdal kapcsolatos események, kifejezése személyes hangú rajzokban, festményekben. Hangulatok, élmények kifejezése színnel, formával, természetes formák felhasználásával: ujjnyomással, foltfestéssel, vonalakkal. Történetek eljátszása bábokkal. Élménykifejezés egyéni formaalkotással. Műalkotások néhány perces szemlélése, összehasonlítása esztétikai élmény átélése. Közös beszélgetés a tárgyról, élőlényekről, színekről, formákról. Élmény kifejezése egyéni formaalkotással.	Átélt élmények, hallott, látott vagy elképzelt történetek vizuális megjelenítése síkban, térben és időben: 1 – 1 mese vagy vers szereplőjének rajzolása, festése, történetének eljátszása bábokkal. Önkifejezés, érzelmek, hangulatok kifejezése többféle eszközzel: verbálisan, vizuálisan. Évszakok nyújtotta élmények ábrázolása, megjelenítés színekkel. Megfigyelt tárgyak, élőlények ábrázolása körvonallal és foltszerűen. Egyszerű használati és dísz tárgyak készítése mintakövetéssel.	Képzeteket felidéző ábrázolási képesség; kompozíciós képesség; formaérzék; képalkotó, képolvasási képesség; ábrázolási képesség – tárgyi megfeleltetés képessége; jelzés szintű térábrázoló képesség; emberábrázolás képessége, alkotás örömeinek megélése, önkifejezés.	Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi) Digitális kompetencia. Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia

III. VIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben	Megfigyelt tárgyak, élőlények ábrázolása körvonallal és foltszerűen. Saját jelek választása, egymás jelének megismerése. Emberi gesztusok, mimika értelmezése. Ábrák, jelek a mindennapi környezetben megfigyelhető egyéb látványok szemléltetése, értelmezése. Egyszerű jelzések, piktogramok megértése. Rajzos napirend értelmezése.	Képolvasás. Térbeli irányok jelzése, értelmezése. Tárgyak, élőlények ábrázolása mintázással, foltfestéssel és vonalasan. Arckifejezések értelmezése a valóságban és képen. Emberábrázolás előltnézetben – fej, törzs, végtagok jelzése megfigyelés alapján. Vizuális jelek értelmezése. Egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenítések értelmezése (elemi szintű jel, napirendi rajz).	Ábraolvasás és tulajdonságok felismerésének képessége; kapcsolatok felismerésének, gesztusok megértésének képessége; mimika megértésének képen való felismerésének képessége; képolvasási képesség, képi jelek megértése; vizuális kifejezőképesség; érzelmek kifejezésének legegyszerűbb jelzései, érdeklődés, nyitottság	Matematikai, gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia. Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi)
IV. TÁRGY- ÉS KÖRNYEZETKULTÚRA - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben Kompozíció Műelemzés, ábrázolás	A környezet (pl.: osztályterem) szebbé tétele, átrendezése Babaszoba berendezése. Egyszerűhasználati és dísz tárgyak készítése mintakövetéssel. Tájékozottság kialakítása a közvetlen környezet tárgyaitak forma-funkció- anyag összefüggéseinek rendszerében. Környezettudatosság lehetőségeinek felismertetése a vizuális kultúrában. Az épített környezet esztétikuma, védelme. A népi tárgykultúra legjellemzőbb tárgyainak megismertetése. A legfontosabb nemzeti szimbólumok felismerése (nemzeti színek). Tárgykészítés természeti formákból, agyagból, papírból.	Környezet-átalakítás egyszerű eszközökkel. Babaszoba berendezése. Egyszerű tárgyak készítése elképzelés alapján és mintakövetéssel. Díszítés. Közvetlen környezet tárgyaitak, épületeinek megfigyelése – anyag, forma szerint. Látványok megfigyelése, leírása (formák, arányok, színek, felületek). Egyszerű tárgyak elkészítése természeti formákból, agyagból, papírból.	Vizuális ritmus képzésének képessége; manualitás, finommotorika; tárgykészítési képesség; formaészlelés – nagyság és minőség meglátása; plasztikus formaalakítás képessége, környezetvédő, környezetkímélő magatartás, nemzeti identitás.	Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi) Matematikai, gondolkodási kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

2. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Egyszerűbb látványok megfigyelésével a befogadóképesség, az alkotóképesség és színlátás fejlesztése, gazdag képzetkincs kialakítása az esztétikai észlelés világából.
- Tapasztalatok alapján fogalmazza meg egyszerűen véleményét.
- Személyes és társas kapcsolati kompetencia fejlesztése.
- A vizuális nyelv alapjainak fejlesztése.
- Közös alkotásokban a kooperativitás kialakítása és fejlesztése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Pszichikus képességeinek fejlesztésével tudja saját igényeit közölni, azok valóságához közeli illetve mesébe illő elemeit igyekezzen szétválogatni.
- Térábrázolásokban az ég, a föld, a lent, a fent megkülönböztetése.
- Egyszerű formájú termékek síkban való ábrázolása.
- Törekvés az egyszerű szabályos vonal, folt és színritmusra.
- Törekvés az emberi alak rajzolására a legjellemzőbb jegyek alapján.
- Alkotótechnikák megismerése.
- Az elemi baleset megelőzési szabályok betartása.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Tudjon megfigyelni formákat, nagyság szerint rendezni.
- Tudja megkülönböztetni a sík- és térformákat. A szabályos-szabálytalan formákat.
- Értelmezze az egyszerű arckifejezéseket, gesztusokat.
- Legyen képes családábrázolás értelmezésére.
- Tudjon szabadon képet alakítani élmény alapján festéssel, rajzzal (előtér-, közép, háttér).
- Ki tudja fejezni az időjárás egyszerű jelenségeit az évszakokhoz kapcsolódóan képalakításaiban.
- Tudja a tárgyak helyét, helyzetét meghatározni segítségnyújtással.
- A szögletes-íves, szögletes-gömbölyű és szimmetrikus formákat tudja megnevezni, ábrázolni.
- Értse meg a tankönyv ábráit, egyszerű eligazító táblákat, piktogramokat.
- Tudjon tárgyakat készíteni papírból, agyagból – építésses technikával.
- Legyen képes a már begyakorolt technikákkal, kevert technikával alkotás létrehozására.
- Tudjon esztétikusan becsomagolni egy egyszerű formájú tárgyat.

Tematikai egység, ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. VIZUÁLIS NYELV ÉS TECHNIKÁK Kompozíció Emberábrázolás Műelemzés, ábrázolás	A színismeret bővítése, árnyaltabb színek létrehozása és megnevezése. A vonal, mint a mozgás kifejezője. Foltfestés, a folt változtathatósága. Szögletes, íves, gömbölyű formák. Egyszerű ritmusok létrehozása és felfedezése. A 6-os színkör ismerete. Formák, színek szimmetrikus elrendezése. Szabályos és szabálytalan síkformák és térformák megfigyelése. Forma és nagyság három dimenzióban, térformák. Sík és térformákból ritmusok létrehozása. Formaredukció.	Színek megnevezése, színárnyalatok létrehozása. A vizuális nyelv alapvető elemeinek használata és megkülönböztetése. Képi elemek komponált megjelenítése. Legalább két grafikai és színes technika alkalmazása. Egyszerű ritmusok létrehozása és felfedezése. Természetes és mesterséges formák tanulmányozása – termésekből bábuk, figurák készítése.	Lendületes mozgással formaalkotási képesség; kompozíciós képesség (egyensúly); formaérzék; formalátás; formaalkotás és összehasonlítás képessége; vizuális ritmus képzésének képessége; tárkészítés képessége, mozgásemlékezet; mozgásfantázia; élménykifejezés képessége; koordinált mozgáskészség, aktivitás.	Matematikai kompetencia. Matematikai, gondolkodási kompetencia Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi) Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
II. KIFEJEZÉS, KÉPZŐMŰVÉSZET az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben Kompozíció Emberábrázolás Műelemzés, ábrázolás	Évszakok hangulatának kifejezése. Hangulat kifejezése foltképzéssel. Tetszésítéletek megalkotása. Élmények feldolgozása emlékek alapján, megjelenítése síkban és térben. Saját kitalálású történetek megjelenítése síkban és térben. Hangulatok, élmények kifejezése színnel, formával, természetes formák felhasználásával: ujjnyomással, foltfestéssel, vonalakkal. A tanulók által kiválasztott műalkotások nézegetése adott szempontok szerint. Művészeti ágak (zene, irodalom, a képzőművészeti ágak, tánc, design) legfontosabb megkülönböztető jegyei. Jelek, piktogramok megértése.	Átélt élmények, hallott, látott vagy elképzelt történetek vizuális megjelenítése síkban, térben és időben. Önkifejezés, érzelmek, hangulatok kifejezése többféle eszközzel: verbálisan, vizuálisan, gesztussal. Saját munkák, művészeti alkotások, vizuális jelenségek elemi szintű leírása, elemzése és összehasonlítása. Látványok, vizuális információk, jelek, piktogramok megfigyelése, értelmezése.	Képzeteket felidéző ábrázolási képesség; kompozíciós képesség; formaérzék; képalkotó képesség; képolvasási képesség; ábrázolási képesség – tárgyi megfeleltetés képessége; jelzés szintű térábrázoló képesség; emberábrázolás képessége, alkotás örömeinek megélése, önkifejezés.	Anyanyelvi kommunikáció Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi) Digitális kompetencia. Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia
III. VIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben	Előzőleg tudatosan megfigyelt változások (pl.: évszak, időjárás) legjellegzetesebb állapotainak ábrázolása. Nonverbális kommunikációs eszközök. Arc kifejezések értelmezése. Mimika megértése. Tárgyak, élőlények, egyszerű események, ábrázolása vázlatos technikákkal. (pl.: vonallal, folttal, színesen és fekete-fehérben) Egyszerű tárgyak körberajzolása, sablon használata.	Természeti változások ábrázolása. Emberi gesztusok értelmezése képi jelekből, cselekvéssel. Arc kifejezések értelmezése a valóságban és képen. Ábrázolás változatos technikákkal, sablonhasználat. Folyamat, mozgás megjelenítése egyszerű	Ábraolvasás és tulajdonságok felismerésének képessége; kapcsolatok felismerésének képessége; gesztusok megértésének képessége; mimika megértésének, képen való felismerésének képessége; képolvasási képesség,	Matematikai, gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia

	Mozgás megjelenítése egyszerű eszközökkel. A vizuális hatáskeltés eszközei. Technikai képalkotás (fényképezés, videofelvétel, film jelentősége). Rajzos napszakok, napirend értelmezése.	eszközökkel (elemi szintű folyamatábra, fázisrajz). Egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenítések értelmezése (elemi szintű jel, napirendi rajz, alaprajz, térkép).	képi jelek megértése; vizuális kifejezőképesség; érzelmek kifejezésének legegyszerűbb jelzései.	
IV. TÁRGY- ÉS KÖRNYEZETKULTÚRA - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben Kompozíció Műelemzés, ábrázolás	Környezetalakító tevékenység (pl. tanterem átrendezése, alkalmi díszítés). Köznapi és ünnepi tárgyak (pl.: jeles napok tárgyi kellékei) formája és funkciója közötti összefüggések megbeszélése. Tárgyak készítése könnyen alakítható anyagokból (papír, agyag). Csomagolások készítése mintakövetéssel, csomagolóanyag díszítése egyénileg. A legfontosabb nemzeti szimbólumok felismerése (nemzeti színek, címer, országzászló, Országház, Szent Korona). Tárgykészítés természeti formákból, agyagból, papírból. Kiállítás-, múzeumlátogatás, megfigyelések. Reflexiók a látottakról – verbális, saját vizuális megjelenítés. Környezettudatosság.	Környezet-átalakítás egyszerű eszközökkel. Egyszerű makett elkészítése. Egyszerű tárgyak elkészítése. Nemzeti szimbólumok felismerése. Közvetlen környezet tárgyainak, épületeinek megfigyelése – funkció, anyag, forma szerint. Kiállítás megtekintése, múzeumlátogatások, reflexiók a látottakra közvetlen tapasztalatok alapján.	Vizuális ritmus képzésének képessége; manualitás, finommotorika; tárgykészítési képesség; formaészlelés – nagyság és minőség meglátása; plasztikus formaalakítás képessége, környezetvédő, környezetkímélő magatartás, nemzeti identitás.	Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi) Matematikai, gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia. Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

3. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Korábbi empirikus emlékei felhasználásával, jelenlévő modell használatával tudjon elképzelni azokra támaszkodó téri és síkbeli formációkat.
- Jelenítse meg saját életéből kiinduló élményeit.
- A természetes és mesterséges formák megfigyelése gyakorlottság szerzése a látvány lényegének megfogalmazásában, ábrázolásában.
- Az alkotó tevékenység hozzájáruljon a tanulási képességek intenzív fejlesztéséhez a sérülésből eredő hátrányok leküzdéséhez, kreativitásra, aktivitásra ösztönözzön.
- A kulcskompetenciák fejlesztése a kifejezőképesség és az esztétikai tudatosság területén.
- Környezettudatosságra nevelés.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Változatos technikák segítségével érezze az egyensúly térbeli, síkbeli kompozíciók jellegzetességeit.
- Redukált formaritmuskok önálló készítése.
- A háromtagú színek ismerete, használata, tudatos alkalmazása.
- Környezete természetes és mesterséges formáinak megfigyelése, ábrázolása.
- Illusztráció készítése, képalkotó képesség fejlesztése.
- Népművészeti motívumok a környezetében lévő használati és dísz tárgyakon való felismerése.
- A pszichikus funkciók fejlesztése elemi képzőművészeti és népművészeti alkotásokon keresztül.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Ismerje a vizuális alapelemek egyszerű rendszereit, mint vonalfajták, formák, színritmusok.
- Segítséggel használja a vizuális alapelemek viszonyait (irány, arány, kompozíció, hangsúlyozás).
- Tudjon képet alkotni az időjárás, az évszakok hangulatának kifejezésével, a téri viszonylatok spontán rögzítésével.
- Legyen képes egyszerű vizuális ritmusok létrehozására.
- Tudjon tárgyakat készíteni a megismert anyagokkal.
- Értse a legegyszerűbb vizuális jelzéseket.
- Válgon gyakorlotta az egyes vizuális elemek használatában.
- Fejlődjön érzelmi világa és kreativitása.
- Tudjon megfigyeléseket tenni, és azokat megfogalmazni a természeti környezet vizuális jellemzőire vonatkozóan.

Tematikai egység, ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. VIZUÁLIS NYELV ÉS TECHNIKÁK Kompozíció: - vonal, folt, szín, reprodukció, síkforma, térforma Műelemzés, ábrázolás	Vonal, mint folthatár, folt létrehozása különböző technikákkal. Színkeverés. Egyszerű forma-, vonal- és színritmusok alkalmazása és felfedezése a különböző célú képalkotásokban (díszítményekben, vizuális jelekben). Érzelmek kifejezésének készsége vonalak segítségével, kontúr. A tanult vizuális nyelvi elemek, minőségek és viszonylatok felismerése képek, tárgyak, látványok elemzésekor. Formakompozíciók-kompozíciós megoldások, formaritmusok. Természeti anyagok felhasználásával vizuális ritmusok létrehozása.	Alapszínek tudatos alkalmazása. Folt létrehozása. Másolás és leképezés. Színezés vonalhatárok betartásával. Kontúr, behatárolás alkalmazása. Sík- és térformák megfigyelése. Képek, tárgyak, látványok elemzése. Vizuális ritmusok létrehozása. Tárgykészítési technikák alkalmazása.	Érzelmek (egyszerű kivitelezésű) grafikus kifejezésének képessége; elhagyás és kiemelés képessége; forma- és színek kompozíciós képesség; vizuális ritmus létrehozásának képessége; alakítási készség; formaérzék; alak-háttér, gestalt-látás; téralakítás képessége.	Matematikai, gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia. Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi) Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
II. KIFEJEZÉS, KÉPZŐMŰVÉSZET - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben Kompozíció Emberábrázolás Műelemzés, ábrázolás	Egyedül vagy közösségben szerzett mindennapi élmények kifejezése festményben, rajzban, plasztikában, térben. Érzelmek kifejezése fantáziakép és bábfigurák készítésével. Évszakok hangulata, jellemző színei. Szépirodalmi és filmélmények, zenei élmények megjelenítése síkon és térben segítségnyújtással. Művészeti ágak (zene, irodalom, a képzőművészeti ágak, tánc, design) legfontosabb megkülönböztető jegyei. Képzőművészeti alkotás hatására hangulat kifejezése mozgással, dallammal, gesztusokkal, verbálisan, festéssel, montázzsal.	Átélt élmények, hallott, látott vagy elképzelt történetek vizuális megjelenítése síkban, térben és időben – saját élmény szintjén. Önkifejezés, érzelmek, hangulatok kifejezése többféle eszközzel: verbálisan, vizuálisan, gesztussal. Saját munkák, művészeti alkotások, vizuális jelenségek elemi szintű leírása, elemzése és összehasonlítása.	Képalkotó képesség; kompozíciós képesség; készség szintű eszközhasználat; képolvasási képesség; jelzésszintű térábrázoló képesség; emberábrázolás képessége, élmények, benyomások, kifejezésének képessége, érdeklődés, érzékenység, nyitottság, alkotás örömeinek megélése.	Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi) Digitális kompetencia. Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Matematikai, gondolkodási kompetencia
III. VIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben	Egyszerű tér- és mozgásábrázolások. Tárgyak jelzése, felismerése egy nézet alapján. Tárgy ábrázolása szemmagasságban. Tárgyak alaprajza. Egyszerű történés, folyamat értelmezése fázisrajzok felhasználásával. Egyszerű képi közlések megalkotási képességeinek kialakítása. Rajzos napirend. Egyszerű piktogramok. Plakát.	Tér és mozgás megjelenítése egyszerű eszközökkel. Tárgyak felismerése és jelzése egy nézet alapján. Tárgyak legjellemzőbb nézeteinek megfigyelése, lerajzolása egy nézet alapján. Egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenítések tervezése (elemi szintű jel, napirendi rajz, alaprajz, térkép).	Ábraolvasás és tulajdonságok felismerésének képessége; képolvasási képesség, képi jelek megértése; reklámok kritikus szemlélete.	Matematikai, gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia

IV. TÁRGY- ÉS KÖRNYEZETKULTÚRA - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben Kompozíció Műelemzés, ábrázolás	Egyszerű tárgyak készítése (pl.: játékok, bábok, edényfélések). Csomagolások készítése minta után és egyéni elképzeléssel. Környezetalakító tevékenység (pl. helyiségek átrendezése új funkciónak megfelelően, díszlet készítése). A tárgyalakító folyamat végig vitele (próbálkozások a folyamat lépéseinek betartására). Elemi szintű gyakorlati alapú anyagismeret: papír, fa, agyag Környezettudatosság lehetőségeinek felismertetése a vizuális kultúrákban. Tárgyak és funkciók megismertetése. Tárgyak készítése: Egyszerű tárgyak készítése. Tárgykészítés agyagból. Sablon használata tárgyak készítésénél.	Egyszerű tárgyak készítése az otthon és az iskola világából (pl.: tolltartó: henger bevonása színes papírral). Tárgykészítés papírból, agyagból. Sablon használata a tárgyak készítésénél. Törekvés az ízléses díszítésre. Környezet átalakítása egyszerű eszközökkel. Közvetlen környezet tárgyait, épületeinek megfigyelése – funkció, anyag, forma szerint. Tárgyak és funkciók megismerése.	Manualitás, finommotorika; tárgykészítési képesség; formaérzékelés – nagyság és minőség megfigyelése; plasztikus formaalakítás képessége; esztétikum iránti fogékonyság; tiszta munkaterület iránti igény.	Matematikai, gondolkodási kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
--	--	--	--	--

4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Tartalom- és eszköztudását felhasználva serkenteni érzelmeinek és érdeklődésének megfelelő alkotások létrejöttét.
- Az alapvető képi kifejezőeszközök, ábrázolásmódok megismerésével, alkalmazásával személyes és közös élmények képi-plasztikai megjelenítése, szintapasztalatok gyűjtése.
- Az alkotás folyamán törekedjen kooperatív módon együttműködni a társaival.
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztése.
- Térlátás fejlesztése.
- Analízis-szintézis gondolkodási műveleteinek fejlesztése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK

- Szimmetrikus kompozíciós formák alkotása, többlépcsős folyamatábrák felhasználásával.
- A vizuális nyelv kifejezőeszközeinek megfigyelése.
- Bonyolultabb természeti formák ábrázolása, mintázása és festése. Ritmusok képezése.
- A sötét-világos kontrasztok megismerése. Fekete- fehér színek alkalmazása a hangulatfestésben, ezzel kapcsolatos képzőművészeti alkotások megismerése.
- Jártasságok szerzése, a téralakításban, színhasználatban, az egyszerű anyagalakításban.
- Élmény- és érzelmvilágának megfelelő ismert technika kiválasztása.
- Ismerkedjen a hattagú színekör elemeivel.
- A három alapszínből színek keverése.
- Az évszakok jellemző színei.
- Képzőművészeti alkotások hangulati értékelése, értelmezése.
- Jelzésszintű tér ábrázoló képesség, emberábrázolás.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Legyen képes forma és színritmusok létrehozására tárgykészítés céljából.
- Ismerjen fel cselekvéssort képeken.
- Legyen képes látvány hatására képet alkotni, vizuális eszközök használatával a számára lényeges elemet kiemelni.
- Tudjon látvány alapján tárgyakat segítséggel, szóban elemezni, összefüggéseket rávezetéssel felfedezni.
- Segítséggel alkalmazva a térbeli viszonylatokat, hozzon létre téri szerkezeteket.
- Alkalmazza a tér hármas tagolását.
- Segítséggel legyen képes a teret az egymásmellettiesség, egymásmögöttiség, a közel, a távol érzékeltetésével kifejezni.
- Ismerje fel a tárgyat két nézete alapján.
- Ismerje a vonal és foltképzési technikákat.
- Polarítások érzékeltetése, fekete-fehér színben.
- Legyen képes a plakátok, reklámok elemi kritikájára.

Tematikai egység, ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. VIZUÁLIS NYELV ÉS TECHNIKÁK Kompozíció: - vonal, folt, szín, reprodukció, síkforma, térforma Műelemzés, ábrázolás	Változatos ritmikus térfelület létrehozása különféle anyagokkal és technikákkal. Térbeli viszonylatok létrehozása dobozokkal. A formák (foltok, tömegek) és színek közlési szándéknak megfelelő elrendezése (körvonal, foltképzés, árnyék) segítségével. A forma szerkezete – síkformák, körformák megfigyelése, létrehozása. Alak-háttér, gestalt látás, téralakítás. A sík és térformák gyakorlati szempontú differenciálása. Pozitív-negatív forma. A forgásformák (henger) létrehozása megfigyelése, tapasztalati úton. Reprodukció, sokszorosítás nyomtatással. A nyomtatás dekoratív felhasználása. A felület fogalmának tisztázása szemléleti, tapasztalati úton. Egyszerű tér kialakítása: dobozból babaház.	Alapszínek tudatos alkalmazása. Folt létrehozása színkeveréssel. Másolás és leképezés. Sík- és térformák megfigyelése, gyakorlati szempontú differenciálása. Forgásformák (henger) létrehozása. Tárgykészítési technikák alkalmazása. Sokszorosítási technikák alkalmazása.	Érzelme (egyszerű kivitelezésű) grafikus kifejezésének képessége; elhagyás és kiemelés képessége; forma- és szíkompozíciós képesség; vizuális ritmus létrehozásának képessége; alakítási készség; formaérzék; alak-háttér, gestalt-látás; téralakítás képessége.	Matematikai, gondolkodási kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
II. KIFEJEZÉS, KÉPZŐMŰVÉSZET- - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben Kompozíció Emberábrázolás Műelemzés, ábrázolás	Élmények, hangulatok kifejezése síkban és térben az évszakokról. Emlékek, gondolatok és történetek megjelenítése. Emberi kapcsolatok kifejezése. Képzőművészeti alkotások leírása néhány mondatban (pl. köztéri szobor) jellemzők magyarázata. Évszakok hangulatának kifejezése rájuk jellemző színekkel és foltképzéssel. Átélt élmények vizuális megjelenítése saját művészeti alkotásokon keresztül. Fekete-fehér színek alkalmazása a hangulatfestésben. Élethű és absztrakt ábrázolású műalkotások megfigyelése. A megfigyelések verbális kifejezése, esztétikai élmény átélése. A montázs. Érzelme kifejezése fantáziakép és bábfigurák készítésével háztartási hulladékokból. Művészeti alkotások készítése a természetben talált termékekből, magvakból, kagylókból.	Átélt élmények, hallott, látott vagy elképzelt történetek vizuális megjelenítése síkban, térben és időben – saját élmény szintjén. Polarítások érzékeltetése fekete és fehér színnel. Élethű és absztrakt ábrázolású műalkotások megfigyelése. Emberi kapcsolatok vizuális kifejezését ábrázoló művek megfigyelése. Saját munkák, művészeti alkotások, vizuális jelenségek elemi szintű leírása, elemzése és összehasonlítása.	Képalkotó képesség; kompozíciós képesség; készség szintű eszközhasználat; képolvasási képesség; jelzésszintű térábrázoló képesség; emberábrázolás képessége.	Digitális kompetencia Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi) Matematikai, gondolkodási kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
III. VIZUÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ	Mértani tárgyak felismerése egy nézetük alapján (pl. kocka – négyzet). Mértani tárgyak felismerése két	Mértani tárgyak felismerése egy és két nézetük alapján.	Ábraolvasás és tulajdonságok felismerésének képessége;	Matematikai, gondolkodási kompetencia

Tematikai egység, ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
- az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben	nézetük alapján (pl: hasáb, henger). Tapasztalati úton megismert jelenségek, folyamatok állapotainak ábrázolása. Élethelyzetekhez kapcsolódó magyarázó rajzok, folyamatábrák és vizuális jelek olvasása és üzenetük értelmezése (pl.: plakátok, piktogramok). Szögletes és forgásformák nézet alapján. Egy-két tárgyból álló modell rálátásos és nézetszerű ábrázolása rajzolással.	Jelenségek, folyamatok ábrázolása. Vizuális jelek olvasása, üzenetük értelmezése. Egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenítések tervezése (elemi szintű jel, napirendi rajz, alaprajz).	képolvasási képesség, vizuális közlésformák, kommunikációs területek megkülönböztetésének, jelentésfelfogásának képessége; képi jelek megértése; reklámok kritikus szemlélete.	Digitális kompetencia.
IV. TÁRGY- ÉS KÖRNYEZETKULTÚRA - az alkotó tevékenységben és a befogadó tevékenységben Kompozíció Műelemzés, ábrázolás	A magyar kultúrából származó köznapi ünnepi tárgyak és tárgycsaládok elemzése a rendeltetés, az anyag, a forma és díszítés legegyszerűbb összefüggéseinek meglátásával. Egyszerű tárgyak egyéni igényt kielégítő és használatnak megfelelő elkészítése a funkció – forma – méret – anyag – technika összefüggései (pl.: tárgyak agyagból). Környezetalakító tevékenység (pl.: kiállítás rendezés, szezonális dekorációs anyagok készítése). Közvetlen környezet épületeinek megfigyelése funkció, anyag, forma szerint.	Magyar kultúrából származó tárgyak megismerése, megfigyelése, egyszerű elemzés a rendeltetés, az anyag, a forma és díszítés legegyszerűbb összefüggéseinek meglátásával. Tárgykészítés agyagból – edények formába nyomkodással történő alakítása. Agyagedény díszítése pecsételéssel. Gömbölyű és szögletes tárgyak készítése agyagból – tál hurkás díszítéssel. Környezet átalakítása egyszerű eszközökkel.	Manualitás, finommotorika; tárgykészítési képesség; formaészlelés – nagyság és minőség meglátása; plasztikus formaalakítás képessége; esztétikum iránti fogékonyság; tiszta munkaterület iránti igény.	Matematikai, gondolkodási kompetencia Digitális kompetencia Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái Kommunikációs kompetencia (anyanyelvi)

TESTNEVELÉS

1 – 4. OSZTÁLY

JAVASOLT ÓRAKERET

Tematikai egység– évfolyam	1.	2.	3.	4.
I. Motoros képességfejlesztés, edzettség, fittség	40	40	40	40
II. Motoros képességfejlesztés, mozgástanulás	40	40	40	40
III. Játék	40	40	40	40
IV. Versenyzés	20	40	40	40
V. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	20	20	20	20
VI. Tánc	20	20	20	20

A testnevelés és egészségfejlesztés műveltségi terület célja a motoros tevékenységeken keresztül a gyermekközponthú személyiségfejlesztés, az egyéni motoros képességek, a testi és lelki kondíciók eltérő fejlődési ütemének figyelembe vételével a rendszeres fizikai aktivitás, az egészségtudatos, aktív életvezetésre való szocializáció elősegítése. Ennek érdekében a mozgáskészség, a motoros, kondicionális, koordinációs képességek fejlesztése, a motiváció a szabadidős sportokban való aktív részvételre, a szociális és emocionális képességek pozitív megerősítése, preventív egészségtudatos életvezetési szokások kialakítása. E célt szolgálja – többek között – az 1–6. évfolyamon külön tematikai egységben tárgyalt és önálló fejlesztési területként megjelölt tánc tantárgy is.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében a fentebb felsorolt célok kiegészülnek a gyakran társuló testtartásbeli, mozgáskoordinációs és egyéb motoros anomáliák kezelésével, amelyek javítása a szomatopedagógia eszköztárával a testnevelés tantárgy rehabilitációs céljai között szerepel. A tantárgy terápiás célja, hogy az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanuló kondicionális, koordinációs képességei és mozgásos cselekvésbiztonsága folyamatosan fejlődjen, hogy erősítse a szocializációs, rehabilitációs folyamatokat, esélyt teremtve a munka világában való helytállásra.

A motoros készségfejlesztés-edzettség a fittségi szintnövelő és megtartó testgyakorlatok végzése során, a motoros képességek fejlesztésének és szerepének tudatosítása mellett valósul meg. A motoros készségfejlesztés-mozgástanulás területén a sportágspecifikus és általános taktikai elemek elsajátítása egyénileg, párban és csoportban, valamint a motoros tanulással kognitív, affektív és szociális képességek fejlesztése során valósul meg.

A játék, játékoság szerepe kisgyermekkoról az ifjúkorig egyaránt fontos. Ezt szolgálhatják a játékos mozgásformák egyénileg, párban, csoportban, a sportág-előkészítő mozgásos játékok, az alkotó és kooperatív játékos feladatok. Az egyénileg, párban, csoportban végzett játékos és sportág-specifikus versenyek nagy jelentőségük a tanulók kognitív, affektív és szociális képességeinek fejlesztésében.

Prevenatív, életvezetési, egészségfejlesztési célokat szolgálnak a szabadidős sporttevékenységek, az életmódot, életstílust és életminőséget befolyásoló egyéni és társas tevékenységek.

A fentiekén kívül kiemelt általános fejlesztési feladatokat jelent a sajátos nevelési igényű tanulók esetében az erő, állóképesség, ügyesség, gyorsaság növelése, a koordinációs képesség, mozgástanulási, mozgásszabályozó, mozgásalkalmazkodó, egyensúlyozó képesség, valamint az adekvát reakciók, a ritmus és téri tájékozódó képesség fejlesztése. Pozitív jellemtulajdonságok – akaratérő, bátorság, fair play – kialakítása és fenntartása.

Kiemelt rehabilitációs/rehabilitációs fejlesztési feladat a mozgásigény, kezdeményezőképeség erősítése, motiváció és bátorítás a mozgásos feladatok végrehajtására. Mozgásos játékokban szabálytartásra, együttműködésre nevelés a játék örömeinek felfedeztetésével. A mozgásos alaptéchnikák elsajátítása, a kitartás és az állóképesség fejlesztése kiemelt feladat az általános kondicionálás, testi hajlékonyság, végtagok ügyességének fejlesztése, a gyorsaság, az ugró, dobó, az egyensúlyozó képesség alakításával összhangban, a tanuló terhelhetőségének függvényében. A betegségekkel és az időjárási tényezőkkel szembeni ellenálló-képesség, edzettség biztosítása a mozgás segítségével.

Külön figyelmet kell fordítani a saját testen való biztonságos tájékozódás kialakítására a függőleges és vízszintes zónákban, a téri viszonyok pontos felismerésére és orientációra. A viszonzyszavak felfogása, adekvát használata, a téri biztonság erősítése folyamatos feladat a tantárgy tanítása során. A gyermekek/tanulók önismereti képességének fejlesztése, az önállóság és a versenyszellem erősítése a mozgásfejlesztő, kondicionálást biztosító gyakorlatok önálló végzését és az általános helytállás képességét támogatja.

A testnevelés tantárgy a NAT és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve által megjelölt kompetenciafejlesztési feladatok megvalósítására integráltan kínál lehetőséget.

Enyhén értelmi fogyatékos gyermekek ismeretelsajátítási folyamataiban az egyénre szabott motiváción és differenciált feladat kiosztásokon kívül jelentős szerephez jut a motoros tanulás, a tevékenységbe ágyazott kognitív fejlesztés.

A testi-lelki egészségre nevelés sokféle aspektusa valósítható meg a tantárgy keretében: a kitartás, az erőnlét, a fizikai állóképesség és a kooperativitás fejlesztésével a későbbi munkavégzés és a társadalmi integráció, az egyéni boldogulás esélye kap támogatást.

Az erkölcsi nevelés a kitartásban és erőfeszítésben, a sportszerűség megnyilvánulásaiban valósul meg a csapatjátékok során. Az egymásért való felelősségvállalás, a társ segítése, a társas kultúra fejlesztésének jó alkalmai a sorversenyek, a csapatjátékok és versenyfeladatok.

A fizikai állóképesség és a motoros képességek erősen befolyásolják a tanulók iskolai teljesítményét, pályaaorientációs lehetőségeit és a jövőbeni munkaerő-piaci alkalmasságukat. A szabadtéri testnevelésórák és szabadidős sporttevékenységek, turrák alkalmat adnak a környezettudatosság erősítésére, a természeti és az ember által teremtett környezet megóvására, minden élő iránti tiszteletre. Testnevelésórán az önállóan végzett, egyéni mozgás- vagy tartás rehabilitációs gyakorlatoknál nagy szerepe van a hatékony, önálló tanulásnak, amelynek transzfer hatása hasznosulhat a közismereti tantárgyak művelésében és a kulcskompetenciák fejlesztésében.

1 – 4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Egészséges testi-lelki és értelmi fejlődés elősegítése fejlettségi szinthez igazodó, életkornak megfelelő, konkrét mozgásos tevékenységgel.
- Az egészség megóvása.
- A testi fejlődési rendellenességek javítása, korrigálása.
- A mozgásműveltség fejlesztése.
- A motorikus képességek fejlesztése.
- A mozgásigény felkeltése és fenntartása.
- Az egészséges életmód és rendszer fizikai aktivitás igényének megalapozása.
- Testi higiéné, tisztálkodási szokások alakítása.
- Pozitív jellemtulajdonságok kiépítése.
- Önismeret fejlesztése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Biztosítsa a feltételeket a kondicionális és koordinációs képességek, a mozgásos cselekvésbiztonság fejlődéséhez.
- Végeztessen rendszeres mozgástevékenységet.
- Sajátíttassa el a különféle mozgásokat (futás, ugrások, dobások) alaptermékáját, támasz- és függéshelyzeteket.
- Alakítson ki mozgásos játékkészséget.
- Járuljon hozzá a testtartási és mozgásos rendellenességek megelőzéséhez, illetve korrigálásához.
- Tudatosan és rendszeresen egyéni gyakorlatvégzéssel szoktassa hozzá a könnyített testnevelésre szoruló tanulókat a megfelelő terheléshez. Ellensúlyozza bennük a kialakult kisebbségi érzést, gátlásokat.

FEJLESZTENDŐ KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK:

- Az egészséges testi fejlődés.
- A mozgásigény.
- Játékkészség.
- A motorikus képességek.
- Mozgásos alaptermékák elsajátításának képessége.
- Kondicionális és koordinációs képességek.
- A harmonikus mozgás.
- Cselekvésbiztonság.
- Tér tájékozódási képesség.
- Gyors, pontos mozgásos reagálás képessége. Mozgásminták utánzása, alkalmazása.
- Együttműködési készsége és tolerancia.
- A terápiás attitűd elfogadása.

1. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Önálló vetkőzés, öltözés, önellátás. Mozgásigény felkeltése, fenntartása. Mozgás örömének felfedeztetése. Együttműködés, sportszerűség alapjainak megteremtése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Szokasson rendszeres mozgástevékenységre.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Tudja betartani az öltöző rendjét, és az alapvető személyi higiénés szokásokat.
- Ismerje a használt eszközök, szerek nevét, ismerje fel azokat.
- Tartsa be az alapvető biztonsági rendszabályokat.
- Tudja megnevezni testrészeit.
- Tudatosan kerülje az ütközéseket.
- Fejlődjön a tanulók dinamikus koordinációs képessége oly mértékben, hogy a feladatokat biztonságosan tudja teljesíteni.
- Érzékelje testhelyzetét, és annak változásait.
- Segítséggel alkalmazza az egyszerű szervezést elősegítő gyakorlatokat.
- Tudjon járás és futás között különbséget tenni a gyakorlatban.
- Tudjon 2-3 percig futni, vagy futómozgást tartalmazó játékos gyakorlatot végezni.
- Tudjon felugrani egy és páros lábról.
- Tudjon néhány egyszerű mozgásformát támasz, függés és bizonytalan egyensúlyi helyzetben.
- Ismerje a labda birtokbavételének és továbbításának legegyszerűbb változatait
- Gyakorlatban ismerje fel a labda mozgásának sajátosságait.
- Ismerje fel a játékokat neve alapján.
- Tudjon szökdelni, álló, ülő, fekvő testhelyzeteket felvenni, egyszerű kar, törzs, lábgyakorlatokat végezni (vezényszóra, bemutatás után és/vagy segítséggel).
- Élvezze a mozgást és játékot.

Tematikai egység Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	<u>Fejlesztendő készségek, képességek</u>	Kompetencia területek
I.Motoros képességfejlesztés, edzettség,fittség Rendgyakorlatok Sorakozás Testfordulatok Járás	Sorakozások segédvonalnál. Vonal, oszlop és szórt alakzat felvétele játékos formában. Testfordulat ugrással, lábfejnyitással. Ütemtartás nélkül.	Fundamentális hely és helyzetváltoztató mozgások.	Testtudat Térbeli tájékozódó képesség Térészlelés	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
GIMNASZTIKA, PREVENCIÓ, RELAXÁCIÓ Szabadgyakorlatok Kézi szer gyakorlatok Bordásfal gyakorlatok	Utánzó és játékos gyakorlatok. Alapállásban törzs-, kar- és lábmozgások. Különböző testhelyzetekben végzett tartásjavító gyakorlatok. Egyszerű alapformájú erősítő és nyújtó gyakorlatok. Sokféle eszköz kézben (babzsák, kendő, labda, karika, tornabot). Helyes testtartás kialakítását és fenntartását célzó gyakorlatok-	Elemi szintű alapmozgások és kiegészítő terápiás mozgásgyakorlatok.	Testtudat Mozgástanulási képesség Kondicionális képesség: erő Vizuomotoros koordináció Finommotoros koordináció	Tanulás kompetenciái, Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
II.Motoros készségfejlesztés – mozgástanulás Járások, futások Szökdelések, ugrások Dobások, ütések	Különböző irányba akadályok között, akadályokon meghatározott ütemben, variált testhelyzetben kar- és lábtartással. Helyben és haladással, páros lábon, akadályok között és felett. Egyszerű dobások,ütések sokféle eltérő méretű, tömegű, formájú eszközzel. Célba dobás, ütés-vízszintes és függőleges célra.	Fundamentális hely és helyzetváltoztató mozgások. Manipulatív mozgások.	Testtudat Kondicionális képesség: erő, gyorsaság, állóképesség. Mozgástanulási képesség Mozgásátállító képesség Vizuomotoros koordináció Kinesztétikus differenciáló képesség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társa kapcsolati kompetenciák
Támasz- és függés- és egyensúlygyakorlatok Torna jellegű gyakorlatok	Utánzó mozgások talajon,szereken. .Haladás fel, le, és oldalt bordásfalon kapaszkodással, lépegetéssel.Járások tornapad ülőlapján: előre, hátra, oldalt, különböző kar- és lábtartásokkal.Járások bizonytalan talajokon. Gurulások a test hossz tengelye körül, mindkét	Stabilitás dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben.	Egyensúlyozási képesség Kinesztétikus differenciáló képesség	

Tematikai egység Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	<u>Fejlesztendő készségek, képességek</u>	Kompetencia területek
	írányba. Gurulóátfordulás előre. Gyertya kartámasszal.	Mozgásműveltséget fejlesztő gyakorlatok.		
III. Játék TESTNEVELÉSI ÉS NÉPI JÁTÉKOK Futó-, fogójátékok. Sor- és váltóversenyek Népi mozgásos gyermekjátékok. Labdás gyakorlatok	Egyszerű szabályokkal, szer nélkül, szerrel. Futással, szerhordással, szerátadással. Futó-kergető, dobó-kapó, ugró-szökkelő játékok. Labda fogása, gurítása, görgetése, feldobása két kézzel, elkapása ölelő fogással. Labdapattintás, labdavezetés kézzel helyben, lábbal haladás közben. Párban dobás-kapás. Labdás játékok.	A mozgásigényt kielégítő csoportos játékok. Fundamentális helyváltoztató mozgások. Fundamentális manipulatív mozgások.	Kondicionális képességek: erő, gyorsaság, állóképesség. Együttműködés Koordinációs képességek: vizuomotoros koordináció, ritmusképesség, téri tájékozódó képesség, reakcióképesség Térészlelés	Kommunikációs kompetenciák Tanulás kompetenciái Matematikai gondolkodási kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciája Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
IV. Versenyzés	Egyszerűsített szabályokkal zajló versenyek, sportági versenyek. Sor- és váltóversenyek.	Fundamentális helyváltoztató mozgások. Sportszerű viselkedés. Szabályok betartása.	Kondicionális képességek: erő, gyorsaság, állóképesség Koordinációs képességek: térbeli tájékozódó képesség, reakcióképesség	Kommunikációs kompetenciák Tanulás kompetenciái. Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciája Matematikai gondolkodási kompetenciák
V. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés Szokásrendszer	Testnevelés óra, öltöző rendje. Alapvető tisztálkodási ismeretek. Balesetek megelőzése, elkerülése.	Általános tornatermi rendszabályok ismerete, betartása.	Kondicionális képesség. állóképesség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs

Tematikai egység Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	<u>Fejlesztendő készségek, képességek</u>	Kompetencia területek
Higiénia Balesetvédelem Relaxáció Lábtorna Foglalkozások alternatív környezetben Szabadidős sporttevékenységek Könnyített testnevelés	Légzőgyakorlatok, gyerekjóga feszültség feloldására. Talp izomzatának fejlesztése játékosan. Téli foglalkozások: hógolyózás, hőemberépítés, szánkózás. Szabadban megtartott foglalkozások (szabadtéri akadálypálya). Roller, kerékpár. Tartásjavító gyakorlatok. Gerincvédelem.	Feszültségoldás alapgyakorlatainak alkalmazása. Időjárásnak megfelelő öltözködés. Környezettudatos viselkedés.	Mozgás alkalmazkodó és átállító képesség Mozgástanulás képessége	kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciája Digitális kompetenciák
VI. Tánc	Ritmus gyakorlatok, énekes-táncos népi gyermekjátékok. Dramatikus mozgások. Mozdások utánzása.	Természetes mozgásformák. Mozgásműveltséget fejlesztő gyakorlatok.	Koordinációs képességek: térbeli tájékozódó, ritmus-, mozgástanulás képessége, mozgásalkalmazk odó képesség Együttműködés	Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés,kultur ális tudatosság kompetenciája Digitális kompetenciák

2. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Az alapvető testi képességek fejlesztésével a rendszeres testmozgás biztosítása, megszerettetése.
- Mozgásformák elsajátítása, a mozgásos ügyetlenség korrekciója.
- Pozitív jellem tulajdonságok, mint segítőkészség, akaraterő, kitartás, bátorság alakítása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Biztosítsa a mozgásszükséglet kielégítését.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Törekedjen a biztonsági rendszabályok betartására.
- Az egyszerű utasításokat és szakkifejezéseket értse meg.
- Tudja végrehajtani a bemelegítő gyakorlatokat bemutatás után.
- Futásgyakorlataiban legyen képes gyors indulásokra, irány- és iramváltásokra.
- Ismerje, illetve alkalmazza a labda birtokbavételének és továbbításának egyszerű módjait kézzel és lábbal.
- Alakuljon ki a hajító mozdulat.
- Érzékelje a távolba és a célba dobás különbségét.
- Ugrásaiban különüljön el a magasba és távolba történő ugrás.
- Ismerje a tanult játékok nevét, tanári segítséggel tudja és tartsa be a játékszabályokat.

Tematikai egység / Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterü- letek
I. Motoros képességfejlesztés- edzettség, fittség Rendgyakorlatok Jelentésadás Sorakozás Nyitódás, zárkózás Testfordulatok Járás, Köralakítás	Egyszerű formában. Támponthoz, segédvonalak mentén. Vonal- és oszlopalakzatban. Jobbra és balra lábfejnyitással két ütem alatt. Ütemtartással tapsra. Kézfogással járásban körszűkítéssel.	Fundamentális hely- és helyzetváltoztató mozgások	Testtudat Térbeli tájékozódó képesség Térészlelés	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
GIMNASZTIKA, PREVENCIÓ, RELAXÁCIÓ Szabadgyakorlatok Kéziszer gyakorlatok Bordásfal gyakorlatok	Kötetlen formában. Az előző évben tanult mozgásformák, kar-, lábtartások, testhelyzetek. Határozott formájú 2 és 4 ütemű gyakorlatok. Testtartás javító gimnasztikai gyakorlatok	Fundamentális hely- és helyzetváltoztató mozgások. Terápiás mozgások.		
II. Motoros készségfejlesztés – mozgástanulás ATLETIKA Járások, futások Szökdelések, ugrások Dobások, ütések	Alakzatokban különböző lábtartással. Kötetlen, tartós futás, gyorsfutás. Futás irányváltással: akadályok között, akadályok leküzdésével. Állórajt induló láb megkötése nélkül. Egy és páros lábon haladás előre, hátra, oldalirányba. Ugróiskola feladatai. Természetes ugrógyakorlatok: - távolugrás helyből és nekifutással - mélyugrás tornaszerekről - magasugrás merőleges nekifutással alacsony magasság mellett Kislabda-dobás helyből helyes hajító mozdulattal. Célba dobás, ütés függőleges és vízszintes célra.	Fundamentális hely- és helyzetváltoztató mozgások. Manipulatív mozgások.	Testtudat Mozgástanulási képesség Kondicionális képesség: erő, gyorsaság, állóképesség Vizuomotoros koordináció Finommotoros koordináció Kinesztétikus differenciáló képesség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
TORNA Támaszgyakorlatok Függvénygyakorlatok Egyensúlygyakorlatok Torna jellegű gyakorlatok	Állatjárások helyváltoztatással talajon és tornaszereken. Kúszások, csúszáson, mászások tornapadon, akadályok alatt. Függeszkedés bordásfalon. Mászási kísérletek kötélén. Vonalon, zsinóron tornapad ülőlapján, keskeny pallón kar- és lábtartás váltásokkal. Gurulóátfordulás előre, hátra, sorozatgurulások. Tarkóállás. Kézállás előkészítése. Gombóc fejállási kísérletek. Kéztámasztással páros lábbal felugrás számolyra.	Mozgásműveltséget fejlesztő gyakorlatok Stabilitás statikus és dinamikus egyensúlyi helyzetekben.	Egyensúlyozási képesség Kinesztétikus differenciáló képesség Mozgásátállító képesség	

Tematikai egység / Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterü- letek
III. Játék Testnevelési és népi játékok Futó-, fogójátékok Sor- és váltóversenyek Népi mozgásos gyermekjátékok Labdás gyakorlatok, játékok	Nehezedő szabályokkal. Sportszerek és eszközök beállításával, hordásával. Egyénileg: járás közben a labda feldobása és elkapása. Labdavezetés lassú előrehaladással. Labda lábbal rúgása. Falra dobott labda elkapása. Párokban: különböző testhelyzetekben labda átgurítása, dobása, rúgása társnak, labdaelfogás. Csoportban: testnevelési játékokban: labda továbbítása adogatással, átdobással, rúgással, gurítással sor- és váltóversenyekben. Egyéni versengések célba dobással, rúgással, labdavezetéssel.	A mozgásigényt kielégítő csoportos és egyéni játékok. Fundamentális manipulatív mozgások.	Kondicionális képesség: erő, gyorsaság, állóképesség Együttműködés Koordinációs képességek: térbeli tájékozódó képesség, ritmusképesség, gyors reagáló képesség	Kommunikációs kompetenciák Tanulás kompetenciái Matematikai gondolkodási kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
IV. Versenyzés	Egyszerűsített szabályokkal zajló versenyek, sportági versenyek. Sor- és váltóversenyek. Egyéni versengések.	Sportszerű viselkedés. Szabályok betartása, alkotása.		Kommunikációs kompetenciák Tanulás kompetenciái Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
V .Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés Szokásrendszer Higiénia Balesetvédelem Relaxáció Lábtorna Foglalkozások alternatív környezetben Szabadidős sporttevékenységek	Testnevelés óra, öltöző rendje, szokásrendszere. Alapvető ismeretek. Balesetek megelőzése, elkerülése. Légzőgyakorlatok, gyerekjoga feszültség feloldására. Talp izomzatának fejlesztése. Téli foglalkozások: hógolyózás, hóemberépítés, szánkózás. Szabadban megtartott foglalkozások. Roller, kerékpár.	Általános tornatermi rendszabályok ismerete, betartása. Feszültségoldás alapgyakorlatainak alkalmazása. Időjárásnak megfelelő öltözködés. Környezettudatos viselkedés.	Kondicionális képességek: állóképesség Koordinációs képességek: térbeli tájékozódó képesség, mozgás alkalmazkodó képesség	Tanulás Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális

Tematikai egység / Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterü- letek
Könnyített testnevelés	Tartásjavító gyakorlatok. Gerincvédelem.			tudatosság kompetenciái Digitális kompetenciák
VI. Tánc	Ritmus gyakorlatok, énekes-táncos népi gyermekjátékok. Dramatikus mozgások. Mozgások utánzása.	Természetes mozgásformák.	Koordinációs képességek: térbeli tájékozódó képesség, reakcióképesség, mozgástanulás képessége, mozgás alkalmazkodó képesség Együttműködés	Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái Tanulás kompetenciái Digitális kompetenciák

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A tanuló képes

- az alapvető biztonsági szabályok betartására
- testrészei megnevezésére,
- testhelyzetének és azok változásainak érzékelésére,
- szökdelésekre, kar, törzshajlítás és körzés végzésére,
- ülő, fekvő testhelyzet elfoglalására bemutatás után
- a járás és futás közötti különbség gyakorlati differenciálására
- az alapvető higiénés követelmények betartására,
- a mozgás és játék élvezetére.

3. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A meglévő testi adottságok fejlesztése konkrét mozgásfeladatok, játékok segítségével.
- A testi fejlődési rendellenességek megelőzése, korrigálása.
- Erő, állóképesség, gyorsaság, ügyesség fejlesztése.
- Mozgás örömeinek megélése.
- Együttműködés, sportszerűség továbbfejlesztése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Sajátíttassa el különféle mozgások alaptechnikáit.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Váljon jellemzővé a szervezett rendhez való alkalmazkodás.
- Ismerje a tanuló a tanított mozgásformák, gyakorlatok alapvető technikáit, törekedjen azok pontos végrehajtására.
- Ismerje a labda birtokbavételének, továbbításának és vezetésének tanított változatait, egyre nagyobb biztonsággal tudják ezeket a feladatokat elvégezni.
- Tudjon 4-6 percig futni vagy futómozgást tartalmazó játékos tevékenységet végezni.
- Próbálkozzon rövidtávon egyre nagyobb futósebességet elérni, és megtartani.
- Törekedjen egy lábról elugrani, érkezni páros lábra.
- Rövid nekifutás után fokozódó biztonsággal tudjon elrugaszkodni.
- Tudja megközelítően pontosan végrehajtani a hajító mozdulatot.
- Ismerje a tanult játékok nevét, játékszabályait igyekezzen betartani.

Tematikai egység / Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterü- let ek
I. Motoros képességfejlesztés- edzettség, fittség Rendgyakorlatok Sorakozás, Nyitódás, zárkózás Testfordulatok, Járás	Eltérő távközök kialakítása. Helyben. Ütemtartással. Megindulás két ütem alatt, az ütem fokozatos felvétele, megállás. Járások alakzatformálással.	Hely- és helyzetváltoztatások.	Testtudat Térbeli tájékozódó képesség Térészlelés	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák
GIMNASZTIKA Határozott formájú szabadgyakorlatok Társas és kéziszer-gyakorlatok Bordásfal gyakorlatok	Helyes ütemben, pontos kivitelezéssel végrehajtott 2-4 ütemű kar-, láb-, törzsgyakorlatok. A 2. évfolyamon tanult mozgáselemek végrehajtása nehezedő feltételek között (medicinlabda, tornabot, ugrókötél) Játékos képességfejlesztő gyakorlatok zenére.	Alapmozgások és kiegészítő terápiás mozgásgyakorlatok.		Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
II. Motoros készségfejlesztés – mozgástanulás ATLÉTIKA Járások, Futások Szökdelések, Ugrások Dobások, ütések	Futóiskola. Rajtversenyek állórajttal. Kitartó- és gyorsfutás. Irány- és iramváltások, akadályfutások. Magasugrás próbálgatása lépő technikával, rézsútos nekifutással, alacsony magasság felett. Távolugrás guggoló technikával, elugró sávból. Sorozatugrások. Kötélugrás. Különböző labdával és dobásmóddal célba dobások. Ütések különböző szerekekkel. . Kislabda dobás helyes kidobó-terpeszből, erőteljes hajlító mozdulattal távolba.	Fundamentális hely- és helyzetváltoztató mozgások. Manipulatív mozgások.	Testtudat Kondicionális képességek: erő, gyorsaság, állóképesség Mozgástanulási képesség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
TORNA Támaszgyakorlatok Függésgyakorlatok Egyensúlygyakorlatok Torna jellegű gyakorlatok talajon. Szekrényugrás.	Állatjárások ferde tornapadon. Átszökkenés kéz segítségével tornaszerről tornaszerre. Fel-, le-, és átmászások sportszerről sportszerre. Függésben és függőállásban bordásfal gyakorlatok. Kötélmászás. Járások és fordulatok tornapadon kijelölt kar- és lábtartásokkal. Emelt padon is. Gurulóátfordulás előre, hátra különféle kiindulási helyzetekből. Tarkónállás közben lábterpesztés, lábhajlítások és nyújtás, biciklizés lábbal. Kézállás előkészítése – kéztámasz, lábfejakasztgatás. Kézállási, zsugor-fejállási kísérleteik. Híd. Mélyugrások tornaszerekről célkarikába is a magasság fokozatos növelésével. Kéztámasszal felugrás guggolásba tornaszekrényre leugrás nyújtott testtel.	Mozgásműveltséget fejlesztő gyakorlatok. Stabilitás dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben.	Egyensúlyozási képesség Mozgásátállító képesség Kinesztétikus differenciáló képesség	

Tematikai egység / Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterü- let ek
III. Játék LABDÁS GYAKORLATOK	Járásban és lassú futásban labdavezetés és labdaadogatási gyakorlatok. Labdavezetés nem domináns kézzel is. Párokban labdaátadások egy és két kézzel. Labdaiskola feladatai falnál. Labdakezelési elemi technikák beépítése játéktevékenységbe.	A mozgásigényt kielégítő játékok. Szabályok betartása, alkotása. Fundamentális manipulatív mozgások.	Koordinációs képességek: Vizuomotoros koordináció, térbeli tájékozódó képesség, ritmusképesség, reakcióképesség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák
Futó- és fogójátékok Labdás játékok, kiütő játékok, sor- és váltóversenyek Testnevelési játékok Népi gyermekjátékok Küzdő játékok	Taktikus elemek beépítésével. Nehezedő feltételekkel. Könnyített szabályokkal.	Játékos versenyek, mozgásos vetélkedők.	Kondicionális képességek: erő, gyorsaság, állóképesség	Matematikai gondolkodási kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
IV. Versenyzés	Egyszerűsített sportági versenyek. Sor- és váltóversenyek. Futóversenyek, ugróiskola. Labdavezetési verseny. Kidobó játékok. Zsinórlabda alapmozgásaiból összeállított verseny. Kapura rúgó verseny.	Szabálytartás. Kooperáció. Egészséges versenyszellem. Sportszerűség.	Koordinációs képességek: térbeli tájékozódó képesség, Mozgástanulás képessége	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái
V. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés Higiénia Balesetvédelem Relaxáció Egészséges életmód Természetben űzhető sportok Könnyített testnevelés	Alapvető ismeretek tudatos alkalmazása. Balesetmegelőzés, baleset esetén teendők tudatosítása. Relaxációs gyakorlatok alkalmazása egyre tudatosabban. Étkezés, öltözködés, káros anyagok kerülése. Kocogás, kerékpározás, rollerezés, téli foglalkozások. Testtartás javító feladatok. Preventív és korrigáló feladatok.	Általános rendszabályok betartása. Feszültségoldás alapgyakorlatainak alkalmazása. Időjárásnak megfelelő öltözködés. Környezettudatos viselkedés.	Koordinációs képességek Mozgástanulás képessége Mozgásalkalmazó képesség Együttműködés	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Tematikai egység / Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterü- let ek
				kompetenciái
VI. Tánc	Mozgásos dramatikus játékok. Népi gyermekjátékok. Népi tánc elemei.	Természetes mozgásformák.	Koordinációs képességek: térbeli tájékozódó képesség, ritmusképesség, mozgástanulás képessége, mozgásalkalmazó képesség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Digitális kompetencia Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái

4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Lehetőség biztosítása a mozgásszükséglet kielégítésére, a tanulók testi-lelki és szellemi fejlődésére, motorikus képességeik fejlesztésére, mozgásvágyuk felkeltésére, sikerélmény átélése.
- Szabálykövetés, szabálytartás a mozgásos tevékenység során. Önállóság, önismereti képességek fejlesztése. Tisztálkodási szokások alakítása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A mozgásos cselekvések eredményes megoldásához szükséges képességek folyamatos fejlesztése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Értse meg és hajtsa végre az utasításokat menetgyakorlat közben.
- Törekedjen a tanult mozgásformák, gyakorlatok esztétikus, koordinált végrehajtására. Egyéni teljesítménye mérhetően növekedjen.
- Tudjon egyenletes iramban 6-8 percig futni, vagy futómozgást tartalmazó tevékenységet végezni.
- Törekedjen a maximális futósebesség elérésére rövidtávon, majd a sebesség minél hosszabb ideig történő tartására.
- Tudjon állórajtból indulni, ugrásoknál hangsúlyozott legyen az elrugaszkodás.
- Növekedjen célbedobásoknál a találatszám, távolba dobásoknál az egyéni eredmény.
- Tudjon a tanult talajtorna elemekből összeállított egybefüggő talajgyakorlatot végrehajtani tanári segítséggel.
- Tudjon egyfajta szekrényugrást segítségnyújtással végrehajtani.
- Alkalmazkodjon a labda méretéhez, súlyához, a repülő labda útjához, ívéhez, irányához, sebességéhez.
- Alkalmazzon egy számára megfelelő labdaforgást, elkapást, birtoklást feladathelyzetben és játékban.
- Tudjon a játékhelyzetnek megfelelően helyezkedni, viselje el játék közben a kudarccokat.
- Ismerje fel és használja a legfontosabb kézi- és tornaszereket.
- Legyen képes vezényszóra egyszerű mozgás(sor) végrehajtására.
- Tudjon tartáshelyzeteket felvenni.
- Tartsa az irányt és ütemet.
- Tudjon kivitelezni labdával irányított dobásokat és rúgásokat.
- Tartsa be a játékszabályokat.
- Vegyen részt aktívan a közös játékokban.
- Legyen képes a gyakorolt mozgáselemek szabad térben és más körülmények közötti alkalmazására.
- Tartsa tisztán testét és ruházatát.
- Ismerje fel a minőségi ételeket
- Legyen képes egyszerű relaxációs gyakorlatok elvégzésére irányítással.
- Tudjon egyszerű tánclépéseket utánozni.
- Legyen képes gyors indulásokra, irány- és iramváltásokra játék és körtánc közben.

Tematikai egység / Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterü- letek
I. Motoros képességfejlesztés- edzettség, fittség Rendgyakorlatok: - sorakozások - nyitódások zárkózások Járás, menetelés	Sorakozások, nyitódások-zárkózások segédvonalak nélkül. Fejlődések járás közben. Menetelés ütem- és lépéstartással, lépésváltás megkísérlése. Járások alkalmazása.	Rendgyakorlatok, szervezési gyakorlatok pontos, fegyelmezett végrehajtása. Hely- és helyzetváltoztatások	Testtudat Térbeli tájékozódó képesség Térészlelés	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
GIMNASZTIKA - kar- és vállgyakorlatok - törzsgyakorlatok - lábgyakorlatok Szabad-, társas-, szer- és kéziszer- gyakorlatok.	Határozott formájú szabad-, társas-, kéziszer-, pad- és bordásfal gyakorlatok az ismétlésszám fokozatos növelésével. Tartásjavító gyakorlatok. Gyakorlatok ritmusra, zenére, ismert mozgáselemek alkalmazásával, táncos kivitelezéssel.	A testnevelés szakkifejezéseinek megtérítése, utasítások végrehajtása. Alapmozgások és kiegészítő terápiás mozgásgyakorlatok.	Mozgástanulási képesség Kondicionális képesség: erő Vizuomotoros koordináció	
II. Motoros készségfejlesztés – mozgástanulás ATLÉTIKA Járások Futások Szökdelések, ugrások Dobások, ütések	Járások különböző lépésmóddal, akadályok között, fölött és tempóban. Futások mesterséges akadályok között irány-, iramváltással. Futóiskola. Fel-, le-, és átlépések, mélyugrások akadálypályán differenciáltan. Szökdelések akadályok fölött. Távolugrás guggoló technikával, elugrósávból, közepes távú és tempójú nekifutással. Magasugrás kísérlet lépőtechnikával, az elugróláb tudatosítása, rögzítése alacsony magasság felett. Kislabdahajítás kidobóterpeszből távolba, a helyes hajító mozdulat rögzítése. Célba dobások különféle dobóeszközökkel. Különböző tárgyak ütése.	Fundamentális hely- és helyzetváltoztató mozgások. Technika gyakorlása, törekvés az egyéni teljesítmények növelésére. Manipulatív mozgások.	Testtudat Kondicionális képességek: erő, gyorsaság, állóképesség Mozgástanulási képesség Mozgásátállító képesség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
TORNA Támasz- és függésgyakorlatok Egyensúlygyakorlatok Talajtorna	Talajon és szereken végzett játékos támasz- és függésgyakorlatok (kúszások, mászások, átbújások, állatjárások, függőjárások, függések), egyszerű bordásfal- gyakorlatok. Támaszgyakorlatok padon, szekrényen fokozatos magasságemeléssel. Kötélmászási kísérlet: helyes mászókulcsolás, félmagasság. Egyensúlyozó járással a tornapad ülőlapján, merevítőjén, majd rézsútos padon különböző feladatokkal,	A gyakorlatok technikailag helyes és megközelítően szép tartással való végrehajtása. Stabilitás dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben.	Egyensúlyozási képesség Kinesztézia	

Tematikai egység / Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterü- letek
	tárgyhordással. Gurulóátfordulás előre, hátra, tarkónállás, híd, fejjállás, sorozatgurulások, kézállás segítővel.			
III. Játék - LABDAGYAKORLATOK Labdavezetés	Labdavezetés kézzel-lábbal, adogatás, passzolgatás párokbán, helyben, járásban és lassú futásban, irányváltoztatásokkal. Labdás sportjátékok előkészítése elemi szinten: technikai és taktikai megoldások gyakoroltatása különböző labdás játékok közben.	Fundamentális manipulatív mozgások. Mozgásigényt kielégítő csoportos játékok. Öröm érzékelése társas játéktevékenységben. Konfliktuskezelés elemi szintű ismerete, gyakorlása.	Koordinációs képességek: vizuomotoros képesség, ritmusképesség, téri tájékozódó képesség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái
Adogatások Futó- és fogójátékok Sor- és váltóversenyek Küzdőjátékok Labdás testnevelési játékok	Küzdőfeladatok: húzások-tolások, emelések-hordások párokbán, csoportokban. Sor- és váltóversenyek. Labdás testnevelési és sportjátékok könnyített szabályokkal.		Kondicionális képességek: erő, gyorsaság, állóképesség, gyorskoordináció Együttműködés	Matematikai gondolkodási kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
IV. Versenyzés	Egyszerűsített sportági versenyek. Sor- és váltóverseny. Futóverseny. Ugróiskola versenyszerűen. Kötélugrás verseny. Kosárra dobó verseny. Labdavezetési verseny. Kidobójátékok. Zsinórlabda alapmozgásaiból összeállított verseny. Labdarúgás alapjai – kapura rúgó verseny.	Szabálytartás, önellenőrzés, kudarctűrés, győzelem sportszerű megélése, kooperáció, egészséges versenyszellem, sportszerűség.	Kondicionális képesség Koordinációs képesség	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái Matematikai gondolkodási kompetenciák
V. Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés Higiénia			Kondicionális képesség Koordinációs	Tanulás kompetenciái Kommunikációs

Tematikai egység / Témakörök	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterü- letek
Balesetvédelem Egészséges életmód Relaxáció Foglalkozások alternatív környezetben Könnyített testnevelés	Higiénés ismeretek tudatos alkalmazása. Balesetmegelőzés, baleset esetén teendők tudatosítása. Étkezés, öltözködés, káros anyagok kerülése. Feszültségoldó gyakorlatok. Természetben üzhető sportok: kocogás, kerékpározás, rollerezés, görkorcsolyázás. Téli foglalkozás: hógolyózás, szánkózás. Preventív és korrigáló feladatok. Testtartás javító gyakorlatok.	Időjárásnak megfelelő öltözködés. Környezettudatos viselkedés. Feszültségoldás alapgyakorlatainak alkalmazása.	képesség	kompetenciák Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciái Digitális kompetenciák
VI. Tánc	Mozgásos dramatikus játékok. Tematikus mozgások. Népi gyermekjátékok. Népi tánc elemei. Egyszerű lépések.	Természetes mozgásformák. Fiú és lány szerepek.	Koordinációs képességek. Mozgástanulási képesség Együttműködés	Tanulás kompetenciái Kommunikációs kompetenciák Digitális kompetenciák

A FEJLESZTÉS VÁRT EREDMÉNYEI A KÉT ÉVFOLYAMOS CIKLUS VÉGÉN:

A tanuló képes

- felismerni és használni a legfontosabb kézi– és tornaszereket,
- vezényszóra egyszerű mozgás(sor)végrehajtására,
- tartáshelyzetek felvételére,
- irány, ütem tartására,
- labdával irányított dobások, rúgások kivitelezésére,
- a játékszabályok betartására,
- aktív részvételre a közös játékokban, tánc lépés utánzására.
- egyszerű relaxációs gyakorlatok irányítás melletti elvégzésére.

A testnevelés oktatásának módszerei

1. Magyarázat
2. Beszélgetés
3. Bemutatás – bemutattatás
4. Gyakorlás
5. Ellenőrzés – hibajavítás
6. Értékelés

A gyakorlat, sikeres végrehajtását elősegítő, rávezető eljárások

1. Célgyakorlatok
2. Rávezető gyakorlatok
3. Helyes mozgást kiváltó helyzetek és feladatok
4. Segítségadás

Szervezést elősegítő gyakorlatok célja:

- Rend, fegyelem kialakítása.
- Koordinációs képességek:
 - téri tájékozódó képesség fejlesztése
 - testséma-fejlesztés
 - testzónák

Gimnasztika célja:

- Koordinációs képesség fejlesztése
- Erőfejlesztés

Futásgyakorlatok célja:

- erő, gyorsaság, állóképesség fejlesztése
- dinamikus koordináció fejlesztése (ritmusérzet, sebesség, iramérzékelés)
- monotonia tűrőképesség fejlesztése
- futótechnika csiszolása

Szökdelések, ugrások célja:

- Kondicionális képességek fejlesztése:
 - mozgásgyorsaság
 - gyorsasági erő
- Koordinációs képesség fejlesztése:
 - ritmusérzék
 - téri tájékozódás
 - mozgásérzékelés
 - szem-láb koordináció

Dobások célja:

- Izomerő növelése
- Hajító képesség fejlesztése
 - térérzékelés
 - távolságbecslés
 - szem-kéz, szem-láb koordináció
- Ügyesség, gyorsaság fejlesztése

Támaszgyakorlatok célja:

- Vállöv izomzatának erősítése
- Egyensúlyérzékelés fejlesztése
- Térbeli tájékozódó képesség fejlesztése

Egyensúlygyakorlatok célja:

- Egyensúlyérzékelés fejlesztése
- Magasság érzékelés fejlesztése

Függésgyakorlatok célja:

- Vállöv izmainak fejlesztése
- helyes testtartás alakítása
- Marokerő fejlesztése
- Magasság és mélység érzékelés fejlesztése

Labdás gyakorlatok célja:

- Labdás ügyesség (labdaérzék fejlesztése)
- Koordinációs képesség fejlesztése
 - térbeli tájékozódás képessége
 - időbeni
 - szem-kéz, szem-láb koordinálása

Játék célja:

- Állóképesség fejlesztése
- Játékkészség fejlesztése.
- Szabályok betartására nevelés.
- Feladathelyzetek megoldásának gyakorlása.
- Bátorság, küzdeni tudás fejlesztése.
- Együttműködés, segítségadás gyakorlása.
- Egymás elfogadására nevelés.
- Sportszerűsége nevelés.

Versenyzés célja:

- Állóképesség fejlesztés.
- Szabályok betartására nevelés.
- Együttműködésre nevelés.
- Sportszerűsége nevelés.

Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés célja:

- Tornatermi rendszabályok megismertetése.
- Higiénés ismeretek erősítése.
- Balesetek megelőzésére, elkerülésére nevelés.
- Feszültségoldás alapgyakorlatainak megismertetése.
- Egészséges életmódhoz ismeretek közvetítése.

Foglalkozások alternatív környezetben célja:

- Az egészséges testi fejlődés elősegítése
- Mozgásigény felkeltése
- Koordinációs képességek fejlesztése (roller, kerékpár)
- Környezettudatos viselkedésre nevelés.

Könnyített testnevelés célja:

- A terápiás attitűd elfogadása
- Játékkészség fejlesztése
- Szabályok betartására nevelés
- Versenyzési igény felkeltése
- Bátorság, küzdeni tudás fejlesztése
- Feladathelyzetek megoldásának gyakorlása

Tánc célja:

- Együtt mozgás csoportban
- Koordinációs képesség fejlesztése.
- Játékkészség fejlesztése
- Szabályok betartására nevelés
- Feladathelyzetek megoldásának gyakorlása

ÉNEK – ZENE**1 - 4. évfolyam****JAVASOLT ÓRASZÁM:**

Tematikai egység – évfolyam	1.	2.	3.	4.
I. ZENEI REPRODUKCIÓ	55	55	55	55
1.1 ÉNEKLÉS	26	26	26	26
1.2 GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG	12	12	12	12
1.3 FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS	17	17	17	17
II. ZENEI BEFOGADÁS	17	17	17	17
2.1. BEFOGADÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	11	11	11	11
2.2 ZENEHALLGATÁS	6	6	6	6

1 – 4. évfolyam**FEJLESZTÉSI CÉLOK:**

- Az ének megszerettetése, a zene világának megismertetése és élményt adó megértetése.
- Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára kiemelt cél az élőzenére épülő befogadói élmények megteremtése az éneklés, az aktív zenélés változatos formáinak alkalmazásával.
- Éntudat kialakítása: személyes motívumrendszer, élményszükséglet.
- A tanulók eljuttatása az ének-zene eszközrendszerével, a „hangzó nyelv” élményével az aktív éneklés és zenehallgatás oldott befogadására.
- Az érzelmi élet, a személyiség harmóniájának megteremtése
- A tanuló segítése kapcsolatrendszere építésében, az önmegvalósítás gyakorlásában, a feszültségektől mentes, oldott kommunikáció átélésében a művészetterápia eszközeivel, módszereivel.
- A zeneértő és zeneérző képességek fejlesztése, a szellemi és lelki tulajdonságok gyarapítása, a fantázia, az érzékenység fokozása a zenei élmények segítségével.
- A közös, együttes élmény megteremtésével a befogadás, az önkifejezés, az egymásra figyelés megvalósítása.
- Értékkörzés, nemzeti identitás megalapozása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Értékközvetítés és értékkörzés a Kodály-módszer segítségével.
- Zenei örökségünk bemutatásával, tanításával a tanulók attitűdjének erősítése a saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés kialakítása.
- Maradandó élmény nyújtása az aktív énekléssel, a „hangzó nyelv” értékeinek elsajátításával.
- A tanulók zenei ismereteinek, készségeinek fejlesztése.
- A zenei élmény szóbeli, vizuális, mozgásos megfogalmazása, az ének-zenei önkifejezés, az önmegvalósítás, a játékoság, az örömteli részvétel.
- A zenei memória, a reprodukciós képesség, az érzelmi életet fejlesztése.

- Az éneklés különböző formáinak (hangszerkíséretes éneklés, egy- és többszólamú éneklés) megismertetése, hallás utáni daltanítással magyar és külföldi népzenei anyag bemutatása, aktív énekléssel maradandó élmények nyújtása, az énekes és hangszeres improvizáció, az alkotó és önkifejező tevékenység fejlesztése, a felismerő kottaolvasás elemeinek (relatív szolmizáció, színes kotta, kézjelek, ritmikai és dallami összetevők) tanítása.
- Infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.
- A koncertpedagógia lehetőségeinek kihasználása: a tudatos, irányított zenehallgatás gyakorlása hangverseny látogatással, hangverseny-élmények szerzése.
- Az aktív zenélés, mint közösségi élmény segítségnyújtása a hátrányos szociokulturális státusz leküzdésében, az eredményes társadalmi integrációban, a fogyatékossgából eredő hátrányok csökkentésében.
- A tantárgy adta koncentrációs lehetőségek kihasználása: környezettudatos magatartás formálása
- Tehetséggondozás.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Megfelelő motiváció után kapcsolódjon be a közös éneklésbe, körjátékba, improvizációs játékba, gyermekjátékba.
- Ismerje a tempó, hangerő, hangszín, hangmagasság és ritmus fogalmát.
- Érzékelje a magas-mély, gyors-lassú viszonyításokat.
- Ismerje fel a tanórán használt hangszerek hangját.
- Tudjon különbséget tenni az egyenletes lüktetés és a dalritmus között.
- Ismerje fel a tanult dalokat jellemző ritmus-, dallam- vagy szövegmotívumaik alapján.
- Vegyen részt a ritmuszenekari megszólaltatásokban.
- Ismerje fel a tanult ritmusértékeket, tudja azokat írni és olvasni.
- Ismerje meg a tanult zenei hangokat, azok kézjeleit.
- Ismerje fel az ötvonalas kottaképet.
- Tanári segítséggel tudja kirakni, majd lemásolni a tanult hangokat a vonalrendszerbe színes kottával.
- Türelmesen, figyelmesen hallgasson meg néhány perces zenei részletet.
- Ismerjen néhány gyermekjátékot és tudja a tanult játékok mozgáselemeit.
- Próbálkozzon a jeles napokhoz kapcsolódó játékok, körjátékok közös előadásával.
- Tudja a tanult dalokat csoportosítani adott szempontok alapján.
- Vegyen részt a ritmosztinációs gyakorlatokban.
- Próbálja átélt élményeit szavakkal, rajzzal, tánccal és szabad mozgás improvizációval kifejezni.

FEJLESZTENDŐ KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK:

- Az éneklési kultúra
- A csoportban történő, közös, egységes, pontos éneklés képessége
- Alkalmazkodóképesség
- Szövegkiejtés, szövegtanulás, szövegértés, szép és pontos artikuláció, kommunikáció
- Emlékezet, figyelem, érdeklődés, megfigyelőképesség
- Zenei hallás, dallamhallás, ritmusérzék
- Kifejezőkészség, improvizáció
- A mozgáskészség, mozgáskoordináció fejlesztése a zene és a mozgás összekapcsolásával, téri helyzet, időbeli folyamat értelmezése
- Zenei befogadó készség és előadói készség
- Az éneklés szeretete, az átélt élmény megfogalmazása

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK:

- tanulási: figyelemkoncentráció, tartós figyelem, emlékezet, képzelet, gyakorlás, önreflexivitás
- kommunikációs: kifejezőkészség, beszédnehézségek enyhítése, saját gondolatokat kifejező improvizáció, zenei anyanyelv- ritmus- és hallásfejlesztés, szöveges éneklés
- digitális: infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.
- személyes és társas kapcsolati: pozitív énkép erősítése, szegregált élethelyzet oldása, érzelmi feszültség csökkentése, önismeret, önértékelés, alkalmazkodóképesség, együttműködés a csoportos zenei tevékenységekben, tolerancia
- kulturális tudatosság: önkifejezés, kreatív alkotás, szépérzék

1. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A gyerekek átvezetése az óvodai játékközpontú tevékenységből az iskolai tanulás tevékenységébe.
- Az aktív éneklés, játék, körjáték segítségével maradandó élmények nyújtása, az örömteli éneklés megteremtése, helyes közösségi magatartásformák megalapozása.
- A dalok dallam, ritmikai, képi világának megismerése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Magyar népdalok és gyermekdalok hallás utáni megtanulása, éneklése csoportosan, vagy önállóan, a tanulók életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban, törekvés a tiszta intonációra.
- Hangszerkíséretes dalok éneklése.
- A hang tulajdonságainak megfigyelése, tapasztalat gyűjtése az időtartamról.
- A tanult ritmikai elemek, szolmizációs hangok felismerése, éneklés kézjelről.
- Törekvés a néhány perces zenei részlet vagy bemutatás figyelmes meghallgatására.
- A tanulók fogékonnyá tétele a környezet, a természet és a társas kapcsolatok iránt, teret biztosítva az életkornak és a fejlettségnek megfelelő gyermekjátékoknak és mozgásnak.
- Környezettudatos magatartás formálása.
- Infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.
- A koncertpedagógia lehetőségeinek kihasználása: a tudatos, irányított zenehallgatás gyakorlása hangverseny látogatással, hangverseny-élmények szerzése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Megfelelő motiváció után kapcsolódjon be a közös éneklésbe, körjátékba, gyermekjátékba.
- A tanult mondókákat, verseket, dalokat tudja tanári segítséggel ritmikusan előadni.
- Próbálkozzon az egyenletes lüktetés érzékelésére járással, mozgással, bábok egyenletes mozgásával.
- Ismerje meg és használja a ritmushangszereket.
- Tanári segítséggel hangoztassa a tanult ritmusokat. Képről ismerje fel a „tá” és a „ti-ti” (negyed, nyolcad) ritmusértéket.
- Szóltassa meg, énekelje kézjellel is a tanult szolmizációs hangokat: szó, mi
- Tanári segítséggel tudja kirakni a tanult hangokat a vonalrendszerbe színes kottával.
- A tanult dalokat próbálja dallamáról, ritmusáról felismerni.
- Megfelelő megfigyelési szempontok adása után néhány perces zenei részletet vagy bemutatót figyelmesen hallgasson végig.
- Próbálja átélt élményeit szavakkal, rajzzal, tánccal és szabad mozgás improvizációval kifejezni.

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK:

- tanulási: figyelemkoncentráció, tartós figyelem, emlékezet, képzelet, gyakorlás, önreflexivitás
- kommunikációs: kifejezőkészség, beszédnehézségek enyhítése, saját gondolatokat kifejező improvizáció, zenei anyanyelv- ritmus- és hallásfejlesztés, szöveges éneklés
- digitális: infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.
- személyes és társas kapcsolati: pozitív énkép erősítése, szegregált élethelyzet oldása, érzelmi feszültség csökkentése, önismeret, önértékelés, alkalmazkodóképesség, együttműködés a csoportos zenei tevékenységekben, tolerancia
- kulturális tudatosság: önkifejezés, kreatív alkotás, széppérezék

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. ZENEI REPRODUKCIÓ 1.1 ÉNEKLÉS Óvodás dalok-gyermekdalok, körjátékok Dalok az állatokról Ünnepek dalai Évszakok dalai 1.2 GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG Ritmushangszeres játékok szabad és kötött formákban Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban A zene jellemzőinek megjelenítése mozgással 1.3 FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS Egyszerű ritmusértékek tanulása Kettes ütem, ütemvonal, záróvonal Szolmizációs hangok és kézjelek Ritmuskotta, színes kotta, betűkotta, ötvonalas kotta rögzített dó hellyel	A dalok hallás utáni megtanulása Körjátékok eljátszása Ünnepek, évszakok folyamatos felelevenítése	Részvétel a közös éneklésben, dalok tanulásában és a játékban Utánzó játékok A tanult dalok felismerése jellemző ritmus-dallam- vagy szövegmotívumaik alapján Törekvés a tiszta intonációra	kooperációs készség, zenei hallás, ritmusérzék, zenei memória, azonosítás, összehasonlítás,	személyes és társas kapcsolati, tanulási, kommunikációs
	Zenére történő ritmikus mozgások. A dalok szövegeinek megismerése, értelmezése, érzelmek kifejezése Tempó és dinamika	Egyszerű járás és tapsolás, egyszerű táncleptékek Ritmuskíséretes éneklés Ismeretlen szavak, kifejezések megértése, kifejező éneklés gyakorlása Éneklés különféle tempókban (lassan, gyorsan, közepesen) és dinamikával (halkan, hangosan)	mozgáskoordináció szókincs motorikus és auditív funkciók összekapcsolása	anyanyelvi kommunikáció tanulási
	Negyed és szünetjele Nyolcadpár Kettes ütem, ütemvonal, záróvonal felismerése „szó” – „mi” hangok	Dallam- és ritmuspárbeszéd Tanult ritmikai elemek felismerése, hangoztatással, tapssal, egyszerű ritmushangszerek segítségével, és írásuk Ritmusmotívumok megszólaltatása Kettes ütemek alkotása A szó” – „mi” hangok hangoztatása, kézjelek alkalmazása, kirakásuk kottakirakón színes kottával	kreativitás, perceptív és cselekvéses gondolkodás, azonosítás, észlelés, figyelem- és emlékezetfejlesztés, finommotorika	tanulási, digitális

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
II. ZENEI BEFOGADÁS 1.2 BEFOGADÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE Hangok, zajok, zörejek hallgatása, felismerése A dallamhallás képességének erősítése 2.2 ZENEHALLGATÁS Környezetünk hangjai Zajok, zörejek, zenei hangok Emberi hang: beszéd- és énekhangok	Környezetünk hangjai, ritmushangszerek hangjának felismerése 2-3 percen keresztül a dalok, zenei részletek nyugodt, figyelmes hallgatása.	A hallott részletek megbeszélése, elemzése Ritmus- és dallam megszólaltatása fokozatosan, emlékezetből Ritmushangszerek megszólaltatása Dallamfordulatok elemzése: ismétlődés, lépés, ugrás a dallamokban Népdalok, jeles napokhoz kapcsolódó dalok (karácsony, farsang, anyák napja), megzenésített gyermekversek hallgatása Hangszerek hangjainak felismerése A hang különféle jellemzőinek megállapítása, összehasonlítása	környezet tudatos magatartás, zenei memória, ritmusérzék, dallamhallás, irányított figyelem, differenciálás, perceptív és cselekvéses gondolkodás, auditív figyelem	tanulási, digitális, kulturális tudatosság

2. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Gyermekdalok, körjátékok, évszakok dalainak, ünnepek dalainak közös és egyéni éneklése, tanulása, fokozatosan bővülő hangterjedelemben.
- Törekvés a dalkezdés és dalzárás pontosságának betartására.
- Ritmushangszeres megszólaltatások, ritmuszenekar kialakítása, egyszerű ritmusok szabad, kötetlen megszólaltatása.
- Dalkísérek ritmushangszerekkel.
- Zenei alkotás a megismert ritmikai, dallami, tempó és dinamikai elemekkel.
- A zenei változások követése mozgással.
- A zenei kreativitás és fantázia fejlesztése játékos gyakorlatokkal, énekes, ritmushangszeres és mozgásos rögtönzésekkel.
- Ritmikus mozgások zenére, tér- és formagyakorlatok szabad és kötött formákban.
- Az aktív éneklés, játék, körjáték segítségével örömteli énekléssel a tanulók esztétikai érzékének, harmonikus személyiségének fejlesztése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A csoport egységes, szép közös énekének kialakítása, törekedve a dallamok zeneileg pontos előadására, helyes testtartásra, értelmes szövegkezelésre, artikulációra.
- A dalok éneklése közben az egyenletes lüktetés érzékelése, érzékeltetése.
- A hang tulajdonságaink megfigyelése, további tapasztalat gyűjtése az időtartamról.
- A tanult dallamhangok, dallamelemek felismerése.
- Ismerkedés a ritmushangszerekkel.
- Néhány magyar gyermekjáték megismerése, mozgáselemeinek megtanulása.
- Környezettudatos magatartás formálása.
- Infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.
- A koncertpedagógia lehetőségeinek kihasználása: a tudatos, irányított zenehallgatás gyakorlása hangverseny látogatással, hangverseny-élmények szerzése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Tudjon segítséggel 4-6 mondókát, dalt előadni, önállóan énekelni kedvenc dalát.
- Próbálkozzon az egyenletes lüktetés érzékeltetésére tapsolással, ritmushangszerekkel.
- A tanult ritmuselemeket hangoztassa hallás után, azokat tudja lejegyezni tanári segítséggel.
- Ismerje a „dó”, „ré”, „mi”, „szó”, „lá” hangok nevét, és próbálja hangoztatni azokat.
- Tanári segítséggel tudja leírni a tanult hangokat a vonalrendszerbe színes kottával.
- Érzékelje a magas-mély, gyors-lassú viszonyításokat.
- Ismerje fel az emberi hangok csoportjait (gyermek, női, férfi).
- Ismerje fel a tanórán használt hangszerek hangját.
- Türelmesen, figyelmesen hallgasson meg 2-3 perces zenei részletet.
- Ismerjen néhány gyermekjátékot és tudja a tanult játékok mozgáselemeit.
- Próbálkozzon a jeles napokhoz kapcsolódó játékok, körjátékok közös előadásával.
- Próbálja élményét rajzban, mozgásban, játékos formában kifejezni.

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK:

- tanulási: figyelemkoncentráció, tartós figyelem, emlékezet, képzelet, gyakorlás, önreflexivitás
- kommunikációs: kifejezőkészség, beszédnehézségek enyhítése, saját gondolatokat kifejező improvizáció, zenei anyanyelv- ritmus- és hallásfejlesztés, szöveges éneklés
- digitális: infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.
- személyes és társas kapcsolati: pozitív énkép erősítése, szegregált élethelyzet oldása, érzelmi feszültség csökkentése, önismeret, önértékelés, alkalmazkodóképesség, együttműködés a csoportos zenei tevékenységekben, tolerancia
- kulturális tudatosság: önkifejezés, kreatív alkotás, szépérzék

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. ZENEI REPRODUKCIÓ 1.1 ÉNEKLÉS Gyermekek dalok, körjátékok Dalok az állatokról Ünnepek dalai Évszakok dalai 1.2 GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban Ritmushangszeres játékok, szabad és kötött formákban A zene jellemzőinek megjelenítése mozgással 1.3 FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS Egyszerű ritmusértékek tanulása Kettes ütem, ütemvonal, záróvonal, ismétlőjel Szolmizációs hangok és kézjelek Ritmuskotta Ötvonalas kotta rögzített dó-hellyel	. Gyermekek dalok hosszabb terjedelemmel és bővülő hangkészlettel Körjátékok, ünnepek dalai A dalok szövegeinek megismerése, értelmezése, érzelmek kifejezése Zenére történő ritmikus mozgások. Tempó és dinamika A félértékű hang jele, értéke, írása Kettes ütem, ütemvonal, záróvonal, ismétlőjel felismerése, írása Az ötfokú hangsor („dó”, „ré”, „mi”, „szó”, „lá”) szolmizációs hangjai és kézjelei Ismerkedés a ritmus- és az ötvonalas kottával	Részvétel a közös éneklésben, dalok tanulásában és a játékokban. A tanult dalok felismerése jellemző ritmus-, dallam- vagy szövegmotívumaik alapján. Közös éneklés és játék. Egyszerű mozgáselemek, tánclepek a tanult dalokhoz kötötten. Ismeretlen szavak, kifejezések megértése, kifejező éneklés gyakorlása Ritmuskíséretes éneklés. A ritmushangszerek önálló használata ritmikus gyakorlatokban, játékokban. Visszhangjáték, ritmus-kiegészítő játék. Éneklés különféle tempókban (lassan, gyorsan, közepesen) és dinamikával (halkan, hangosan) A tanult ritmusértékek felismerése, megszólaltatása tapssal, kopogással. Felismerés kottaképről és különböző hangszeres megszólaltatásban. Az ötfokú hangsor éneklése közösen. A hangsor elhelyezése a kottakirakón. A tanult hangok írása a vonalrendszerbe, színes kottával. Dallam és ritmuspárbeszéd, zenei kérdés-felelet irányítottan.	hangképzés, beszédlevegzés, artikuláció, hangerő, hanglejtés, hangsúly, beszédritmus, zenei hallás, ritmusérzék, a dalok szövegeinek megismerése, értelmezése, érzelmek kifejezése, szókinés és emlékezet-fejlesztése, a dalok érzelmi világának, az átélt élményeknek a megjelenítése különböző technikák segítségével, időtartam, időrend, finommotoros mozgáskoordinációk	anyanyelvi kommunikáció kommunikációs tanulási személyes és társas kapcsolati, digitális
II. ZENEI BEFOGADÁS 1.2 BEFOGADÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE Hangok, zajok, zörejek hallgatása, felismerése A dallamhallás képességének erősítése Hangok, hangzások összehasonlítása, elemzése 2.2 ZENEHALLGATÁS Környezetünk hangjai	Környezetünk hangjai, ritmushangszerek hangjának felismerése A hang különféle jellemzőinek megállapítása, összehasonlítása 2-3 percen keresztül a dalok,	Ritmushangszerek megszólaltatása Dallam megszólaltatása fokozatosan, emlékezetből Ismétlődés, lépés, ugrás felismerése a dallamokban. Népdalok, jeles napokhoz kapcsolódó	észlelés, érzékelés, motoros és auditív emlékezet, akusztikus, taktikus, vizuális figyelem környettudatos magatartás,	tanulási, digitális, kulturális tudatosság

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Zajok, zörejek, zenei hangok Kellemes és kellemetlen hangok Emberi hang: beszéd- és énekhangok	zenei részletek nyugodt, figyelmes hallgatása	dalok (karácsony, farsang, anyák napja), megzenésített gyermekversek hallgatása		

3. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- A tanulási képességek intenzív fejlesztése.
- A gyermek belső motiváltságának kialakítása, az örömteli éneklés, játék iránt.
- Az élményekből fakadó éneklési kedv fejlesztése.
- Törekvés a kifejező, tiszta éneklésre, az értelmes szövegkezelésre, a helyes légzés és artikuláció tanult szabályainak a betartására.
- Érzelmi azonosulás a dalok hangulatával, tartalmával, megfelelő tempó és hangerő választása a dalok előadásához.
- Az értelmi és érzelmi kifejezés gazdagságának erősítése.
- Dalok felismerése jellemző motívumaik alapján.
- Tapasztalatok szerzése a kánonéneklés terén.
- A ritmikai és dallami ismereteik bővítése, erősítése.
- A kottairás- és olvasás elemi szintjének megerősítése.
- Koncentráció-, kreativitás- és figyelemfejlesztés, érzelmi-akarat beállítódás fejlesztése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Kreativitásra, tevékenységre való ösztönzés.
- A tanulók személyiségének érése, önismeretük fejlődése, a tanulási, viselkedési szokások kialakításával, magatartási normák közvetítésével.
- A csoport egységes szép közös énekének, gyermekjátékokban együttmozgásának kialakítása.
- Törekvés a dallamok zeneileg pontos előadására, helyes testtartásra, értelmes szövegkezelésre, artikulációra.
- A dalok éneklése egyenletes mérővel és dallamritmus kísérettel.
- Hangok dalokban történő tudatosítása.
- A begyakorolt dalokban ritmusmotívumok olvasása.
- Dalrészletek ritmizálása, ritmus és dallam-kiegészítés.
- Környezettudatos magatartás formálása.
- Infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.
- A koncertpedagógia lehetőségeinek kihasználása: a tudatos, irányított zenehallgatás gyakorlása hangverseny látogatással, hangverseny-élmények szerzése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Tudjon 10 dalt énekelni közösen, csoportosan és 2-3 dalt önállóan, vagy tanári segítséggel.
- Kapcsolódjon be a közös játékba, körjátékba.
- Tudjon különbséget tenni az egyenletes lüktetés és a dalritmus között.
- Ismerje fel a tanult dalokat jellemző ritmus-, dallam- vagy szövegmotívumaik alapján.
- Vegyen részt a ritmuszenekari megszólaltatásokban.
- Próbálkozzon kérdés-válasz játékok kitalálásával, ritmusokkal és dallamokkal.
- Ismerje fel a tanult ritmusértékeket, tudja azokat írni és olvasni.
- Ismerje meg a tanult zenei hangokat, azok kézjeleit.
- Ismerje fel az ötvonalas kottaképet.
- Tanári segítséggel tudja leírni a tanult hangokat a vonalrendszerbe színes kottával.
- Ismerje fel a gyors – lassú tempót a zenében.
- Türelmesen figyeljen a nevelő énekére, hangszeres játékokra, gépzeneire.
- Kapcsolódjon be az improvizációs gyakorlatokba: dallamok kitalálása saját névre, mondókák, versek megzenésítése, zenés előadása, kötött és szabad formákban.
- Vegyen részt a tanult táncok, gyermekjátékok motívumfűzésében.
- Próbálkozzon az ünnepekhez kapcsolódó játékok közös előadására.
- Próbálja élményét rajzban, mozgásban, játékos formában kifejezni.

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK:

- tanulási: figyelemkoncentráció, tartós figyelem, emlékezet, képzelet, gyakorlás, önreflexivitás
- kommunikációs: kifejezőkészség, beszédnehézségek enyhítése, saját gondolatokat kifejező improvizáció, zenei anyanyelv- ritmus- és hallásfejlesztés, szöveges éneklés
- digitális: infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.

- személyes és társas kapcsolati: pozitív énkép erősítése, szegregált élethelyzet oldása, érzelmi feszültség csökkentése, önismeret, önértékelés, alkalmazkodóképesség, együttműködés a csoportos zenei tevékenységekben, tolerancia
- kulturális tudatosság: önkifejezés, kreatív alkotás, szépérzék

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. ZENEI REPRODUKCIÓ 1.1 ÉNEKLÉS Gyermekdalok, körjátékok Dalok az állatokról, évszakokról, ünnepekről Párosító dalok Más népek dalai Kánonok 1.2 GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban Énekes rögtönzések Hangszeres rögtönzések Dramatizálható zenei anyagok mozgásos megjelenítése 1.3 FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS A négyes ütem Újabb ritmusértékek tanulása További szolmizációs hangok tanulása Ötvonalas kotta írása-olvasása, rögzített dó-hellyel	Gyermekdalok, körjátékok, párosító dalok, más népek dalai, állatokkal, évszakokkal, ünnepekkel kapcsolatos dalok, kánonok éneklése bővülő hangterjedelemmel A dalok szövegeinek megismerése, értelmezése, érzelmek kifejezése Énekes és hangszeres improvizációs gyakorlatok Ritmus zenekari megszólaltatások Dalok dramatizálása A négyes ütem jelölése Az egész értékű hang jele, értéke A nyolcad és szünetjele Alsó „lá”, alsó „szó”, felső „dó” hangok és kézjeleik Szolmizációs hangok és kézjelek használata Kottaírás- olvasás tanári segítségnyújtás mellett	Minél több tanult dal, közös és egyéni, átélt, a tartalomnak megfelelő énekléssel történő előadása A tanult dalok felismerése, jellemző ritmus, dallam- vagy szövegmotívumaik alapján Ismeretlen szavak, kifejezések megértése, kifejező éneklés gyakorlása Ritmuskíséretes éneklés Játékok a dinamikával, a tempóval Dallamok kitalálása saját névre, mondókák, versek megzenésítése Mozgásos játékok zenére párban, csoportban, dramatizálás A tanult ritmusok felismerése, megszólaltatása hangzás és kottakép alapján, írásuk A tanult hangok írása a vonalrendszerbe, színes kottával. Ritmusjátékok, ritmushangszer önálló használata Hang- és térérzékelő gyakorlatok Ritmus- és dallam-kiegészítés Zenei kérdés-felelet	beszédlevegzés, hangképzés, hangoztatás, helyes szövegkiejtés, ritmusérzék, zenei hallás, a dalok szövegeinek értelmezése, érzelmek kifejezése, szókincs és verbális emlékezet fejlesztése, szómagyarázat, verbális emlékezet, memoriterek tolmácsolása, egyensúlyérzék, mozgáskoordináció, nagy és finommozgások, térérzékelés, testtartás, időtartam, időrend, az észlelés fokozatos pontosítása, finommotoros mozgáskoordinációk, csoportosítás, elrendezés, összehasonlítás, azonosítás	anyanyelvi kommunikáció személyes és társas kapcsolati, kommunikációs tanulási digitális
II. ZENEI BEFOGADÁS 1.2 BEFOGADÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE A zenei hallás és a zenei memória fejlesztése A dallamhallás képességének erősítése 2.2 ZENEHALLGATÁS Környezetünk hangjai Hangszerek hangzása	Ritmus- és dallam megszólaltatása fokozatosan, emlékeztetből Prokofjev: Péter és a farkas – részletek	Játékok, gyakorlatok a ritmusérzék és a hallás fejlesztésére Szereplők és hangszerek párosítása	auditív figyelem, auditív differenciálás, érzelmek kifejezése zenei hangok, dalok, dallamok segítségével, az észlelés, érzékelés pontosságának fejlesztése, motoros és auditív	tanulási, digitális, kulturális tudatosság

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Kórusok hangzása A tanult dalok különböző stílusú (klasszikus, népzenei, könnyűzenei) feldolgozásainak hallgatása	Hangszerek hangjának felismerése Kórusok hangjának, hangzásának megfigyelése 3-4 percen keresztül a dalok, zenei részletek nyugodt, figyelmes hallgatása	Kórusművek hallgatása Karácsony, farsang, húsvét, pünkösd, anyák napja témaköréhez kapcsolódó dalok hallgatása	emlékezet	

4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Hazánk zenekultúrájának megismerése, betekintés más népek zenevilágába gyermekdalaikon keresztül.
- Az aktív éneklés, játék, körjáték segítségével maradandó élmények nyújtása, örömteli éneklés megteremtése.
- A tanulási képességek intenzív fejlesztése.
- Az élményekből fakadó éneklési kedv fejlesztése.
- Törekvés a kifejező, tiszta éneklésre, az értelmes szövegkezelésre, a helyes légzés és artikuláció tanult szabályainak a betartására.
- Érzelmi azonosulás a dalok hangulatával, tartalmával, megfelelő tempó és hangerő választása a dalok előadásához.
- Az értelmi és érzelmi kifejezés gazdagságának erősítése.
- Dalok felismerése jellemző motívumaik alapján.
- Tapasztalatok szerzése a kánonéneklés terén.
- A ritmikai és dallami ismeretek bővítése, erősítése.
- A kottairás- és olvasás elemi szintjének megerősítése.
- Koncentráció-, kreativitás- és figyelemfejlesztés.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A gondolkodási műveletek és a funkcionális képességek, a konkrét cselekvéssel összekapcsolt tapasztalatszerzés, a szabálytudat kialakítása.
- A csoport egységes, szép közös énekének, gyermekjátékokban való együttmozgásának kialakítása.
- Törekvés a dallamok zeneileg pontos előadására, helyes testtartásra, értelmes szövegkezelésre, artikulációra.
- A dalok éneklése egyenletes mérővel, ritmus kísérettel és ritmusosztinatóval.
- Hangok dalokban történő tudatosítása.
- A begyakorolt dalokban ritmusmotívumok olvasása ritmusnévvel.
- Dalkészletek ritmizálása, ritmus- és dallam kiegészítés.
- Ritmushangszerek használata.
- Zenei élmények játékos formában való kifejezése.
- Környezettudatos magatartás formálása.
- Infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.
- A koncertpedagógia lehetőségeinek kihasználása: a tudatos, irányított zenehallgatás gyakorlása hangverseny látogatással, hangverseny-élmények szerzése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Tudjon 10 dalt közösen énekelni, néhány dalt önállóan énekelni emlékezetből, legyen képes a tanult gyermekjátékokat, népi játékokat eljátszani.
- Tudja a tanult dalokat csoportosítani adott szempontok alapján.
- Vegyen részt a ritmusosztinációs gyakorlatokban, ritmuszenekari megszólaltatásokban.
- Vegyen részt improvizációs gyakorlatokban – jelenítse meg saját nevének ritmusát, dallamát.
- Ismerje fel a tanult ritmusértékeket kottakép alapján.
- Használja a ritmushangszereket önállóan, dalok kíséretéhez és ritmusjátékokban.
- Ismerje fel a tanult szolmizációs hangok nevét és kézjelét, énekelje le azokat kézjéről.
- Törekedjen a szolmizációs hangok és kézjelek pontos használatára, a hétfokú hangsor megismerésére.
- Rendelkezzen ismeretekkel az ötvonalas kottáról.
- Tanári segítséggel tudja leírni a tanult hangokat a vonalrendszerbe színes kottával.
- Vegyen részt a ritmus-, és kottaolvasó gyakorlatokban.
- Legyen képes fegyelmetten meghallgatni rövid zeneművet, zenei részletet (max. 3-4 perc)
- Próbálja élményét, érzelmeit szóban, rajzban, mozgásban, játékos formában kifejezni.

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK:

- tanulási: figyelemkoncentráció, tartós figyelem, emlékezet, képzelet, gyakorlás, önreflexivitás
- kommunikációs: kifejezőkészség, beszédnehézségek enyhítése, saját gondolatokat kifejező improvizáció, zenei anyanyelv- ritmus- és hallásfejlesztés, szöveges éneklés
- digitális: infokommunikációs eszközök alkalmazása az ismeretek újszerű átadására, gyakorlására.

- személyes és társas kapcsolati: pozitív énkép erősítése, szegregált élethelyzet oldása, érzelmi feszültség csökkentése, önismeret, önértékelés, alkalmazkodóképesség, együttműködés a csoportos zenei tevékenységekben, tolerancia
- kulturális tudatosság: önkifejezés, kreatív alkotás, szépérzék

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. ZENEI REPRODUKCIÓ 1.1 ÉNEKLÉS Dalok az állatokról, évszakokról, ünnepekről Évszakok népszokásai Párosító dalok Magyar népdalok Más népek dalai Kánonok 1.2 GENERATÍV KREATÍV ZENEI TEVÉKENYSÉG Énekes rögtönzések Hangszeres rögtönzések Dramatizálható zenei anyagok mozgásos megjelenítése Hangulatok, érzelmi állapotok kifejezése hangszeres és énekes formákban 1.3 FELISMERŐ KOTTAOLVASÁS A hármas ütem Újabb ritmusértékek tanulása További szolmizációs hangok tanulása, a teljes hétfokú hangsor Ötvonalas kotta írása-olvasása, rögzített dó-hellyel	Minél több tanult dal, közös és egyéni, átélt, a tartalomnak megfelelő énekléssel történő előadása Mondókák, versek megzenésítése Ritmusosztinátós gyakorlatok, ritmuszenekari megszólaltatások Dalok, zeneművek dramatizálása Tempó és dinamika érzékeltetése ritmushangszerekkel, mozgással A dalok szövegeinek megismerése, értelmezése, érzelmek kifejezése A hármas ütem jelölése A pontozott félhang jele, értéke A „fá”, „ti” és az alsó „ti” hangok, kézjelek Tájékozódás a vonalrendszerben Kottairás- olvasás tanári segítségnyújtás mellett	Közös éneklés és játék Kánon éneklés tanári segítséggel Egyszerű mozgáselemek a tanult dalokhoz kötötten. Párbeszédes éneklés Gyűjtőmunka Mondókák, versek zenés előadása Kérdés-válasz játékok kitalálása ritmusokkal és dallamokkal Ritmuskíséret rögtönzése, ritmushangszerek használata Szerepjátékok Ismeretlen szavak, kifejezések megértése, kifejező éneklés gyakorlása A tanult ritmusértékek felismerése hangzás és kottakép alapján Ritmusok leolvasása, másolása Ritmusgyakorlatok, olvasógyakorlatok, ritmus-és dallam kiegészítés Szolmizálás kézjelről A tanult hangok írása a vonalrendszerbe, színes kottával.	beszédlégzés, hangképzés, hangoztatás, helyes szövegkiejtés, zenei hallás, ritmusérzék, dalok szöveghű tolmácsolása, a dalok szövegeinek értelmezése, érzelmek kifejezése, szókinsz, verbális emlékezet, memoriterek tolmácsolása, egyensúlyérzék, mozgáskoordináció, nagy és finom mozgások, térérzékelés, testtartás, kapcsolatok felismerése, az elvont gondolkodás erősítése, figyelem, észlelés, válogatás, osztályozás, összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, rendezés	anyanyelvi kommunikáció személyes és társas kapcsolati, kommunikációs tanulási digitális

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
II. ZENEI BEFOGADÁS 1.2 BEFOGADÓI KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE A zenei hallás és a zenei memória fejlesztése A dallamhallás képességének erősítése	Ritmus- és dallam megszólaltatása fokozatosan, emlékezetből Dallamok irányának, mozgásának követése, érzékelése	Játékok, gyakorlatok a zenei fantázia, és a belső hallás fejlesztésére Mozgások zenére különféle térformákban Mozgás egyénileg és párban, csoportban	auditív figyelem, auditív differenciálás, érzelmek kifejezése zenei hangok, dalok, dallamok segítségével	tanulási, digitális,
2.2 ZENEHALLGATÁS Hangszerek hangzása, zenei hangok, egyidejű hangzások Kórusok hangzása A tanult dalok különböző stílusú (klasszikus, népzenei, könnyűzenei) feldolgozásainak hallgatása Részletek hallgatása cselekményes zeneművekből, klasszikus zenei művekből	Hangszerek hangjának felismerése, több hangszer egyidejű hangzásának felismerése Kórusok hangjának, hangzásának megfigyelése Népdalok, népszokások dalai: aratás, szüretelés, tavaszvárás Jelen napok dalai Kodály Zoltán: Hány János 3-4 percen keresztül a dalok, zenei részletek nyugodt, figyelmes hallgatása	Zenei részletek meghallgatása Az élmények kifejezése szóban, bábbal, drámajátékkal A daljáték szereplőinek megismerése	az észlelés, érzékelés pontosságának fejlesztése, motoros és auditív emlékezet	kulturális tudatosság

ETIKA

1-4 évfolyam

JAVASOLT ÓRAKERET

Tematikai egység– évfolyam	1.	2.	3.	4.
Az én világom	7	7		
Társaim – Ők és én	6	6		
Közvetlen közösségeim – A család és a gyerekek	11	11		
Tágabb közösségeim – A lakóhelyi közösség	6	6		
A környező világ	6	6		
Milyen vagyok, és milyennek látnak mások?			6	6
Közösségben és egyedül – A társaim és én			6	6
Az osztály és az iskola			6	6
Kulturális-nemzeti közösség			11	11
Környezetem és én – Az épített és a tárgyi világ			3	3
A mindenség és én – Születés és elmúlás			4	4
Szabadon tervezhető órakeret	-	-	-	-
Rendelkezésre álló órakeret	36	36	36	36

1 – 4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Az erkölcsi nevelés fő célja a tanulók erkölcsi érzékének kialakítása és fejlesztése,
- Az európai civilizációban általánosan elfogadott erkölcsi értékek tanulmányozása és ezek alkalmazása a mindennapokban
- A megfelelő életvezetés és értékrend kialakítása,
- Az önismeret és önértékelés, a szociális és környezeti érzékenység,
- A szűkebb és tágabb környezetben (család, iskola, lakóhely) való tájékozódás,
- Alapvető kommunikációs formák megismerése, elemi magatartási szabályok gyakoroltatása
- Az önfegyelem, az önkontroll, a szociális magatartás kialakulásának, a konfliktusok kezelésének segítése

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- A magatartást befolyásoló értékek/erények erősítése
- Az erkölcsi érzék, illetve mélyebb szinten a lelkiismeret fejlesztése
- A másokkal való törődés, a szolidaritás képességének erősítése is, az igazságosság és a méltányosság elvének megértetése és elfogadtatása a gyerekekkel.
- Az érzelmi intelligencia fejlesztése, amely a viselkedést a kognitív szint alatt – e szintnél erősebben – befolyásolja, s amelynek hiánya, illetve fejletlensége elemi akadálya lehet a kívánatos értékek bensővé válásának
- Saját tulajdonságok felismertetése, azonosítása, megfogalmazása.
- Egészséges önértékelés megalapozása.
- Szűkebb környezet megismertetése.
- Szociális és környezeti érzékenység alakítása.
- Társak, barátok, segítő közeg fontosságának megérettetése, közösségi érzés kialakítása.

- Az egymáshoz való odafordulás jelentőségének elmélyítése.
- Alapvető kommunikációs formák megismertetése, tudatos használatának fejlesztése, személyes érzések és gondolatok kifejezése.
- Tapasztalatszerzés különböző családi értékekről.
- Az otthoni és iskolai együttélés örömeinek tudatosítása.
- Mindennapi szokásaink megismertetése, szabályok és tilalmak szükségességének megértetése.
- Az egészséges élethez szükséges napirend megismertetése.
- Tájékozódás a lakóhelyen, a lakóhellyel kapcsolatos tapasztalatok bővítése.
- A különböző településfajták jellegzetességei.
- A lakóhely élővilágához fűződő személyes kapcsolat kialakulásának elősegítése.
- A környező élővilág megóvására irányuló felelősségérzet megalapozása

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- A tanuló elemi ismeretekkel rendelkezik személyi adatairól, külső tulajdonságairól.
- A körülötte élő gyermekekhez és felnőttekhez barátságos magatartással közeledik, pozitívan viszonyul a környezetéhez.
- Udvariasan kommunikál környezetével (gyerekkel, felnőttel) köszönés, kérés, beszélgetés során.
- Képességeinek megfelelően nyitott a természet szépségeire, óvja, vigyázza környezetét.
- Érzéseit, gondolatait rajzban, mozgással és szóban fejezi ki.
- Különbséget tesz mese és valóság között.

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK, KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK, ATTITŰDÖK:

- Önismeret: Saját tulajdonságok felismerése, azonosítása, megfogalmazása.
- Egészséges önértékelés alapjai
- Társismeret: Szűkebb környezet megismerése
- Szociális és környezeti érzékenység
- Az egymáshoz való odafordulás
- Alapvető kommunikációs formák megismerése, tudatos használata
- Önkifejezés: személyes érzések és gondolatok
- Elemi magatartási szabályok megismerése iskolai és iskolán kívüli helyzetekben, azok alkalmazásának képessége

1. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉL:

- A szűkebb környezetben (család, iskola) való tájékozódás.
- Alapvető kommunikációs formák megismerése.
- Elemi magatartási szabályok gyakoroltatása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Ismerkedés az iskolai élet tanulóra vonatkozó írott és íratlan szabályaival.
- Kommunikációs illemszabályok megismertetése.
- Játéktevékenységen keresztül önismeret, társismeret, szabálytudat kialakítása.
- Tájékozódás gyakorlása térben, időben.
- A legelemibb megismerési módszerek elsajátítása, gyakorlása.
- A tanult ismeretek alkalmazása cselekvéssel, szóban, alkotó tevékenység közben.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Ismerjen az alapvető viselkedési szabályokat, közösségi, magatartási normákat.
- Ismerje tanárait, osztálytársait.
- Óvja, védje, gondozza környezetét.
- Tudjon tájékozódni az alapvető térbeli relációk segítségével a közvetlen környezetében.
- Tudja végrehajtani önállóan az alapvető tisztálkodási teendőket.
- Képes alkalmazni a megismert kommunikációs szabályokat (köszönés).
- Legyen képes érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Értse az egyszerű utasításokat.
- Kapcsolódjon be a közös játékokba, az egyszerű játékszabályokat tartsa be.

TANTÁRGYI KAPCSOLÓDÁSI PONTOK:

- Magyar nyelv és irodalom: verbális és metakommunikáció, dramatikus játékok
- Környezetismeret: külső és belső tulajdonságok, helyes önismeret, testkép, testalkat
- Rajz és vizuális kultúra: kreatív alkotás (önarckép), lényegkiemelés, vizuális jele

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. Az én világom Ki vagyok én? Milyen vagyok? Kedvenc helyeim, tárgyaim és tevékenységeim	Személyes adataim • vezeté- és keresztnévem, becenevem, • születési helyem, születésem ideje, • lakcímem • iskolám adatai (név, cím, osztályfok) Külső jegyeim • külső tulajdonságaim, megjelenésem • kire hasonlítok a családban • milyennek látom magam Kedvenceim • kedvenc játékaim, állataim, ruháim, könyveim, ételeim, meséim, mesehőseim,	Ismerkedési játékok Közös éneklés és játék. Egyszerű mozgáselemek, tánc lépések tanult dalokhoz kötötten Születésnapok, ill. névnapok köszöntése a csoportban Mondókák, versek ritmizálása. Képi kifejezés, illusztráció, mintázás. Mesehallgatás Mérhető tulajdonságok mérése, viszonyítása fényképek, videók készítése Tükörgyakorlatok Irányított önfigyelés, összehasonlítások családtagok külső tulajdonságaival Mimetikus játékok Kedvenc tárgyak bemutatása játékos formában (barchoba), ill. ténylegesen Játék, szerepjáték, szituációs játék, bábjáték.	Önismeret: Saját tulajdonságok felismerése, azonosítása, megfogalmazása. Egészséges önértékelés alapjai Társismeret: Szűkebb környezet megismerése Szociális és környezeti érzékenység Auditív taktilis kinezetikus integráció fejlesztése. Beszédszervi izmok fejlesztése. Helyes légzéstechnika. Verbális emlékezet. Tájékoztatói gyakorlatok testen, térben, síkban. Térpercepció – térbeli viszonyok fejlesztése. Időbeli tájékozódási készség. Kifejezőkészség fejlesztése. Képesség értelmes mondatokkal való közlésre. Közvetlen megfigyelőképesség. Kapcsolatteremtési készség. Szocializációs, együttműködési készség. A nonverbális kommunikáció	Kommunikációs kompetencia Tanulás kompetenciája Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kommunikáció kompetencia
II. Társaim – Ők és én Társas kapcsolataim	• családi – rokoni kapcsolataim, közeli és távoli rokonaim • ki a rokonom, ki az ismerősöm, ki a barátom • iskolai kapcsolataim – az iskolában dolgozó felnőttekkel és osztálytársakkal • hogyan tudom kifejezni szeretetemet,	A családhoz tartozó személyek felismerése, megnevezése képeken Rövid rajzfilmek feldolgozása a témában	Személyes kapcsolatokban és a környezetben való tájékozódás képessége. Társak, barátok, segítő közeg fontossága, közösségi érzés. Az egymáshoz való odafordulás Alapvető kommunikációs formák	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Kommunikáció-kapcsolatfelvétel felnőttekkel, gyerekekkel	hogyan fejezik ki mások felém a szeretetüket - gondolataim kifejezése szavakkal, gesztusokkal stb. - a megfelelő köszönés formái felnőtteknek, társaknak - felnőttek, társak udvarias megszólítása - a kérés, felszólítás, figyelmeztetés, érdeklődés módjai - segítség kérése ismerős felnőttől, társtól, vagy idegenektől - helyzetgyakorlatok az alapvető illemszabályok betartásával	Üdvözlési formák gyakorlása különböző szereposztással Az elköszönés technikáinak gyakorlása Személynevek memorizálása Kommunikációs helyzetgyakorlatok. Alapvető illemszabályok gyakorlása Nonverbális csatornák gyakorlata alkalmazása: tekintet, mimika, gesztusok, vokális kód	megismerése, tudatos használata Önkifejezés: személyes érzések és gondolatok Elemi magatartási szabályok megismerése iskolai és iskolán kívüli helyzetekben, azok alkalmazásának képessége A szóbeli közlés befogadásának képessége Nyelvi kifejezés képessége	Tanulás kompetenciája Matematikai gondolati kompetencia Kreativitás, önkifejezés
III. Közvetlen közösségeim – A család és a gyerekek Családom Család és rokonság Családi hagyományok Napirendem	- kik élnek a családban - családtagok bemutatása, családrajz, - kapcsolat a családtagokkal - a családi együttlét örömei - ünnepek és hagyományok a családban - egy napom otthon - milyen feladataim vannak otthon	Mondókák, gyermekdalok, körjátékok, körjátékok, kiszámolók, felelgetők, csúfolódók éneklése Beszélgetés, leírás, rajzolás, festés, mintázás. Fényképezés A kulturált étkezés gyakorlása. A tisztálkodás eszközeinek rendeltetésszerű használata. Személyes holmi felismerése, öltözködés. A felszerelés elpakolása. Portalanítás, virágápolás. Napirend összeállítása piktogramok segítségével	Szociális készség Családi-rokoni kapcsolatokban való tájékozottság Családi értékekről. Az otthoni és iskolai együttélés örömeinek tudatosulása. Az ünnepekkel és azok hagyományaival való ismerkedés. Mindennapi szokások Szabályok és tilalmak szükségességének megértése. Az egészséges élethez szükséges napirend alakításának, betartásának képessége Tér- és időbeli tájékozódás	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Kreativitás, önkifejezés kompetenciája

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
IV. Tágabb közösségeim – A lakóhelyi közösség Akik körülöttünk élnek Más lakóhelyek, más szokások	- lakóhelyem jellegzetességei - lakóközösségem tagjai, a velük való kapcsolat - ki lakik az utcában, kik a szomszédaim - lakóhelyi környezetem hagyományai - lakóhelyemtől távoli helyek	Tanulmányi séta a piacra, boltba Közlekedési szabályok gyakorlása Az utcai viselkedés íratlan szabályainak gyakorlása, veszélyhelyzetek elemzése. Emberi gesztusok értelmezése Köszönés illemszabályainak gyakorlása Gyakorlatok jelek, piktogramok felismerésére, értelmezésére, rajzos utasítások értelmezésére. Beszélgetés, rajzolás, festés, mintázás. Építés önálló elgondolkodással. Építés minta, kép alapján. Képes játékok, párosító, csoportosító, képtálcakészítő, kiegészítő feladatok.	A lakóhelyi környezet és hagyományaihoz való viszonyulás Tájékozódás a lakóhelyen, a lakóhellyel kapcsolatos tapasztalatok Tér- és időbeli tájékozódás Analízis-szintézis képessége Megfigyelő képesség Emlékezet Alkalmazkodó képesség	Tanulás kompetenciája Kommunikáció kompetenciája Kreativitás, önkifejezés

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
V. A környező világ A jó és a rossz Növények és állatok a környezetünkben	- történetek, mesék jó és rossz tulajdonsággal felruházott szereplői (jó – rossz, szép – csúnya, jószágos – gonosz, igazságos) - növények szerepe életünkben - állatok szerepe környezetünkben - növények ápolása, állatok gondozása - mit tehet egy kisgyermek környezete védelméért	Megfigyelt tárgyak, élőlények ábrázolása Minősítés, csoportosítás adott tulajdonságok szerint - Beszélgetés, rajzolás, festés, mintázás. - Mesék dramatizálása. Műalkotások néhány perces szemléltetése, és közös beszélgetés a tárgyakról, élőlényekről, színekről, formákról, ill. a tanuló ezekhez való viszonyulásairól - Képes játékok, memóriajáték, képfelismerő, párosító, csoportosító, képátalakító, kiegészítő feladatok. - növények, állatok gondozása – beszámolás saját élményekről - felelősi munka végzése - gyűjtőmunka, tablókészítés	A lakóhely élővilágához fűződő személyes kapcsolat A környező élővilág megóvására irányuló felelősségérzet Alapvető erkölcsi-esztétikai kategóriák (szép-csúnya, jó-rossz, igaz-hamis) felismerése Környezettudatos viselkedés Rendszeresség Felelősségérzet Kötelességtudat Gondoskodás Figyelem Logikai készség, ok-okozati összefüggések	Tanulás kompetenciája Matematikai gondolati kompetencia Innovációs, munkavállalói kompetencia

2. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉL:

- Az önismeret alapjainak lerakása.
- Önértékelés.
- A szűkebb és tágabb környezetben (család, iskola, lakóhely) való tájékozódás.
- Alapvető kommunikációs formák megismerése.
- Elemi magatartási szabályok gyakoroltatása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Ismerkedés az iskolai élet tanulóira vonatkozó írott és íratlan szabályaival.
- Játéktevékenységen keresztül önismeret, társismeret, szabálytudat alakítása.
- Az alapvető kommunikációs formák tudatos használatának fejlesztése.
- Kommunikációs illemszabályok módozatainak gyakorlása.
- A személyes érzések és gondolatok kifejezésének gyakoroltatása.
- A környező élővilág megóvására irányuló felelősségérzet megalapozása.
- Személyes kapcsolatokban és a környezetben való tájékozódás képességének fejlesztése.
- Az ünnepekkel és azok hagyományaival való ismerkedés.
- A lakóhelyi környezet és annak hagyományainak megismertetése.
- Elemi magatartási szabályok megismertetése iskolai és iskolán kívüli helyzetekben, azok gyakoroltatása.
- Családi-rokoni kapcsolatok tudatosítása.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Ismerje saját helyét, szerepét a családjában.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Legyen tisztában legfontosabb személyi adataival, saját külső tulajdonságaival.
- Képes érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Képes alkalmazni a megismert kommunikációs szabályokat (köszönés, kérés).
- Ismerje az időjárásnak és évszaknak megfelelő öltözködést.
- Legyen képességeinek megfelelő módon önálló az öltözködésben és az önkiszolgáló tevékenységekben.
- Tudja, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget.

KAPCSOLÓDÁSI PONTOK:

Magyar nyelv és irodalom:

- verbális és metakommunikáció, dramatikus játékok
- mesék világa: jó és rossz harca

Környezetismeret:

- külső és belső tulajdonságok, helyes önismeret, testkép, testtalkat
- közösségi viselkedésformák és magatartási normák
- családi és személyes kapcsolatok
- életközösségek a lakókörnyezetben, mindennapi élethelyzetek
- kerti és szobanövények gondozása, házi és ház körül élő állatok

Rajz és vizuális kultúra:

- családrajz

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. Az én világom Ki vagyok én? Ilyen vagyok? Miben változtam? Kedvenc helyeim, tárgyaim és tevékenységeim Élettörténetem	Személyi adataim Belső tulajdonságaim - mit szeretek magamon - mit szeretnek bennem mások - miben vagyok ügyes - miben hasonlítok társaimra, miben különbözöm tőlük - jó és rossz tulajdonságaim Kedvenceim - miért szeretem kedvenceimet (kedvencekhez fűződő személyes érzések, élmények) Élettörténetem: - kisgyermekkori, óvodai élményeim - óvodám és iskolám összehasonlítása	Írányított önfigyelés Mérhető tulajdonságok mérése, összevetése az előző év mérőszámaival, ill. összehasonlítás a többiekkel, viszonyítás Önarckép, összehasonlítás az első osztályos képekkel Leírás, rajzolás, festés, mintázás, fotók, videók készítése. Családfa készítése, rajzos fotóalbum összeállítása. Játék, szerepjáték, szituációs játék, bábjáték. Egyszerű étel készítése közösen Érzelmelhető tulajdonságok, közvetlen környezet megfigyelése, elemek, jelenségek, tulajdonságok összehasonlítása. Tapasztalatok szóbeli megfogalmazása. Csoportosítás adott szempont szerint (pl.: szín, nagyság, anyag, Személyi adatok memorizálása Családtagok nevének, (képességekhez mérten) telefonszámának memorizálása Játszóteri játékok balesetmentes használatának gyakorlása	Önismeret fejlesztése, reális testkép Társismeret Manuális készség Önkifejezés képessége beszédkészség, beszéd bátorság fejlesztése a szituációnak megfelelő nyelvhasználat fejlesztése Analizáló és szintetizáló képesség Erkölcsei érzék fejlesztése Memória fejlesztése Alkalmazkodás képessége Önérvényesítés képessége Szociális konvenciók szerepének tudatosítása Szabálykövetési képesség Felelősségvállalás képessége - reális önértékelés - reális énkép - útmutatók és egyéni elképzelések összhangjának, a megteremtésének képessége - szociális értékelő képesség (elismerés – bírálat képessége)	Személyes és társas kapcsolati kompetencia Kommunikációs kompetencia Tanulás kompetenciája Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
II. Társaim – Ők és én Társas kapcsolataim Kommunikáció- kapcsolatfelvétel felnőttekkel, gyerekekkel	- családi – rokonai kapcsolataim, közeli és távoli rokonaim - ki a rokonom, ki az ismerősöm, ki a barátom - iskolai kapcsolataim – az iskolában dolgozó felnőttekkel és osztálytársakkal - kiket szeretek és kiket nem szeretek környezetemben - hogyan tudom kifejezni szeretetemet, hogyan fejezik ki mások felém a szeretetüket - gondolataim kifejezése szavakkal, gesztusokkal stb. - a megfelelő köszönés formái felnőtteknek, társaknak - felnőttek, társak udvarias megszólítása - a kérés, felszólítás, figyelmeztetés, érdeklődés módjai - segítség kérése ismerős felnőttől, társtól, vagy idegenektől - helyzetgyakorlatok az alapvető illemszabályok betartásával	Családtagok, rokonok, ismerősök, tanárok, osztálytársak (képességekhez mérten egyre több) adatának memorizálása Családfa készítése Képi kifejezés, illusztráció Bábkészítés Játék, szerepjáték, szituációs játék Térközszabályozás a kommunikációs szituációkban Mimikai gyakorlatok Intonációs gyakorlatok Testbeszéd elemeinek felismerése, gyakorlása - Tevékenységek, cselekvések megfigyelése, eljátszása mozgással, testtartással. - Érzelmek kifejezése, közlések gyakorlása tekintettel, gesztikulációval. - Irodalmi művek jelenetekre bontása, eljátszása. - Dramatizálás; bábozás.	Szabálykövetési képesség Alkalmazkodási készség Konfliktuskezelés Együttműködés Azonosulás Önérvényesítés Felelősségvállalás Önismeret Énkép, Társas kultúra - a társas kapcsolatra való alkalmasság, szociális érzület - a család, a barát, a társa értékeinek felismerése, képesség az el- és a befogadásra, az őszinteség, a becsületesség - a másság elfogadásának képesség - alkalmazkodóképesség - tűrőképesség - kommunikációs készség - kognitív képességek	Kommunikációs kompetencia Tanulás kompetenciája Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Matematikai gondolati kompetencia
III. Közvetlen közösségeim – A család és a gyerekek Közösségeim	- milyen csoportokhoz tartoztam régen, milyen csoportokhoz tartozom most - milyen közösségekhez tartozom az iskolában és az iskolán kívül - helyem a családban	Besorolás különböző szempontok szerint (nem, életkor, település, nemzetiség..) Beszélgetés, leírás, rajzolás, festés, mintázás. Fényképezés Filmnézés, beszélgetés a filmről, filmelemzés.	Családi-rokonai kapcsolatok tudatosítása. Tapasztalatszerzés különböző családi értékekről. Az otthoni és iskolai együttélés örömeinek tudatosítása. Az ünnepekkel és azok hagyományaival való ismerkedés. Mindennapi szokásaink megismerése, szabályok és tilalmak szükségességének megértetése.	Matematikai gondolati kompetencia

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Családom Napirendem	- segítség és munkamegosztás a családban - Családi hagyományok - Emlékek, források (tárgyi, írásos és szóbeli emlékek). - Saját élettörténet, élményeim - A családi ünnepek megtartásának helyi szokásai (születésnap, keresztelő, névnap, stb.). - Segítség, munkamegosztás a családban - egy napom az iskolában - milyen feladataim vannak az iskolában - hétköznapi és hétvégi napirendje (miben hasonlít, miben különbözik egy hétköznapi a hétvégi napoktól)	Játék, szerepjáték, szituációs játék, színjátszás, bábjáték. Családrajz készítése Elvárásolt család rajzolása Valamilyen szempontból a család számára különleges tárgy bemutatása Adatok, ill. történetek gyűjtése a saját magával, ill. családjával kapcsolatban. (Nagynénik, nagybácsik, unokatestvérek) Beszélgetés fényképekről, Családi történetek mesélése leírás, rajzolás, festés, mintázás. Napirend készítése	Az egészséges élethez szükséges napirend megismertetése. Az otthon, az iskola, a lakóhely alapvető személyi viszonyaiban való tájékozódás tájékozódás kialakítása az alapvető téri és időrelációkban Emlékezet, felidézés képessége	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
IV. Tágabb közösségeim – A lakóhelyi közösség Akik körülöttünk élnek	Lakóhely: - A család lakóhelye (lakás, ház, utca, kerület, település). - A lakóhely elhelyezkedése a földrajzi környezetben. - A lakóhely elhelyezkedése Magyarország területén. - Lakóhely településformája. - Településformák, jellemzői. - Rokonság és család más településeken - Közlekedés a lakóhelyen - Közlekedési lehetőségek az	- közlekedés járműveken-tanulmányi séta - nemzeti jelképek felfedezése közintézményeken - gyűjtőmunka, tablókészítés - családi albumok nézegetése - ünnepi szokások, hagyományok gyakorlása - múzeumlátogatás - mindennapi élethelyzetek szerepeinek gyakorlása - boltos játék - vásárlás tényleges gyakorlása, pénzhasználat - szimbólumok értelmezése	A tömegközlekedési eszközökön való kulturált viselkedés szabályainak gyakorlása Figyelem fejlesztése Tájékozódás képessége, különböző élettereken Kommunikációs képesség: megszólítás, információ, ill. segítségkérés, udvariassági elemek Viselkedési kultúra könyvtárakban, múzeumokban, utcán Számfogalom Számolási készség Gondolkodási képesség	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Tanulás kompetenciája

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
Más lakóhelyek, más szokások	iskoláig. - Lakóközösségem tagjai, szomszédok - Lakóhelyi hagyományok - Lakóhelyemtől távoli helyek	közüteményekben Otthonról az iskolába az útvonal memorizálása, tájékozódási pontok meghatározása segítségével Beszélgetés, rajzolás, festés, mintázás. népszokások megismerése, felelevenítése az abban való aktív részvétel Képes játékok, párosító, kirakó, csoportosító, képátalakító, kiegészítő feladatok települések hagyományaihoz kapcsolódóan	Kézügyesség Az otthon, az iskola, a lakóhely alapvető személyi viszonyaiban való tájékozódás, tájékozódás kialakítása az alapvető téri és időrelációkban, Hagyományok iránti tisztelet	Tanulás kompetenciája
V. A környezet világ A jó és a rossz Növények és állatok a környezetünkben	- Történetek, mesék jó és rossz (jó – rossz, szép – csúnya, jószágos – gonosz, igazságos) tulajdonságú szereplőinek bemutatása - Növények és állatok szerepe életünkben - Természetvédelem - Környezetvédelem	Beszélgetés, rajzolás, festés, mintázás. Képes játékok, memóriajáték, képfelismerő, párosító, csoportosító, képátalakító, kiegészítő feladatok. Séta az állatkereskedésbe, Kirándulás az állatkertbe vagy egy környékbeli tanyára A szorosan vett természeti környezet ápolása, gondozása, növények, állatok rendszeres gondozása felelősi rendszer, teremrend Az osztályterem, iskola, az utca és az otthon tisztaságának óvása. saját felszerelés rendben tartása hulladékgyűjtés	Felelősségérzet Környezetbarát szemléletmód Környezettudatosság Megfigyelés képessége Logikus gondolkodás ok-okozati viszonyok felismerése Rendszeresség Szokásrendszer	Tanulás kompetenciája Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Innovációs kompetencia

3. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉL:

- Az önfegyelem.
- Az önkontroll.
- A szociális magatartás kialakulásának.
- A konfliktusok kezelésének segítése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása.
- Az életkori jellemzőkhöz illeszkedő – a spontán belátáson alapuló – szabálykövetési képesség megerősítése.
- Az alkalmazkodás és az önérvényesítés, a felelősségvállalás képességének alapozása a mindennapi iskolai gyakorlatban.
- Szociális konvenciók (köszönés, megszólítás stb.) szerepének tudatosítása a közösségi életben.
- Közösségbe való beilleszkedés normáinak ismertetése.
- A baráti kapcsolatok létrehozásához, megtartásához és az esetleges konfliktusok kezeléséhez szükséges készségek fejlesztése.
- A társas kultúra alapjainak lerakása.
- Az önismeret fejlesztése.
- A konfliktusok, a problémák erőszakmentes, konstruktív és morálisan elfogadható kezeléséhez mintákat nyújtani, ezeket gyakoroltatni.
- Az elkövetett hibák kijavításának eszköztárát kialakítani.
- Az összetartozás érzésének megerősítése az osztályon belül.
- A családban, az iskolában és a lakóhelyen a korábbiakban megélt, ciklikusan visszatérő ünnepek és szokások megismerése.
- Véleményezési, választási, döntési szituációk felkínálás.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Ismerje életkorának és képességének megfelelő szinten saját külső és belső tulajdonságait.
- Kapcsolódjon be a közös játékokba, alkalmazza az alapvető játékszabályokat.
- Legyen képes az önkiszolgáló tevékenység tekintetében önállóságra, (test és ruházat).
- Segítséggel legyen képes konfliktusokat kezelni.
- Ismerje a magyarságot kifejező jelképeket.
- Képességeinek megfelelően óvja, vigyázza környezetét.

TANTÁRGYI KAPCSOLÓDÁSI PONTOK

- Magyar nyelv és irodalom: mesék, történetek szereplőinek tulajdonságai, véleményalkotás, mások véleményének megértése, elfogadása
- Környezetismeret: külső és belső tulajdonságok, magatartásformák, szabályok, viselkedési normák az iskolai környezetben, jeles napok, ünnepek, hagyományok
- Rajz és vizuális kultúra: emberábrázolás a művészetben, karakterábrázolás filmekben
 - különböző kultúrák tárgyi világával való ismerkedés
- Életvitel és gyakorlati ismeretek: osztály és iskolai rendezvények, a közösségért végzett munka

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
I. Milyen vagyok, és milyennek látnak mások? Tulajdonságaim Szokásaim, érzelmeim és indulataim Hősök és példaképek	- Külső és belső tulajdonságaim - Miben vagyok ügyes - Kapcsolataim társakkal, felnőttekkel - Napi feladataim iskolában és otthon - Érzéseim, indulataim kifejezése (öröm, bánat, düh szomorúság, önzés, önzetlenség) - Kedvenc mesehőseim pozitív tulajdonságaival való azonosulás	Mérhető tulajdonságok mérése és összevetése az előző tanévek adataival ill. az osztálytársakéval. Összehasonlítás az előző évek fotóival, hangfelvételeivel, videofelvételeivel Jellemző mondatok fogalmazása Vélemények tapintatos közlése Osztályszintű „Ki mit tud?” Kapcsolati háló. Napirend, napló. Alapvető érzelmek leolvasása képről, felismerése adott szituációban ill. verbalizálása Test és ruházat gondozása Takarítás, takarítási eszközök helyes alkalmazása Vásárlás, pénzhasználat Élőlények gondozása Képi kifejezés, illusztráció. Játék, szerepjáték, szituációs játék, bábjáték. Átváltozás, arcfestés maszkkészítés, jelmezbál.	Önismeret, önelfogadás példakép keresése Önfegyelem, önkontroll, szociális magatartás kialakulása Segítőkészség Önzetlenség Szokások, rendszeresség, megbízhatóság Felelősségvállalás Alkalmazkodási képesség Értékek tisztelete Viselkedési kultúra	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
II. Közösségben és egyedül - a társaim és én Párbeszéd Az igazi barát Békében és haragban Elfogadva és elutasítva	- Beszélgetés helyzetei - A testbeszéd szerepe (testtartás, arcjáték) - Ki az igazi barát, milyen tulajdonságai vannak - Helyes viselkedési formák - Veszekedés, verekedés elkerülése, kibékülés - Érzéseim, ha magányos vagyok - Hogyan fogadnak el társaim	Érzelmek, érzelmi viszonyok kifejezése mozdulatokkal, mimikával. Activity, pantomim. Árnyjáték. Élőképek A választás szabadsága, döntési helyzetek megoldása (mímelt, ill. valós helyzetben egyaránt) Társasjátékok, labdajátékok, csapatjátékok, sportszerűség gyakorlása szerepjáték, szituációs játék, színjátszás, bábjáték. Csapatjátékosok kiválasztásának gyakorlása, csapatkapitányok váltogatásával	Hatékony kommunikációs technika A baráti kapcsolatok létrehozásához, megtartásához szükséges készségek, szociális érzékenység Előrelátás képessége Empátia fejlesztése Konfliktuskezelés: Kompromisszum képessége, Helyzetfelismerés képessége Alkalmazkodó képesség önkorlátozás képessége, feszültségtűrő képessége, érzelmi reakciók minőségének felismerési képessége, önfegyelem, Csapatszellem, közösségi érzés	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
III. Az osztály és az iskola	- kapcsolataim az osztályban - közös és különböző	Kapcsolati háló, közösségi hálózat. Online közösségi oldalak megismerése, az	Közösségi érzés Szabálytudat	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
A mi osztályunk Az osztály működése A mi iskolánk	tulajdonságaink • közös szokásaink • egymás segítése, összetartásunk • közös szabályaink tanórán, szünetben, egyéb helyzetekben • hogyan és miért tartjuk be a szabályainkat • iskolai szokások és hagyományok	internet használatának szabályai, ezek megismerése, alkalmazása Osztályrend megalkotása, közös elfogadása, betartása és betartatása egymással Iskolai házirend ismerete, betartása Iskolai rendezvények számbavétele- eseménynaptár, az iskolai rendezvényeken való felelős részvétel Az ezekkel kapcsolatos élmények felidézése különböző modalitásokban (mozgással, vizuálisan, akusztikusan....)	Szabálykövetés Összetartozás érzése Érzelmi intelligencia Empátia Információ szerzés képességeinek tágitása Alkalmazkodó képesség Önfegyelem metakommunikációs készség, tolerancia, másság elfogadásának képessége, Személyközi viszonyok élményének képessége	Tanulás kompetenciája
IV. Kulturális-nemzeti közösség A nyelv, ami összeköt Szokások és jelképek Ünnepek Más kultúrák, más szokások, más ünnepek	• milyen nyelvet használunk a családban, szűkebb és tágabb környezetünkben • magyarországi népszokások • a magyarságot kifejező jelképek • családi ünnepek • nemzeti és állami ünnepeink • Magyarország másfajta kulturális közösségei • szokásaik, ünnepeik	Népszokások, népszokásokat stilizáló körjátékok, táncok, versek, mondókák megismerése, hagyományörző alkalmakon aktív részvétel A jelképek iránti tiszteletadás. A magyar zászló és címer, szent korona megismerése A jelképek jelentősége a magyar ember számára A lakóhely jelképei (zászlók, címer) ismerete Más kultúrák, népszokások megismerése, tanulmányozása. Egyéni és csoportos kutatómunka Könyvhasználati könyvtárhasználati ismeretek	Tolerancia fejlesztése Nemzeti öntudat Tájékozódási képesség a különböző információszerzési lehetőségei között Vizuális memória Analizáló-szintetizáló készség Elvonatkoztatás képessége Képzelet fejlesztése, Rendszerező képesség Megfigyelő képesség, Véleményalkotás, választás, döntés Kritikai gondolkodás fejlesztése tolerancia, másság elfogadásának képessége, Viselkedési kultúra Önművelés	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Tanulás kompetenciája

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek	Kompetenciaterületek
V. Környezetem és én – Az épített és a tárgyi világ Lakóhelyi épített örökségünk Tárgyaink világa	- A múlt építészeti emlékei városunkban - Lakóhelyünk története - a múlt tárgyi emlékei a családban és a múzeumokban	Tanulmányi séta a város frekventált részein, Gyűjtőmunka Piktogramok megismerése Tabló készítése könyvtári kutatómunka Saját kincsesláda, múzeumbóboz összeállítása (fontos emlékek, tárgyak születésem óta) Múzeumlátogatás	Kifejezőkészség - tájékozódás a szociális környezet és a létező értékek rendjében, érzelmi-akaratiképességek, kognitív képességek, kapcsolatteremtő és kapcsolattartó képesség Értékek megbecsülésének képessége Értékteremtés	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

4. évfolyam

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Az önfegyelem.
- Az önkontroll.
- A szociális magatartás kialakulásának.
- A konfliktusok kezelésének segítése.

FEJLESZTÉSI FELADATOK

- A hatékony kommunikáció elemi feltételeinek tudatosítása.
- Az összetartozás érzésének megerősítése az osztályon belül.
- A szabályok szerepének megértése a közösségek életében.
- A saját iskolához való kötődés érzésének erősítése.
- Az önismeret erősítése és az önelfogadás segítése.
- Egészséges életmódra nevelés.
- A családban, az iskolában és a lakóhelyen a korábbiakban megélt, ciklikusan visszatérő ünnepek és szokások alakítása.
- Múlt értékeinek megőrzésére.
- Helyes fogyasztói magatartás alakítása.
- Tanítson a nemzeti jelképek iránti tiszteletadásra.
- Nyújtson lehetőséget az információk különféle forrásokból való összegyűjtésére és rendszerezésének.
- Szociális érzékenység erősítése.
- Konfliktuskezelés készségeinek fejlesztése.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK:

- Életkorának és képességeinek megfelelő szinten ismerje saját külső és belső tulajdonságait.
- Tudja kifejezni érzéseit, gondolatait.
- Ismerje nemzeti jelképeinket és gyakorolja a tiszteletadás módjait.
- Segítséggel mondja el a megismert mondák, legendák, történetek tartalmát.
- Ismerjen biblia, történeteket.
- Mutassa be az iskolai közösséget közvetlen tapasztalatszerzés, saját élmény alapján.
- Ismerjen családjá és iskolája múltjából érdekes történeteket.
- Tudja elhelyezni lakóhelyét az ország térképén.
- Legyenek elemi szinten ismeretei más népek hagyományai körében.
- Segítséggel legyen képes konfliktusok megoldására.
- Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.

TANTÁRGYI KAPCSOLÓDÁSI PONTOK:

- Magyar nyelv és irodalom: verbális kommunikáció, mesék, történetek szereplőinek tulajdonságai, véleményalkotás
- Környezetismeret: magatartásformák, szabályok, viselkedési normák az iskolai környezetben
- Rajz és vizuális kultúra: emberábrázolás a művészetben, karakterábrázolás filmekben
- Környezetismeret: lakóhely története, természeti környezet, hazánk fő nevezetességei, tájvédelmi körzet, háztartási eszközök
- Életvitel és gyakorlati ismeretek: a technika vívmányainak mindennapi használata
- Magyar nyelv és irodalom: mások véleményének megértése, elfogadása
- Környezetismeret: jeles napok, ünnepek, hagyományok
- Magyar nyelv és irodalom: elképzelt helyzetek megjelenítése, ismerkedés az információhordozókkal, információ keresése

[illegible]

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák	Kompetenciaterületek
Békében és haragban Elfogadva és elutasítva	- Helyes viselkedési formák - Veszekedés, verekedés elkerülése, kibékülés - Érzéseim, ha magányos vagyok - Hogyan fogadnak el társaim	Tartalom-, művek által keltett élmények elmondása. Üdvözlőlap irányított megfogalmazása. Utasítás – kérés különbségeinek felismerése Agresszió – asszertivitás különbözőségeinek bemutatása, felismerése Asszertivitás gyakorlása, ami az önérvényesítés elfogadott módja Társasjátékok, csapatjátékok, szerepjáték, szituációs játék, bábjáték. Ötletroham, mi az ami szimpatikussá tehet egy eddig mellőzött osztálytársat? Érzelmek bemutatása aktív mozgásban, zenére – csoportértelmezés. Indulat-kifejezés mozgással, mimikával. Vélemények, érzések, indulatok, konfliktusok közlése a másikkal. „Szobrot alakítunk.” „Néma kiáltás.” „Mit lehet csinálni belőle?” A feltörő asszociációk képi megvalósítása. „Szokatlan tárgyhasználat.” „Tintaolt játék.”	- önjellemzési készség - önismereti képesség - siker- és kudarcfeldolgozó képesség - tolerancia, a másság elfogadása - empátia - identitásvédő képesség - szociális szuverenitás képessége - önkorlátozás képessége Lényeglátás, empátia Konszenzusra való hajlam Önérvényesítés a nélkül, hogy a mást bántanánk - metakommunikációs kapcsolatteremtő és kapcsolattartó képesség - együttműködési készség - élmények megfogalmazásának képessége - érzelmi-akaratok képességei - kreativitás fejlesztése - rugalmas gondolkodás - esztétikai érzékenység és élmény befogadó képesség - metakommunikációs kapcsolatteremtő és kapcsolattartó képesség - együttműködési készség - nyelvi kifejezés képesség Kreativitás	Személyes és társas kapcsolati kompetenciák Tanulás kompetenciája Kommunikációs kompetencia Innovációs kompetencia
III. Az osztály és az iskola Közösségeim	- Szűkebb-tágabb közösségeim - Vannak-e új közösségek az	Kapcsolati háló, közösségi hálózat. Online közösségi oldalak megismerése Érzelmek kifejezése, érzések,	Megfigyelés, kreativitás, önkifejezés. A társ meghallgatásának és véleménynyilvánításnak a képessége. Információk	Tanulás kompetenciája

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák	Kompetenciaterületek
A mi osztályunk Az osztály működése A mi iskolánk	életemben - Kapcsolataim az osztályban, közös és különböző tulajdonságaink, szokásaim - Szabályok az osztályban - Iskolánk szokásai és hagyományai	gondolatok megfogalmazása. Életjátékok. Események megvitatása, vélemény megfogalmazása A tanult viselkedési normák megfogalmazása, alkalmazása, értékelése a mindennapi élethelyzetekben. Ön- és társértékelés. Helyzetgyakorlatok, szituációs játékok, történetek, játékok a helyes-helytelen viselkedés bemutatására Beszélgetés, rajzolás, festés, mintázás. Iskolai rendezvények számbavétele- eseménynaptár készítése, megtekintése	felidézésének képessége. A nonverbális kommunikáció fejlesztése. - eredményes alkalmazkodás képessége - viselkedési szabályok elfogadásának képessége - a szokások, normák belsővé válása szociális helyzetekben - a társas kapcsolatra való alkalmasság képessége - érzelmi-akaratú képességek - kognitív képességek - alkalmazkodási készség Platformok használata- Iskolánk facebook oldalának megismerése	Kommunikációs kompetencia Digitális kompetencia Tanulás kompetenciája Digitális kompetencia
IV. Kulturális-nemzeti közösség A nyelv, ami összeköt Szokások és jelképek Ünnepek A Magyarországon együtt élő kulturális közösségek szokásai	- Milyen nyelven beszélek, családom, nagyszüleim - Magyarországi népszokások - Jelképek - Családi ünnepek - Nemzeti és állami ünnepeink - Más kultúrák, szokások megismerése, tanulmányozása.	Képes játékok, memóriajáték, képfelismerő, párosító, csoportosító, képátalakító, kiegészítő feladatok. Zászló, címer tervezés, készítés Kulturális értékek, hagyományok ápolása. Magyarországi tájegységek és azok népművészetének, nyelvjárásának, és szokásainkat Jelek a mindennapi életben; különböző kultúrák tárgyi világával való ismerkedés; a viselkedés szabályai az online közösségekben; kommunikációs szokások. Ismert történetek, mesék reprodukálása.	Memória fejlesztése Figyelem Gondolkodási képességek Véleményalkotás képessége Vita, Értérend alakítása Ítéletek megfogalmazása, Érvelés, vitakészség; Mások véleményének megértése, elfogadása. Tolerancia Árnyalt kifejezőkészség A megfigyelés- és események felidézésének képessége. Lényegkiemelő képesség. Önkifejezési készség. Kommunikációs képesség. Képesség a tanult ismeretek alkalmazására.	Tanulás kompetenciája Kommunikációs kompetencia Digitális kompetencia

Tematikai egység / ismeretek	Tantárgyi tartalom	Tanulói tevékenység	Fejlesztési területek: fejlesztendő készségek, képességek, kompetenciák	Kompetenciaterületek
		Népszokások, népszokásokat stilizáló körjátékok, táncok, versek, mondókák. tanulása		
V. Környezetem és én – Az épített és a tárgyi világ Lakóhelyi épített örökségünk Tárgyaink világa A világ öröksége	Történelmi emlékek, emlékhelyek A múlt építészeti emlékei városunkban Lakóhelyünk története A világ legszebb helyei, épületei digitális túra	Tanulmányi séta Térképhasználat, idegenforgalmi jelek megfigyelése, értelmezése Saját kincsesláda, múzeumdoboz összeállítása (fontos emlékek, tárgyak születésének óta) Filmnézés, képes könyvek gyűjtése, könyvtári kutatómunka	Térbeli viszonyok közötti tájékozódás képessége. Problémafelismerő-megoldó képesség. Kommunikációs képesség. Megfigyelő képesség, Emlékező képesség Együttműködési képesség. Analizáló, szintetizáló képesség	Tanulás kompetenciája Kommunikációs kompetencia Digitális kompetencia
VI. A mindenség és én - Születés és elmúlás Kezdet és vég A világ megismerése	- a dolgok keletkezése és véget érése - Bibliai történetek a világ teremtéséről - kíváncsiság és információszerzés világunkról - személyes közvetlen és közvetett tapasztalatszerzés.	Beszélgetés, leírás, rajzolás, festés, mintázás. Növények és állatok szaporodásának megfigyelése. Meddig él a ...? Növények és állatok életciklusai. Regék, mondák, különböző népek hiedelmei a világ keletkezéséről bibliai történetek megbeszélése, értelmezése. Olvasott és filmes élmények. Különböző információ-források, médiák használata. Képzeletbeli utazás megjelenítése.	Érdeklődés felkeltése Olvasóvá nevelés Lényeglátó képesség alakítása Analizáló, szintetizáló képesség Megfigyelő képesség, Emlékezet Információgyűjtés képessége Kritikus gondolkodás Véleményalkotás képessége Realitásérzék fejlesztése	Tanulás kompetenciája Kommunikációs kompetencia Digitális kompetencia

INFORMATIKA

Digitális kultúra

3. évfolyam

Óraszám – évfolyam	3.
Digitális eszközök használata	4
Alkalmazói ismeretek	6
Probléma megoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	12
Infokommunikáció	6
Információs társadalom	
Könyvtári informatika	4
Szabadon felhasználható óra	5

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Az információszerzés szerepének felfedezése a mindennapi életben. Az informatika tantárgy tanításának előkészítése.
- A sérült megismerési képességek korrigálása.
- A percepció hibák kialakulásának megelőzése, a szerialitás, a finommotorikai készségek fejlesztése, az emlékezet sérülésének kompenzálása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Gazdagítsa tapasztalatait a jelenségek, cselekvések algoritmizálásában.
- Alakítsa a tanuló tájékozódás képességét a közvetlen környezetben előforduló jelek üzenettartalma alapján.
- Alapozza meg a tanuló intellektuális kompetenciáit, algoritmizáló és tervező képességét, problémamegoldó gondolkodását.
- Fejlessze a tanuló megfigyelő, analízis, rendszerező képességét.
- Közvetítse az információs és kommunikációs kultúra alapjait.
- Ismertesse meg az IKT eszközök használatát.
- Gyakoroltassa az anyanyelvi kommunikációval szoros kapcsolatban az „élőbeszéd”, az „írott beszéd” formáit.
- Bővítsa a tanuló szókincsét az informatika tanulása során előforduló idegen szavak helyes kiejtésével és tartalmának megértésével, a figyelem, a hallás észlelés, az emlékezet fejlesztése segítségével.
- Fejlessze a tanuló funkcionális képességeit.
- Fejlessze és gyakoroltassa a matematikai kompetenciákat (problémamegoldó gondolkodás, algoritmizálás, szabálytudat).
- Alakítsa ki a tanulóban az egészségvédelmi szokások helyes normáit.
- Fejlessze a tanuló kapcsolatteremtő, kapcsolattartó képességeit.
- Mutassa meg a tanulóknak a digitális adatbázis-rendszer- és az oktatóprogramok használatát.
- Segítse az önértékelési képességei fejlődését, a társak munkájának értékelése során a kulturált véleményformálás gyakorlását, az együttműködés készségének, az egymás iránti tolerancia kialakulását.
- Mutasson rá az öncélú és túlzott informatikai eszközhasználat egészségkárosító, személyiségromboló hatásra, a veszélyek felismerésére.
- Ismertesse meg a könyvtár használatát, a különböző médiumok elérésének lehetőségét.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK

- Ismerje meg a számítógép (gépház, képernyő, billentyűzet, egér) részeit.
- Ismerkedés a számítógépek üzemeltetési rendjével.
- Tanári segítséggel próbálkozzon az egér használatával (húzás és kattintás).
- Próbálkozzon egyszerű ábrát, rajzot készíteni a rajzoló programban.
- Tanári segítséggel legyen ismerete a mindennapi cselekvések utasítási sorrendjének felsorolásában, sorrendbe állításában.

- Ismerje meg a gyerekeknek szóló, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat.
- Tanári segítséggel rendezze az osztályban a könyvespolcot (írók, címek).
- Ismerje meg a könyvtári viselkedés alapszabályait, törekedjen a betartására.

KAPCSOLÓDÁSI PONTOK:

- Magyar nyelv és irodalom: kommunikáció, verbális kifejező képesség, szövegértés, olvasás, ábécé, betűrend
- Matematika: viszonylatok, tájékozódás térben és időben, tájékozódás síkban, sorrendiség, problémamegoldó gondolkodás
- Környezetismeret: balesetvédelem, egészségvédelem
- Technika, életvitel és gyakorlat: közvetlen környezet megismerése
- Vizuális kultúra: színek, formák, nagyságok, esztétika, vizuális megjelenítés
- Testnevelés és sport: mozgásos kommunikáció

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK, KÉSZSÉGEK KÉPESSÉGEK, ATTITÚDOK:

- Szociális képességek:
 - Együttműködés, tolerancia
 - Önértékelési képesség
 - Kapcsolatteremtő, kapcsolattartó képesség
- Kognitív képességek:
 - Gondolkodási műveletek (megfigyelés, analízis, rendszerezés, problémamegoldás)
 - algoritmizáló és tervező készség
- Kommunikációs képességek
 - verbális
 - nonverbális
 - elektronikus
- Észlelés
- Tájékozódás
- Figyelem
- Emlékezet
- Szerialitás
- Finommotorika
- Aktivitás.
- Pozitív beállítottság – társakhoz, felnőttekhez, környezethez, munkához.
- A világháló biztonságos, felelős használata.
- Érdeklődés, érzékenység, nyitottság.
- Látókör szélesítése az infokommunikáció során.
- Önismeret, önkifejezés
- Önkontroll, önképzés, önművelődés.
- A másság, sérült társak elfogadása.
- Anyanyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományi és technológiai kompetencia
- Digitális kompetencia
- Tanulás tanulása
- Szociális kompetenciák

Tematikai egység	Ismeret	Fejlesztendő képességek, tanulói tevékenység	Fejlesztendő kompetenciák, készségek, képességek, attitűdök
DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATA	Interaktív kapcsolattartás eszközei Alapvető informatikai eszközök Balesetvédelmi és egészségügyi előírások Használt informatikai alapfogalmak A számítógép részei és működtetésük: egér funkciói, Ismert ”felhasználóbarát” készségfejlesztő,- játék-, didaktikai célú szoftverek	A számítógép részeinek (gépház, képernyő, billentyűzet, egér) megismerése Ismerkedés a számítógépek használatának balesetvédelmi és egészségügyi előírásaival, a számítógépek üzemeltetési rendjével Információ befogadása, fogalmak megjegyzése Egér használata: húzás és kattintás Adott informatikai eszközök kezelése A megismert alkalmazások indítása és futtatása	Észlelés, Figyelem, Emlékezet, Szerialitás, Finommotorika, Szociális képességek. Kognitív képességek, Kommunikációs képességek, Aktivitás. Pozitív beállítottság – társakhoz, felnőttekhez, környezethez, munkához. Érdeklődés, érzékenység, nyitottság. Látókör szélesítése az infokommunikáció során.
ALKALMAZÓI ISMERETEK	Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása Egyszerű grafikus- és szöveges felület rajzoló - és szövegszerkesztő programokban Adatkezelés, adatfeldolgozás, információ megjelenítés Adatgyűjtés, értelmezés Közhasznú információk	Grafikus felület eszközkészletének megismerése Ábrák kiszínezése Személyhez kötődő egyszerű ábrák, rajzok készítése Multimédiás programokban az egér használata Adatok gyűjtése, értelmezése Közvetlen környezetben található közhasznú információforrások felfedezése, megismerése	Önkontroll, önképzés, önművelődés. A másság, sérült társak elfogadása. Anyanyelvi kommunikáció, Matematikai kompetencia, Természettudományi és technológiai kompetencia, Digitális kompetencia, Tanulás tanulása, Szociális kompetenciák
PROBLÉMA MEGOLDÁS INFORMATIKAI ESZKÖZÖKKEL ÉS MÓDSZEREKKEL	A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök Információ megjelenési formái: jelek, szimbólumok Teknőcgrafika, irányjátékok Algoritmizálás (és adatmodellezés) Algoritmusok adatai Adatbázisok	Résztétel a tanteremben szervezett irányjátékokban Mindennapi cselekvések utasítási sorrendjének felsorolása, sorrendbe állítása. Gyermekek által ismert jelek összegyűjtése Problémamegoldás próbálkozással Írányok, útvonalak követése Adatok gyűjtése, értelmezése, feldolgozása segítséggel	
INFOKOMMUNIKÁCIÓ, INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM	Információkeresés, információközlési rendszerek Gyermekeknek készített weblapok Az Információs technológián alapuló kommunikációs formák Lehetőségek és kockázatok infokommunikáció során Médiainformatika Iskolai weboldal, Az információkezelés jogi és etikai	A számítógépes technika — felhasználása információkeresésre, ismeretek szerzésére tanári segítséggel Az informatika eszközrendszere alapvető használatának gyakorlása Eligazodás a logikai rendben meglévő információforrások között. Tájékozottság a legális, gyermekek számára készített felületeken.	Észlelés, Figyelem, Emlékezet, Szerialitás, Finommotorika, Szociális képességek. Kognitív képességek, Kommunikációs képességek, Aktivitás. Pozitív beállítottság – társakhoz, felnőttekhez, környezethez, munkához. Érdeklődés, érzékenység, nyitottság. Látókör

Tematikai egység	Ismeret	Fejlesztendő képességek, tanulói tevékenység	Fejlesztendő kompetenciák, készségek, képességek, attitűdök
	vonatkozásai A személyes adatok fogalma Az e-szolgáltatások szerepe és használata Gyerekeknek szóló, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások	Felfedező keresés az életkornak megfelelő információhordozókban. Válogatás, válogatás magyarázata Információ megbízhatóságának és veszélyeinek megismerése konkrét példákon keresztül. Gyerekeknek szóló, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése egyszervolt.hu weboldal megkeresése, mesék, zene, játékok indítása.	szélesítése az infokommunikáció során. Önkontroll, önképzés, önművelődés. A másság, sérült társak elfogadása. Anyanyelvi kommunikáció, Matematikai kompetencia, Természettudományi és technológiai kompetencia, Digitális kompetencia, Tanulás tanulása, Szociális kompetenciák
KÖNYVTÁRI INFORMATIKA	Könyvtár fogalma, szerkezete - felépítése, szolgáltatásai (hagyományos) Az osztálykönyvtár Az iskolai könyvtár Könyvtárhasználat szabályai	Képes újságok, képes könyvek nézegetése. Látogatás az iskolai könyvtárban. Érdeklődésnek, életkori sajátosságnak megfelelő könyv kiválasztása. Könyvtári viselkedés alapszabályainak megismerése, törekvés a betartására.	

INFORMATIKA

Digitális kultúra

4. évfolyam

Óraszám – évfolyam	4.
Digitális eszközök használata	3
Alkalmazói ismeretek	6
Probléma megoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel	13
Infokommunikáció	7
Információs társadalom	
Könyvtári informatika	3
Szabadon felhasználható óra	5

FEJLESZTÉSI CÉLOK:

- Az információszerzés, feldolgozás szerepének felfedeztetése. Az informatika tantárgy tanításának alapozása.
- A sérült megismerési képességek korrigálása.
- A percepció hibák kialakulásának megelőzése, a szerialitás, a finommotorikai készségek fejlesztése, az emlékezet sérülésének kompenzálása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK:

- Alapozza meg a tanuló intellektuális kompetenciáit, algoritmizáló és tervező képességét, problémamegoldó gondolkodását.
- Fejlessze a tanuló megfigyelő, analízáló, rendszerező képességét.
- Közvetítse az információs és kommunikációs kultúra alapjait.
- Ismertesse meg az IKT eszközök használatát.
- Gyakoroltassa az anyanyelvi kommunikációval szoros kapcsolatban az „élőbeszéd”, az „írott beszéd” formáit.
- Bővítse a tanuló szókincsét az informatika tanulása során előforduló idegen szavak helyes kiejtésével és tartalmának megértésével, a figyelem, a hallás észlelés, az emlékezet fejlesztése segítségével.
- Fejlessze a tanuló funkcionális képességeit.
- Fejlessze és gyakoroltassa a matematikai kompetenciákat (problémamegoldó gondolkodás, algoritmizálás, szabálytudat).
- Gazdagítsa tapasztalatait a jelenségek, cselekvések algoritmizálásában.
- Fejlessze tájékozódás képességét a közvetlen környezetben előforduló jelek üzenettartalma alapján.
- Alakítsa ki a tanulóban az egészségvédelmi szokások helyes normáit.
- Fejlessze a tanuló kapcsolatteremtő, kapcsolattartó képességeit.
- Segítse a tanuló digitális adatbázis-rendszer- és az oktatóprogramok használatát.
- Segítse az önértékelési képességei fejlődését, a társak munkájának értékelése során a kulturált véleményformálás gyakorlását, az együttműködés készségének, az egymás iránti tolerancia kialakulását.
- Ismertesse meg a könyvtár használatát, a különböző médiumok elérésének lehetőségét.
- Mutassa be a nyomtatott dokumentumok típusait.
- Mutasson rá az öncélú és túlzott informatikai eszközhasználat egészségkárosító, személyiségromboló hatásra, a veszélyek felismerésére.

FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEK

- Szerezzen tapasztalatokat a betű- és számbillentyűzet használatában.
- Tanári segítséggel indítsa és futtassa megismert alkalmazásokat.
- Kétfézes gépelés megismerése, folyamatos használata.
- Fokozott önállósággal fedezze fel a közvetlen környezetében található közhasznú információforrásokat.
- Legyen képes adott szempont szerint adatokat gyűjtenie, és segítséggel értelmezni azokat.
- Próbálkozzon az információ megjelenési formáinak (jelek, szimbólumok) megértésére.
- Ismerjen fel egyszerű algoritmust, tegyen kísérletet végrehajtására.

- Tanár segítségével ismerkedjen meg az iskola weboldalával.
- Gyerekeknek szóló, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése.
- Ismerje meg a személyes adat fogalmát.
- Tartsa be a könyvtári viselkedés alapszabályait.
- Tanári segítséggel tájékozódjon a betűrendben.

KAPCSOLÓDÁSI PONTOK:

- Magyar nyelv és irodalom: kommunikáció, verbális kifejező képesség, szövegértés, olvasás, ábécé, betűrend
- Matematika: viszonylatok, tájékozódás térben és időben, tájékozódás síkban, sorrendiség, problémamegoldó gondolkodás
- Környezetismeret: balesetvédelem, egészségvédelem
- Technika, életvitel és gyakorlat: közvetlen környezet megismerése
- Vizuális kultúra: színek, formák, nagyságok, esztétika, vizuális megjelenítés
- Testnevelés és sport: mozgásos kommunikáció

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK, KÉSZSÉGEK KÉPESSÉGEK, ATTITÚDOK:

- Szociális képességek:
 - Együttműködés, tolerancia
 - Önértékelési képesség
 - Kapcsolatteremtő, kapcsolattartó képesség
- Kognitív képességek:
 - Gondolkodási műveletek (megfigyelés, analízis, rendszerezés, problémamegoldás)
 - algoritmizáló és tervező készség
- Kommunikációs képességek
 - verbális
 - nonverbális
 - elektronikus
- Észlelés
- Tájékozódás
- Figyelem
- Emlékezet
- Szerialitás
- Finommotorika
- Aktivitás.
- Pozitív beállítottság – társakhoz, felnőttekhez, környezethez, munkához.
- A világháló biztonságos, felelős használata.
- Érdeklődés, érzékenység, nyitottság.
- Látókör szélesítése az infokommunikáció során.
- Önismeret, önkifejezés
- Önkontroll, önképzés, önművelődés.
- A másság, sérült társak elfogadása.
- Anyanyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományi és technológiai kompetencia
- Digitális kompetencia
- Tanulás tanulása
- Szociális kompetenciák

Tematikai egység	Ismeret	Fejlesztendő képességek, tanulói tevékenység	Fejlesztendő kompetenciák, készségek, képességek, attitűdök
DIGITÁLIS ESZKÖZÖK HASZNÁLATA	Interaktív kapcsolattartás eszközei Balesetvédelmi és egészségügyi előírások Használt informatikai alapfogalmak Egér funkciói, billentyűzet funkciói, főbb részei Ismert ”felhasználóbarát” készségfejlesztő,- játék-, didaktikai célú szoftverek	Információ befogadása, fogalmak megjegyzése Ismerkedés a betű- és számbillentyűkkel Funkcióbillentyűk megismerése: enter és iránybillentyűk (kurzorvezérlők) használata Adott informatikai eszközök kezelése A megismert alkalmazások indítása és futtatása	Észlelés, Figyelem, Emlékezet, Szerialitás, Finommotorika, Szociális képességek. Kognitív képességek, Kommunikációs képességek, Aktivitás. Pozitív beállítottság – társakhoz, felnőttekhez, környezethez, munkához. Érdeklődés, érzékenység, nyitottság. Látókör szélesítése az infokommunikáció során.
ALKALMAZÓI ISMERETEK	Írott és audiovizuális dokumentumok elektronikus létrehozása Egyszerű szöveges felület szövegszerkesztő programokban Adatkezelés, adatfeldolgozás, információ megjelenítés Adatgyűjtés, értelmezés Közhasznú információk	Kétkézes gépelést tanító program megismerése és folyamatos használata Adatok gyűjtése, értelmezése Közvetlen környezetben található közhasznú információforrások felfedezése, megismerése	Önkontroll, önképzés, önművelődés. A másság, sérült társak elfogadása. Anyanyelvi kommunikáció, Matematikai kompetencia, Természettudományi és technológiai kompetencia, Digitális kompetencia, Tanulás tanulása, Szociális kompetenciák
PROBLÉMAMEGOLDÁS INFORMATIKAI ESZKÖZÖKKEL ÉS MÓDSZEREKKEL	A probléma megoldásához szükséges módszerek és eszközök Információ megjelenési formái: jelek, szimbólumok Teknőcgrafika, irányjátékok Algoritmizálás (és adatmodellezés) Algoritmusok adatai Adatbázisok	Események képsorainak sorba rendezése. Képolvasás és beszéd pontos értelmezése Spontán szimbolikus kommunikáció gyakorlása Szimbólumok felfedezése a közvetlen környezetben Problémamegoldás próbálkozással Egyszerű algoritmusok felismerése, megfogalmazása, végrehajtása Egyszerű algoritmusok használata informatikai környezetben számítógépen Néhány mindennapi adatbázis megismerése	Észlelés, Figyelem, Emlékezet, Szerialitás, Finommotorika, Szociális képességek. Kognitív képességek, Kommunikációs képességek, Aktivitás. Pozitív beállítottság – társakhoz, felnőttekhez, környezethez, munkához. Érdeklődés, érzékenység, nyitottság. Látókör szélesítése az infokommunikáció során.
INFOKOMMUNIKÁCIÓ, INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM	Információkeresés, információközlési rendszerek Gyermekeknek készített weblapok Az Információs technológián alapuló kommunikációs formák	A számítógépes technika — felhasználása információkeresésre, ismeretek szerzésére tanári segítséggel. Az informatika eszközrendszere alapvető használatának gyakorlása. A logikai rendben meglévő információforrások használatának megtanulása, szokások elsajátítása	Önkontroll, önképzés, önművelődés. A másság, sérült társak elfogadása. Anyanyelvi kommunikáció, Matematikai kompetencia, Természettudományi és technológiai

Tematikai egység	Ismeret	Fejlesztendő képességek, tanulói tevékenység	Fejlesztendő kompetenciák, készségek, képességek, attitűdök
	Lehetőségek és kockázatok ingókommunikáció során Médiainformatika: blog Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai A személyes adatok fogalma Az e-szolgáltatások szerepe és használata Gyerekeknek szóló, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások	Tájékozottság a legális, gyermekek számára készített felületeken. Lehetőleg felnőtt segítségével ismerkedés az iskola weboldalával, blogjával, tartalmának megtekintése Felfedező keresés az életkornak megfelelő információhordozókban Válogatás, válogatás magyarázata Személyes adatok fogalmának megismerése Saját adataik megadása Információ megbízhatóságának és veszélyeinek megismerése konkrét példákon keresztül Gyerekeknek szóló, legelterjedtebb elektronikus szolgáltatások megismerése sulinet.hu weboldal megkeresése, indítása, futtatása.	kompetencia, Digitális kompetencia, Tanulás tanulása, Szociális kompetenciák
KÖNYVTÁRI INFORMATIKA	Könyvtár fogalma, szerkezete - felépítése, szolgáltatásai (hagyományos) Az osztálykönyvtár Az iskolai könyvtár Könyvtárhasználat szabályai	Könyvespolc rendezése az osztályban tanári segítséggel (írók, címek) Tartalomjegyzék értelmezése, használata tanári útmutatás alapján. Tájékozódás a betűrendben tanári segítséggel. Könyvtári viselkedés alapszabályainak betartása.	

